

8. funkční období

**Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
20. schůze**

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

8. funkční období

Těsnopisecká zpráva
20. schůze

Pořad 20. schůze

1. **Senátní tisk č. 312** – Návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Palečkové a dalších, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
2. **Senátní tisk č. 314** – Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů
3. **Senátní tisk č. 277** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti, podepsaná dne 8. prosince 2011 v Praze
4. **Senátní tisk č. 249** – Petice za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu
5. **Senátní tisk č. 280** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o programu pracovní dovolené, podepsaná dne 19. prosince 2011 v Praze
6. **Senátní tisk č. 313** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů
7. **Senátní tisk č. 248** – Návrh senátního návrhu zákona senátorů Jiřího Dienstbiera, Milana Štěcha, a dalších, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
8. Návrh usnesení Senátu k realizaci dopravně-preventivního projektu "PŘEŽIJ - linka života 112" - Mobility club

8. funkční období
Obsah 20. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 11. dubna 2012	1
<u>Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.....</u>	<u>1</u>
Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.....	1
Senátor Marcel Chládek.....	2
1. Návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Palečkové a dalších, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 312)	2
Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.....	2
Senátor Václav Vlček	3
Senátor Jan Žaloudík	4
Senátor Vladimír Dryml	4
Senátorka Soňa Paukrťová	10
Senátor Vladimír Dryml	10
Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková.....	11
Senátor Václav Vlček	11
<u>Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.....</u>	<u>11</u>
2. Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů (senátní tisk č. 314)	12
Ministr vnitra ČR Jan Kubice	12
Senátor Miloš Vystrčil.....	12
Senátor Vladimír Dryml	13
Senátor Luděk Sefzig	13
Ministr vnitra ČR Jan Kubice	13
Senátor Miloš Vystrčil.....	13
3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti, podepsaná dne 8. prosince 2011 v Praze (senátní tisk č. 277)	14
Ministr vnitra ČR Jan Kubice	14
Senátor Miroslav Antl	14
Senátor Tomáš Jirsa.....	15
4. Petice za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu (senátní tisk č. 249)	15

Senátorka Dagmar Zvěřinová	16
Senátorka Dagmar Zvěřinová	16
Jiří Šteg	17
Ministr vnitra ČR Jan Kubice	18
Karel Machotka	19
Předseda Senátu Milan Štěch	20
Senátorka Marta Bayerová	21
Senátor Jiří Dienstbier	21
Senátor Luděk Sefzig	22
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	24
Senátor Stanislav Juránek	25
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.</u>	<u>26</u>
Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach	26
Senátor Miloš Vystrčil	27
Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková	27
Senátorka Jiřina Rippelová	27
Senátorka Soňa Paukrtová	28
Senátor Jan Žaloudík	29
Senátor Tomáš Töpfer	29
Senátor Miroslav Škaloud	30
Senátor Miroslav Škaloud	30
Předseda Senátu Milan Štěch	31
Senátor Petr Bratský	32
Senátor Tomáš Töpfer	33
Předseda Senátu Milan Štěch	33
Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach	34
Senátor Richard Svoboda	34
Senátor Tomáš Töpfer	34
Senátorka Dagmar Zvěřinová	35
1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka	37
Senátorka Dagmar Zvěřinová	37
1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka	37
Senátorka Dagmar Zvěřinová	37
Senátorka Soňa Paukrtová	37
<u>Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.</u>	<u>38</u>

5. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o programu pracovní dovolené, podepsaná dne 19. prosince 2011 v Praze (senátní tisk č. 280).....	38
1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg	38
Senátor Jozef Regec	40

6. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (senátní tisk č. 313).....	40
Poslankyně Lenka Kohoutová.....	41
Senátor Radek Sušil.....	41
Senátor Václav Vlček.....	42
Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.....	43
Senátor Tomáš Töpfer.....	43
7. Návrh senátního návrhu zákona senátorů Jiřího Dienstbiera, Milana Štěcha, a dalších, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 248).....	44
Senátor Jiří Dienstbier.....	44
Senátor Miroslav Nenutil.....	45
Senátor Martin Tesařík.....	46
Senátor Josef Řihák.....	46
Senátor Petr Pakosta.....	47
Senátor Miloš Vystrčil.....	47
Senátor Petr Vícha.....	53
Senátorka Soňa Paukrtová.....	53
Senátorka Soňa Paukrtová.....	54
Senátor Vladimír Dryml.....	54
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.....</u>	<u>55</u>
Senátor Vítězslav Jonáš.....	55
Senátor Miroslav Škaloud.....	56
Senátor Vladimír Dryml.....	56
Senátor Miloš Vystrčil.....	56
Senátor Tomáš Töpfer.....	57
Senátor Petr Vícha.....	57
Senátor Vladimír Dryml.....	57
Senátor Luděk Sefzig.....	58
Senátor Karel Šebek.....	58
Senátor Tomáš Töpfer.....	58
Senátor Jiří Dienstbier.....	58
Senátor Miroslav Nenutil.....	61
8. Návrh usnesení Senátu k realizaci dopravně-preventivního projektu "PŘEŽIJ - linka života 112" - Mobility club.....	62
Senátor Petr Pakosta.....	62

Těsnopisecká zpráva
z 20. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 11. dubna 2012

(Jednání zahájeno v 10.02 hodin.)

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, milí hosté, vítám vás na 20. schůzi Senátu Parlamentu České republiky. Tato schůze byla svolána na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat jednotlivé paragrafy, jedná se o ustanovení zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánka na dnešní schůzi vám byla zaslána ve středu 21. března 2012.

Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři: Adolf Jílek, Jaroslav Sykáček a Daniela Filipiová.

Prosím vás, abyste se zaregistrovali svými identifikačními kartami, pokud jste tak již neučinili. Pro vaši informaci připomenu, že náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí Jednacího sálu.

A nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této naší schůze. Navrhuji, aby ověřovateli 20. schůze Senátu byli senátoři Petr Šilar a Tomáš Kladívko. Má někdo z vás připomínky k tomuto mému návrhu? Nikdo se nehlásí, přistoupíme k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu, aby ověřovateli 20. schůze Senátu byli senátoři Petr Šilar a Tomáš Kladívko.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování pořadové č. 1** bylo registrováno 61 senátorek a senátorů, kворum pro přijetí 31, pro návrh 61, proti nikdo. Návrh byl přijat a ověřovateli této schůze Senátu byli určení senátoři Petr Šilar a Tomáš Kladívko.

Nyní přistoupíme ke schválení pořadu 20. schůze Senátu. Návrh na jeho změnu a doplnění v souladu s usnesením Organizačního výboru vám byl rozdán na lavice. Už je signalizováno, že se hlásí senátorky a senátoři s návrhem na změnu pořadu. Prosím nyní paní místopředsedkyni Senátu Alenu Palečkovou, aby se ujala slova.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Vážený pane předsedo, vážené kolegyně a kolegové. Já jsem chtěla požádat, jestli bod č. 6, což je první čtení návrhu senátního návrhu zákona, nemohl být zařazen jako úplně první bod nyní, protože tam jsou potom některé pevně zařazené body a vlastně složitý program, a já někdy v odpoledních hodinách musím jet vítat jordánskou delegaci, takže by se mohlo přihodit, že bych tady v danou chvíli nemohla být. Předem děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. S dalším návrhem vystoupí pan senátor Marcel Chládek.

Senátor Marcel Chládek: Vážený pane předsedo, vážené senátorky, vážení senátoři. Já bych požádal o vyřazení senátního tisku č. 163 z důvodu zpětvzetí mého senátního návrhu zákona.

Předseda Senátu Milan Štěch: Ano, děkuji. Hlásí se ještě někdo k pořadu dnešní schůze? Není tomu tak, takže rozpravu končím.

Můžeme přistoupit k hlasování o jednotlivých návrzích na změnu a doplnění pořadu 20. schůze Senátu.

Zazněl vlastně jeden návrh, o kterém musíme hlasovat. Pak budeme hlasovat o návrhu pořadu jako celku. Byl to jednak návrh paní místopředsedkyně Senátu Aleny Palečkové, která z pracovních důvodů žádá, aby bod č. 6 byl předřazen jako bod č. 1 a ostatní body byly přečíslovány.

Zahajuji hlasování. Kdo s tímto návrhem souhlasí, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Hlasování č. 2, registrováno 70, kvorum 36, pro návrh 70, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Dalším sdělením bylo sdělení pana senátora Marcela Chládky, že bere zpět návrh svého senátního návrhu zákona. Podle jednacího řádu má právo tak učinit.

Můžeme tudíž nyní hlasovat o pořadu jako celku, to znamená ve znění změny, kterou jsme odsouhlasili, a s vyřazením bodu - senátní tisk č. 163, který jsme měli pod pořadovým číslem 8.

Tolik upravený návrh programu dnešní schůze. Jsou připomínky? Nejsou.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s programem dnešní schůze, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. **Hlasování číslo 3**, registrováno 71, kvorum pro přijetí 36, pro návrh 71, proti nikdo, návrh byl schválen.

Pořadem schůze, jak jsme ho schválili, se budeme řídit. Prvním naším bodem dnešního pořadu je

1.

Návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Palečkové a dalších, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 312)

Senátní tisk č. 312. Tento návrh senátního návrhu zákona uvede navrhovatelka paní senátorka Alena Palečková. Prosím, máte slovo, paní místopředsedkyně.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji, pane předsedo, děkuji vám, kolegyně a kolegové, že jste vyhověli mé prosbě, a já si myslím, že to nebude zdržení na dlouhou dobu, protože celá věc je velice jednoduchá a už tady vícekrát byla - jak na výboru, tak na plénu - diskutována.

Na podzim loňského roku jsme přijali změnu v zákoně č. 48, o veřejném zdravotním pojištění, která spočívala v tom, že nově by pojištěnci mohli měnit zdravotní pojišťovnu jednou za rok, ale to pouze v jednom termínu - vždy k 1. lednu

kalendářního roku. A navíc by tuto změnu museli avizovat půl roku předem, což by v konečném důsledku znamenalo, že v tom nejhorším případě by vlastně bylo možné zdravotní pojišťovnu změnit prakticky až za rok a půl, což jistě všichni chápeme, že není optimální.

Pojištěnce to dostává v některých případech do velmi svízelné situace v okamžicích, kdy dojde k náhlé potřebě změny zdravotní pojišťovny, ať z důvodu přestěhování nebo potřeby léčby nějakého onemocnění, které mu jeho dosavadní zdravotní pojišťovna nedokáže zajistit.

Navrhovaná novela spočívá v tom, že prakticky navrácí stav před situací nově schválenou, tzn., že je možné zdravotní pojišťovnu měnit jednou za rok pro konkrétního pojištěnce, ale ve čtyřech možných termínech, vždy k prvnímu dni kalendářního měsíce, kterým začíná čtvrtletí, tzn., čtyřikrát za rok je přestupní termín. Konkrétní jeden pojištěnec může tu změnu ale provést pouze jednou za rok. A navíc odpadá potřeba půlročního hlášení dopředu.

Stav fungoval, nedocházelo k žádným excesům, pojišťovny měly už předem zákonem upraveny podmínky, za jakých mohou získávat nové pojištěnce, a pokud by v budoucnu eventuálně mohlo docházet k nějakým dalším pokusům přetahovat pojištěnce nějakými nekalými způsoby, pak je nutné tomu zabránit legislativně, případně nějakým jiným způsobem, než tím, že omezíme právo toho nejslabšího článku v celém řetězu, což je konkrétní jeden pojištěnec.

Myslím si, že hlavními cíli tohoto návrhu je, abychom pro pojištěnce zajistili komfortnější podmínky pro zajištění co nejvyšší kvality zdravotní péče, a v důsledku to může vést i k účinnějšímu systému fungování zdravotního pojištění a trhu zdravotních pojišťoven.

Tato úprava nemá žádné dopady ani na státní rozpočet, ani na rozpočty krajů, a účinnost by tedy měla být od 1. 1. 2013.

K připomínce legislativy, samozřejmě to akceptuji a při projednávání ve výboru je samozřejmě možné upravit, co je potřeba. Navíc bude pravděpodobně potřeba se ještě podívat na možná přechodná ustanovení, pokud by mohlo v některých případech docházet k nějaké kolizi s úpravou, která byla schválena na podzim, a kdyby se mohlo teoreticky křížit přihlášení pojištěnce k pojišťovně podle těch dvou různých zákonů. I na tom je dohoda s legislativou, že se ještě na tuto situaci podíváme při projednávání v dalším průběhu jednání.

Myslím si, že v tuto chvíli jsem řekla vše, co je k tomu potřeba, a očekávám vaše případné návrhy a dotazy.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, paní senátorko, a prosím vás, abyste zaujala místo u stolku zpravodajů. Organizační výbor určil zpravodajem pro první čtení senátora Václava Vlčka. Pane senátore, máte slovo. Překvapil jsem vás...

Senátor Václav Vlček: Dobrý den, vážený pane předsedo, vážení kolegové a kolegyně, máme před sebou senátní návrh zákona o veřejném zdravotním pojištění. Jedná se o jasný, stručný a potřebný návrh, který má podporu mezi senátory napříč politickými stranami. S jeho obsahem nás dostatečně seznámila paní předsedkyně Alena Palečková. Osobně tento návrh podporuji. Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem ČR a je v souladu s právem EU. O připomínce legislativy se paní předkladatelka rovněž zmínila.

Předkládám tedy návrh, aby projednáváný senátní tisk č. 312 byl přikázán k projednání do výboru pro zdravotnictví a sociální politiku jako výboru garančnímu, a dále aby byl přikázán ústavně-právnímu výboru. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane zpravodaji, a i vás žádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů, sledoval rozpravu a po skončení rozpravy k ní zaujal stanovisko. Otevírám obecnou rozpravu. Kdo se hlásí do obecné rozpravy? Pan senátor Jan Žaloudík. Připraví se pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Jan Žaloudík: Vážený pane předsedo, vážené senátorky, senátoři, mám v tomto krátkém vystoupení dvě zprávy, jednu dobrou a jednu horší. Ta dobrá zpráva je nesporně na podporu tohoto návrhu, a já jsem velice rád, že napříč klaviaturou jsme se dohodli, že podpoříme tento návrh zleva, zprava, ze středu, odevšud, protože samozřejmě je racionální, a prosím o podporu.

To je ta dobrá zpráva. A dobrá zpráva zakládá možnost spolupráce v budoucnu pro řešení špatné zprávy. A špatná zpráva je, že po aprílové platnosti zdravotních zákonů, které jsme z velké části připomínkovali, zčásti zamítli, a zdůvodněně, už vlastně po 14 dnech se dostáváme k tomu, že je začneme novelizovat a korigovat.

Tato korekce je nutná, je vhodná, je správná a znovu se za ni stavím. Ale zároveň říkám, že znám dalších asi 10 urgentních a asi 20 méně urgentních témat pro nápravu těchto zákonů, protože jsou nekonzumovatelné.

Už teď vlastně poběžíme permanentně protizákonně, protože ani prováděcí předpisy nepostihly věci včas, jak měly, navíc dále zašmodrchávají systém. A kdybyste se podobně jako já účastnili setkání praktických lékařů, dětských lékařů, zástupců komory, ambulantních specialistů, tak zjistíte, že situace je tam revoluční a že se diví, co jim to zákonodárci způsobili. To není život.

Pro vaši informaci prakticky by ani dnes nemohly být ošetřovány děti, pokud byste při každém výkonu měli vyžadovat souhlas obou rodičů, jak stanoví zákon, protože je to technicky nemožné, bylo by to i k neprospěchu dítěte ve velké části případů. Nadále se neplnil a nebude plnit § 13, to znamená o tom výčtu ekonomických rozdílných možností, které mají naprosto stejný léčebný efekt. Já jsem tady dokladoval a nebudu tím zdržovat, že to na běžných případech z praxe prakticky nebude možné a proveditelné. Pouze mluvím o drakonických státních a milionových sankcích a pokutách za pouhá administrativní pochybení, když na druhé straně víme, že v bodníku úrazů a jejich oceňování se pohybujeme v desetitisících, kdežto když lékař by nedodal nějaký zcela zbytečný papír někam, tak se pohybuje v řádu statisíců. Tím se dostáváme úplně na hranu logiky. Takže já jenom chci říci, že tento dnešní pozitivní bod vlastně zavdává možnost spolupráce na korekcích těch zákonů, které jsme teď vlastně dostali do vínku a v dalších letech – nebo budeme postupovat po vzoru vlády potom, že se budou dělat, což je nejjednodušší cesta – škrty prostě v těch zákonech a vypouštět paragrafy, které jsou nesmyslné.

Nemohl jsem si odpustit tento komentář a znovu zdůrazňuji, že ten komentář znamená podporu tomuto bodu senátorky Palečkové, protože je to velice rozumná věc. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. Nyní vystoupí pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedo, vážená paní předkladatelko, slovný Senáte. Moje vystoupení bude asi trochu delší, než si někteří představují. Tady vidíme a máme řešit následky toho, co ve zdravotnictví zavedl současný ministr zdravotnictví, bohužel i lékař, docent, rentgenolog, pan doktor Leoš Heger. Je mi to velmi líto, že člověk, kterého si jinak vážím, se dokázal propůjčit tomu, co udělalo z českého zdravotnictví – vyslovil bych to německým

výrazem, ale nebudu – prostě chlívěk. To, co udělala jeho legislativa, pod tak zvaným – v uvozovkách – odborným legislativním náměstkem panem Plíškem, nemá obdoby v civilizované Evropě. Abychom se vrátili k tomu, co tady máme řešit.

Co vlastně bylo záměrem k tomu, že se omezila práva občanů, v podstatě i práva zdravotnických zařízení a i práva některých zdravotních pojišťoven. Bohužel to bylo pouze jedno jediné slovo pana ministra, aby zabránil tak zvané zdravotní turistice. Je to velmi pikantní od člověka, který je součástí pravicové vlády, že se snaží omezovat konkurenci mezi zdravotními pojišťovnami. Dokonce ani vláda České republiky, a to ani okrajově, se tímto návrhem jak omezit práva občanů přitom, aby se mohli přehlašovat k jiným zdravotním pojišťovnám, ani vláda s tím nebyla seznámena. A pan ministr to údajně dával ne jako ministr zdravotnictví české vlády, což je také velmi pozoruhodné, ale jako údajně prostý poslanec. Podle jeho slov se jednalo dokonce o tak zvaný komplexní pozměňovací návrh, který byl velmi obsáhlý.

Ze sněmovních pramenů vyplývá, že samotné projednávání tohoto takzvané v uvozovkách "komplexního pozměňovacího návrhu" nebylo ústavně konformní. Uvědomme si, že Senát má funkci určitého hlídacího psa a měl by dbát na dodržování ústavnosti, když už to nedělají poslanci!

Zde bych chtěl citovat členku výboru pro zdravotnictví paní poslankyni Soňu Markovou, která – a teď cituji: Je skutečně nedůstojné a hlavně arogantní vůči opozici i vůči odborné laické veřejnosti, aby projednávání takto významné materie bylo projednáváno takovýmto způsobem. Jakým? Členky a členové zdravotního výboru obdrželi komplexní pozměňovací návrh v noci z úterý na středu – v noci z úterý na středu, přičemž zdravotní výbor začíná své jednání ve středu v 9.00 hodin ráno. Když byl požádán o odložení jednání, aby měli členové zdravotního výboru možnost si návrh prostudovat, nebylo to demokraticky koaličními poslanci umožněno. A sám pan ministr následně prohlásil, že to vlastně není komplexní pozměňovací návrh z dílny ministerstva zdravotnictví, ale jak už jsem řekl, poslanecký pozměňovací návrh s tím, že jedním z předkladatelů je on sám.

Další člen výboru pro zdravotnictví pan poslanec a bývalý ministr Rath konstatoval, že vůbec neprošel tento návrh vládou. To znamená, že i když se tento bod jmenoval vládní návrh, tak s vládou asi měl pramálo společného, protože už na zdravotním výboru přišlo ministerstvo zdravotnictví, že k tomu vládnímu návrhu, k tomu původnímu, připne spoustu dalších a dalších věcí, které nazvalo komplexním pozměňovacím návrhem. Zdravotní výbor dostal návrh na stůl při posledním jednání; přímo na stůl právě při tom jednání a předtím dostal jakýsi papírek, o kterém vůbec nevěděl, kdo je jeho autorem a byly to spíše takové pohádky. Pan poslanec Rath má někdy takové nadsázky, ale v tomto případě mu asi lze věřit, protože to není jen on, komu se to nelíbilo, protože tam chyběly paragrafy, odstavce, ale byl tam jakýsi úmysl.

Pan ministr tvrdil, že to jsou úmysly ministerstva zdravotnictví, které chtějí vtělit do paragrafů, což pak skutečně udělali a přinesli to někdy kolem jedenácti hodin v noci na zdravotní výbor, který zasedal druhý den ráno. Takhle se dělají některé zákony na ministerstvu zdravotnictví, které zasahují nás všechny! Nás všechny, občany této republiky!

Chtěl bych ještě tady citovat pana poslance Holíka, který řekl, že na závěr, jestli dovolíte, by chtěl upozornit na poslední pozměňovací návrh rozdaný na začátku projednávání tohoto závažného bodu, který není možno ani řádně prolistovat nebo přečíst, a vůbec ne porovnat s předchozími pozměňovacími návrhy! To znamená, že mnozí z poslanců zdravotního výboru ani nevěděli, o co jde, a poslanci jako celek,

jak je jejich dobrým zvykem, zvedali ruce, nevěděli, pro co, a pak se divili, že z toho vyjde to, co z toho vyšlo!

Dá se konstatovat, že legislativní proces nebyl zcela jasný a čistý, původní návrh byl výrazně změněn účelově narychlo podaným komplexním pozměňovacím návrhem. Komplexním? To bylo označeno samými předkladateli a zákonodárci neměli dostatek času na prostudování předložených materiálů a zákon byl schválen po zkrácení lhůty pro zahájení třetího čtení.

Je třeba také zdůraznit, že bylo i zcela nedostatečně; v podstatě to chybělo, v odůvodnění pozměňovacího návrhu ve formě jedné věty pronesené na sněmovním výboru pro zdravotnictví, a to, jak už jsem citoval, omezení účelové turistiky mezi pojišťovnami. Pro tak zásadní novelu s tak razantním dopadem na práva pojištěnců to je – podle mého názoru – zcela, zcela nedostatečné!

Chtěl bych citovat první článek Ústavy, kdy ČR mj. je demokratický právní stát – doufám, že pořád je – založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.

Věcně lze konstatovat, že novela přináší zásah do standardu, který už byl nastaven zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění v jeho původním znění. Tento zákon byl od 1. 4. 1997, kdy nabyl účinnosti, novelizován více než padesátkrát. Ale je velmi zajímavé, že ani jednou z novel se nezasáhlo do způsobu uplatňování práva pojištěnce na svobodnou volbu a změnu pojišťovny. To je to, o čem tady vedeme diskusi. Náhlá novela, která ani nebyla součástí vládního návrhu, snižuje zmíněný standard, omezuje flexibilitu při změně pojišťovny, a nemá ani v době reformních kroků své opodstatnění, a to jak po stránce odborné zdravotní péče; a její dostupnost se tím nezlepšuje, ba právě naopak, pro mnohé z nich, pro mnohé z pacientů, tak ekonomické stránce. Taková změna totiž i vůbec nešetří prostředky veřejných rozpočtů!

Je-li důvodem - slovy předkladatele pana ministra poslance Hegera - omezení účelové turistiky mezi pojišťovnami, naskytá se právní otázka – cui bono – v zájmu koho je takové omezení. V zájmu pojištěnce? Jistě nikoliv. Právo jeho flexibilní volby po mnoho let zaručené a nezpochybnované se tím náhle omezuje. Zájem státu? Z hlediska rozpočtové napjaté situace úspor, zvýšení efektivity systému zdravotnictví a dalších reformních kroků rovněž nikoliv. Totiž dopad na státní příjmy a výdaje je zcela neutrální. Zájem poskytovatelů zdravotní péče? No, to zcela určitě ne. Zájem pojišťoven? Ano, ale pouze těch, které dlouhodobě ztrácejí pojištěnce na úkor ostatních pojišťoven.

Pokud pojišťovny ztrácejí své pojištěnce, je příčinou poskytování nekvalitní služby svým pojištěncům a jejich následná nespokojenost a zájem, aby jim byla jinou pojišťovnou poskytnuta v rozumném čase služba kvalitnější. Je to tedy otázka konkurence. Tady někdo, pravicová vláda, omezuje konkurenci!

Možná, že se i opomnělo, že takové významné omezení při změně pojišťovny, které rozhodně nelze považovat za administrativní nebo technické opatření, bude mít dopad na to nejdůležitější, na dostupnost bezplatné zdravotní péče pro pacienty! Pacient, který změnil místo svého bydliště, se může reálně ocitnout i ve velmi nepříznivé situaci. V dosavadním bydlišti volil zdravotní pojišťovnu jistě podle toho, jaké služby nabízí pro pacienta, případně pro jeho rodinu zdravotnické zařízení, když se ocitne v jiném místě, kde bude mít jím zvolená pojišťovna menší smluvní pokrytí poskytovatelů, a to se nyní děje, a smluvní zdravotnická zařízení budou méně dostupná, často i desítky kilometrů, tak nebude mít možnost, aby se přehlásil k té zdravotní pojišťovně tam, kde by to pro něho bylo výhodné. Změna pojišťovny v takové životní situaci nebude trvat jen několik týdnů, jako tomu bylo do přijetí tohoto napadeného ustanovení, ale v nejhorším případě až 18 měsíců. Příkladem může být

pojišťovna METAL-ALIANCE. Například v okrese Beroun má tato pojišťovna 170 smluvních zdravotnických zařízení, ale například ve srovnatelném okrese Strakonice jen čtyři, a to ještě s různou odborností. Pokud si myslíte, že lžu, můžete si to najít na příslušných webových stránkách pojišťovny. Je nepochybné, že pokud bude pacient realizovat své ústavní právo na svobodu pohybu podle článku 14 Listiny základních práv a svobod, bude z toho hlediska neúměrnou dobu omezený. Dosavadní standard dostupnosti zdravotní péče, který od roku 1997 vyhovoval, se tím bezdůvodně a neúměrně snižuje. Nerozumnost přijatého napadeného ustanovení zcela jasně potvrzuje i reakce pojištěnců. Jak uvedl Svaz zdravotních pojišťoven, který sdružuje ostatní zdravotní pojišťovny mimo VZP, změnit pojišťovnu na poslední chvíli před tím, než nabylo určité ustanovení pana ministra zdravotnictví Hegera účinnosti, se rozhodly desetitisíce pojištěnců. Podle prohlášení Jaromíra Gajdáčka, prezidenta Svazu zdravotních pojišťoven, uveřejněného 6. 12. 2011, to bylo dokonce až 55 000 pojištěnců. Pokud se tvrdí, že se mělo omezit účelové turistice, minulo se to v listopadu 2011 zcela účinkem a výsledkem bylo naopak bouřlivé rozkolísání ve stavech pojištěnců u jednotlivých pojišťoven.

Dopadá to především tíživě na ty, kteří budou mít potřebu a zájem pojišťovnu změnit v budoucnu, zejména na ty, kteří se v této věci rozhodují uvážlivě, v reakci na svou stále se zhoršující životní situaci a na aktuální nabídky pojišťoven, které směřují k celkovému zvýšení úrovně zdravotní péče a často zejména k podpoře zdravého životního stylu a k odpovědnému nakládání se zdravím.

Domnívám se, že se pojištěnci dlouhodobě chovají velmi zodpovědně a ke změně pojišťovny přistupovali vždy v zásadě pouze ze závažných důvodů a výhradně za účelem lepší dostupnosti zdravotní péče. Toto chování, které bylo motivované racionálními úvahami, nelze označit takovými argumenty, jaké použil ministr Heger jako účelovou turistiku. Naopak si myslím, že to, co navrhl pan ministr Heger a schválila PS, je velmi účelové.

Citoval jsem zleva, budu citovat i zprava vaším prostřednictvím, pane předsedající, ke kolegovi senátorovi Jiřímu Oberfalzerovi: O tomto problému předpokládané novely jsme věděli, a náš klub byl připraven podat pozměňovací návrh, který by umožnil změnu zdravotní pojišťovny vždy na začátku čtvrtletí.

Je totiž v zájmu konkurence zdravotních pojišťoven, aby trh byl flexibilní, to je, aby si pojištěnec mohl vybírat celkem volně takový druh zdravotních služeb, jaký právě jemu vyhovuje. Umrtvení trhu, jaké přináší novela, přispívá jen velkým pojišťovnám, aby si bez námahy udržely své klienty co nejdéle.

Je tady ještě jeden ohled. Lidé se čas od času stěhují a v novém bydlišti nemusí mít svoje pojišťovna žádné lékaře. Je potom v mém zájmu, abych mohl co nejdříve přejít k té pojišťovně, která má smlouvy s lékaři právě v mém nejbližším okolí. Citoval jsem z Kurýru č. 12/2011.

Za přijatou novelou jsou jednoznačně zájmy velikých pojišťoven a jejich smyslem není nic jiného, než uchovat v rukách těchto pojišťoven nástroj na vyvíjení tlaku na poskytovatele zdravotní péče, na nemocnice, na lékaře, a tento nástroj ještě více posílit. Velké pojišťovny totiž – a v poslední době to vidíme čím dál častěji – předkládají naprosto pravidelně zdravotnickým zařízením návrhy smluv, které jsou nevyvážené, a tyto pojišťovny pak odmítají jakkoli jednat o případných změnách. Obrazně i fakticky tím staví poskytovatele zdravotní péče před variantu, buď podepsat předložený návrh v nezměněné podobě, nebo nikoli. Byly-li podmínky nabízené jednou pojišťovnou pro zdravotnické zařízení natolik nepřijatelné, že návrhy nepřijalo, mělo toto zařízení možnost nadále léčit ty své pacienty, kteří o tuto léčbu měli zájem, pokud tito lidé samozřejmě měli možnost změnit zdravotní pojišťovnu na

takovou, se kterou měl jejich obvodní lékař nebo zdravotnické zařízení smlouvu podepsanu. Vždy se tak dělo v zájmu lepších podmínek nejen pro ta zdravotnická zařízení a lékaře, ale zejména pro pacienty, kteří takto realizovali svou volbu na svobodnou volbu lékaře a nemuseli dojíždět desítky kilometrů za lékaři a zdravotnickými zařízeními, kterým nyní se snaží diktovat zdravotní pojišťovny.

Pokud je nyní vložena doba ve výši maximálně 18 měsíců pro uskutečnění změny pojišťovny, stává se zejména pro pacienty vyžadující soustavnější péči změna pojišťovny zcela bezpředmětnou.

Je to otázka toho, že v minulosti některé velké zdravotní pojišťovny ztratily mnohdy i tisíce pojištěnců v regionech, jestliže významné zdravotnické zařízení s touto pojišťovnou neuzavřelo nabízenou nevýhodnou smlouvu, na což pojištěnci samozřejmě reagovali změnou pojišťovny v zájmu zachování dosavadní dostupnosti a kvality zdravotní péče. Nyní se to výrazně zkomplikovalo a povede to k tomu, že poskytovatelé zdravotnických služeb budou často nuceni uzavírat i méně výhodné smlouvy, a důsledkem samozřejmě bude další omezení kvality, rozsahu a dostupnosti zdravotní péče.

Toto chtěl současný ministr zdravotnictví? Toto bylo cílem jeho ministerstva? Omezení poskytování služeb, delší čekací doby na lékařské zákroky a další? Pouze zájem určité skupiny pojištěnců, jak už jsem zdůraznil, a je otázkou, zda nedochází k tomu tímto ustanovením o omezení základních práv, a jestli bylo nebo nebylo šetřeno podstaty a smyslu zákona.

Chtěl bych ještě v závěru svého delšího vystoupení citovat některé materiály ministerstva zdravotnictví. O důležitosti konkurence, o které jsme se tady bavili, hovoří totiž i oficiální materiál ministerstva zdravotnictví zveřejněný na internetových stránkách – cituji:

Pojišťovny nejsou stejné. Zákony jim dosud dávaly jen malý prostor k odlišení, přesto je dnes rozdíl v úhradách lékařům, v proplácení výkonů nad zákonem stanovený rozsah nebo v čekacích dobách. Reforma umožní zdravotním pojišťovnám další odlišení. Očekáváme, že jejich konkurence přinese pojištěncům nové výhody a poskytovatelům prostor pro rozšíření poskytovaných služeb. Konkurence povede ke zkvalitnění služeb a snížení ceny stejně, jak se tak stalo třeba na trhu mobilních telefonů. Porovnáním evropských zdravotních systémů, kterými se zabývá švédská organizace Health Consumer Powerhouse, její každoroční žebříček opakovaně ukazuje, že lepší hodnocení z pohledu hodnoty pro pacienty dosahují pojistné systémy s více zdravotními pojišťovnami. Jsou v nich například kratší čekací doby na odkladnou zdravotní péči.

To jsou citace z webů ministerstva zdravotnictví. Slyšíte dobře! Přitom ministrem zdravotnictví navržené a schválené ustanovení šlo proti samotným ministerstvem veřejně proklamovanému cíli. V normální společnosti se tomu říká farizejství, nebo pokrytectví. Anebo někdo nám tady lže. Jedná-li totiž ministr vlády v rozporu s veřejně hlásanými cíli, jde o další výrazný zásah do předvídatelnosti práva a potřebné právní jistoty, a pak se ptáme, jestli tady fungují zákony, jestli tady skutečně nezačíná anarchie. Z hlediska zdravotních pojišťoven znamená výrazné omezení jejich možnosti navzájem si konkurovat a soutěžit o pojištěnce. A tam lze spatřovat zásah do ústavního práva svobodně podnikat nebo vyvíjet jinou hospodářskou činnost. Což je v rozporu s článkem 26 Listiny základních práv a svobod. Volný trh pravicové vlády a svobodná hospodářská soutěž je přece základním principem demokratického státu. Její právní ukotvení lze najít zejména v právních předpisech Evropské unie. Ano, Evropské unie! Neboť základními principy jsou nediskriminace, transparentnost a volný trh.

Musíme sice říci, že ta novela nediskriminuje žádnou z pojišťoven přímo, to platí pro všechny. Je ale zjevné, že ta novela straní pojišťovně velkým, především VZP, které se snaží i do budoucna odvrátit odliv pojištěnců k pojišťovně menším, které jsou samozřejmě schopny nabídnout lepší podmínky. Omezuje se konkurence v neprospěch samotných pojištěnců, a to bez jakéhokoli legitimního cíle. Byla-li pluralita pojišťoven zamýšleným účelem zakotveným v původním znění zákona, pak přijatá změna jde nepochybně proti samému účelu zákona.

Napadané ustanovení je v nesouladu s ústavně zaručeným právem podnikat, provozovat jinou hospodářskou činnost, to už jsem říkal, je to ten článek 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Základní podmínkou pro realizaci tohoto práva je svobodná soutěž ekonomických subjektů, v tomto případě to jsou zdravotní pojišťovny, jejich vzájemná konkurence a snaha získat co největší odbyt svých produktů.

Pojištěnci jsou ve svém právu výrazně omezeni, tak jak to přineslo současné znění zákona, těch 6 nebo 18 měsíců pro změnu pojišťovny – podle mého názoru není možné, aby to dále existovalo.

V České republice v roce 2011 působilo 8 zdravotních pojišťoven. Hledisko té flexibility přechodu pojištěnců mezi pojišťovnami je jedním ze zásadních hledisek, která bral v úvahu každý z těch vznikajících subjektů, z těch 8 pojišťoven.

A navíc tato úprava byla naprosto konstantní, jak už jsem říkal, téměř 20 let od účinnosti zákona, od roku 1992 a až do této doby. Jelikož se změnila pravidla hry, aniž to bylo dopředu avizováno – proto jsem vám popisoval proces, jaký byl v Poslanecké sněmovně, je to tam dost častý zjev a následky jsou pak katastrofální – překotným a možná i s ústavním pořádkem, nekonformním způsobem došlo zde k zásahu do předvídatelnosti práva, které je jedním ze základních pilířů demokratického právního státu. Princip předvídatelnosti práva je důležitý atribut právního státu a podstatným způsobem souvisí s principem právní jistoty a je nezbytným předpokladem obecné důvěry občanů v právo a pořádek, což ostatně je i v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva.

Chtěl bych to shrnout tím, že plně podporuji návrat k původnímu znění zákona. Jsem rád, že napříč politickým spektrem, alespoň tady v Senátu, a doufám, že do toho mohu počítat i TOP 09, dojde ke schválení, i když jsem si vědom toho, že tím, že jsem se nepřiliš lichotivě vyjádřil o současném ministru zdravotnictví, který je členem TOP 09, se stanu terčem i některých útoků. Chtěl bych, abychom se na to podívali z hlediska občana, z hlediska občana a z hlediska pacienta, z hlediska zdravotnických zařízení, z hlediska lékařů. Pokud bude dál trvat ten právní chaos, který produkuje současné ministerstvo zdravotnictví, dojde k nezvratným změnám. Dojde k nezvratným změnám a dojde k poškození celého zdravotního systému, který nám závidí celá Evropa. Dojde i k ekonomickému propadu, který bude těžko a obtížně za současné ekonomické situace napravován.

Žádám vás všechny, abyste se zamysleli nad tím, jak budete hlasovat, a odstranili aspoň méně významnější problém z toho celého balíku těch mnohdy nesmyslných zákonů. Dobře víte, jaké problémy nastávají zdravotníkům při léčení dětí, kdy je potřeba souhlasu obou rodičů. Jsem zvědav, jak se to bude řešit, když se bude o děti starat babička nebo dědeček v naléhavých situacích.

To, že se zákon obchází různými vyhláškami, které ani nejsou, jen dále potvrzuje tu aroganci a pohrdání před právem a právní kontinuitou České republiky.

Je zde tento návrh, za který, vážený pane předsedo, vaším prostřednictvím bych chtěl poděkovat paní místopředsedkyni Palečkové. Ale tady vidíte, co je připraveno (ukazuje).

Je to ústavní stížnost, kterou, doufám, podepíše ti, kteří souhlasí s tím, co jsem tady řekl. Je to ústavní stížnost, která je připravena jistou právní kanceláří na to, aby tuto změnu zákona, kterou prosadil pan ministr Heger tak velmi zvláštním způsobem, Ústavní soud co nejdříve zrušil. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane senátore. Nyní vystoupí paní senátorka Soňa Paukrtová, prosím.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedo, dámy a pánové. Já tento návrh zákona plně podporuji a jsem jedna z těch, kteří jej spolupodepsali. Nebudu tedy mluvit o věcné části tohoto návrhu zákona.

Chtěla jsem se vyjádřit k jedné kritické části projevu pana kolegy Drymla, a to konkrétně k tomu, že Poslanecká sněmovna přijímala pozměňovací návrhy poměrně zvláštním způsobem tuto novelu zákona.

Jistě si vzpomenete, že jsem vám tady před časem předkládala návrh na úpravu jednacího řádu Poslanecké sněmovny a Senátu. A ráda bych konstatovala, že jsem byla velmi ráda, že přes různé kritické připomínky PS propustila do druhého čtení oba návrhy zákonů. A na základě kritických připomínek pana kolegy Drymla chovám naději, že v dalších čteních poslanci sociální demokracie tento návrh zákona podpoří. Oni jej v první fázi nepodpořili a měli za to, že zásah do jednacího řádu PS je zásah do jejich vnitřních předpisů, vnitřního předpisu Poslanecké sněmovny. Nějak tam asi zapadlo, že jednací řád PS je zákon o tvorbě zákonů. A protože pan kolega Dryml tady tak velmi vehementně kritizoval způsob přijímání pozměňovacích návrhů, chovám prostě naději, že ve druhém čtení poslanci sociální demokracie podpoří úpravu jednacího řádu PS, úpravu jdoucí tím směrem, že není možné přijímat pozměňovací návrhy bez řádného zdůvodnění, bez zdůvodnění dopadu do života občanů, do státního rozpočtu a veřejných rozpočtů. Děkuji vám.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Kdo další se hlásí do rozpravy? Pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedo, vážené kolegyně a kolegové. Vážený pane předsedo, vaším prostřednictvím naší kolegyni Soně Paukrtové. Já nemohu mluvit za poslance a nemohu mluvit za poslance sociální demokracie. Na druhé straně bych byl rád, aby občas zvítězil i zdravý rozum, pokud ho někteří ještě mají, někdy to tak nevypadá, bez ohledu na politickou příslušnost, pokud to pomáhá České republice a českým občanům.

Rozpory mezi senátory a mezi poslanci jsou podle mých informací napříč politickým spektrem, není to problém třeba jenom sociální demokracie. Ale doufám, že sociální demokracie se v tomto případě polepší. Nemohu mluvit za sociální demokracii, ale budu dělat všechno pro to, aby aspoň někteří poslouchali, aby aspoň naslouchali, protože to je základ k tomu, aby se komunikovalo a aby pak některé věci, které jsou na hraně zákonnosti, neprocházely z Poslanecké sněmovny k nám do Senátu. Není to jenom o zdravotnických zákonech, je to o dalších zákonných normách. Mnozí kolibřící si dokonce i štěbetají o tom, že některé zákony jsou dělány na zakázku, dokonce se říká i o určitých částkách. A je to úkol pro nás pro všechny.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Kdo další se hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, rozpravu končím a ptám se paní navrhovatelky, zdali si přeje vystoupit? Ano.

Místopředsedkyně Senátu Alena Palečková: Děkuji. A to jsem si myslela, že to půjde rychle, vzhledem k tomu, že je to první čtení. Já nemám celkem k rozpravě, co bych dodala. Tady se opravuje jedna věc, o které jsme jednali už při prvním projednávání na podzim loňského roku. Pozměňovací návrh tohoto znění, o kterém tady teď jednáme, byl podáván jak na výboru, tak na plénu. Nepodařilo se a já už jsem tehdy avizovala, že to tedy budu podávat formou novely.

Co se týče některých věcí, které tady byly zmiňovány, musím říct, že každá rozsáhlá reforma potřebuje samozřejmě následné drobné i větší úpravy. Problém - se souhlasem obou rodičů u ošetřování dětí - já také vnímám jako velký problém.

Nicméně to není problém zdravotnický, ale spíše právní, a myslím si, že je třeba se na to podívat i z tohoto úhlu pohledu.

O škodlivosti komplexních nebo velkých pozměňovacích návrhů podávaných na poslední chvíli jak v PS, tak, i když ne tak často, i tady v Senátu, už bylo hovořeno. A opravdu já jsem proti tomu, abychom na poslední chvíli dostávali materiály, které není možné ze všech úhlů pohledu prodiskutovat a zjistit vlastně, do čeho všeho tím vlastně zasahujeme.

Děkuji všem, kteří vyjádřili podporu tomuto návrhu, a doufám, že při projednávání ve výboru se případné drobné chybičky ještě doopraví a že tedy vejde tato změna v platnost. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Pane zpravodaji pro první čtení, prosím o vaše vyjádření.

Senátor Václav Vlček: Vážené dámy a pánové, vyslechli jsme tři, resp. čtyři diskusní příspěvky. Ve všech prakticky zazněla podpora navržené novele. Já proto doporučuji hlasovat o mém návrhu.

Předseda Senátu Milan Štěch: Ano, děkuji. Vzhledem k tomu, že nebyly navrženy procedury, jako vrátit k dopracování nebo zamítnout, existuje pouze jediný návrh, a to je návrh pana zpravodaje na příkázání. Zopakují, že se navrhuje, aby garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu senátního návrhu zákona byl výbor pro zdravotnictví a sociální politiku, a dále, aby se návrhem zabýval a projednal jej i ústavně-právní výbor. Můžeme tedy přistoupit k hlasování.

Budeme hlasovat o příkázání. Je přítomno 71 senátorek a senátorů, kvorum pro přijetí je 36.

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v okamžiku **hlasování pořadové číslo 4** bylo registrováno 72, kvorum pro přijetí 37, pro návrh 71, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji navrhovatelce a děkuji i zpravodaji a projednávání tohoto bodu končím. My se vystřídáme v řízení schůze.

Další část schůze řídil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Dalším bodem bude

2.

Návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů (senátní tisk č. 314)

Máme to jako tisk č. 314. Návrh uvede ministr vnitra Jan Kubice. Máte slovo, pane ministře.

Ministr vnitra ČR Jan Kubice: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji mi, abych uvedl vládní návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů.

Navrhovaný zákon obsahuje celkem 29 novel, které upravují přístup k údajům o občanovi nebo cizinci pro potřeby soudního nebo správního řízení. Údaje, které se mají podle navrhovaného zákona poskytovat, jsou převážně základní identifikační údaje a údaje nezbytné pro doručování písemností.

V některých předložených novelách je rozsah poskytovaných údajů větší. To odpovídá buď rozsahu vykonávaných činností, anebo potřebám daného řízení, pro které se údaje poskytují.

Obecným cílem předložených novel však zůstává, aby občan, případně cizinec, nemusel soudu nebo správnímu úřadu zbytečně prokazovat ty údaje, které už o něm stát vede v některém ze svých informačních systémů, na prvním místě v základním registru obyvatel, k jehož spuštění by mělo dojít k 1. červenci letošního roku. K tomuto datu by měl navrhovaný zákon také nabýt účinnosti. Děkuji vám za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním a jediným výborem je výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Usnesení má číslo 314/1. Zpravodajem je pan senátor Miloš Vystrčil, který má slovo.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové. Pan ministr mi už práci ulehčil tím, že návrh změnového zákona tady představil.

Pro naši bližší představu bych řekl, že se vlastně jedná o zákon, který byl podobný tzv. "tlusťochovi", který byl přijímán kdysi, když vznikaly kraje a krajské úřady, s tím, že si dovoluji poznamenat, že je velmi pravděpodobné, že nejde o poslední změny zákonů, které tímto v souvislosti se zaváděním základních registrů schvalujeme, protože proces zavádění registrů si vyžaduje změny velkého množství zákonů, a troufám si říci, že rozhodně nebude bezbolestný.

Co se týká usnesení výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, výbor projednal návrh zákona na své 24. schůzi, která se konala dne 28. března 2012. A po konstatování těch věcí, které jsem tady před vámi nyní předestřel, mě pověřil jako zpravodaje, abych doporučil zákon ke schválení v podobě, v jaké nám byl předložen Poslaneckou sněmovnou.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. A moje otázka pro plénum zní, zda někdo podle § 107 jednacího řádu navrhuje, abychom se nezabývali zákonem? Nikdo, takže otevíráme obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se hlásí pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Já bych chtěl, aby nám pan ministr odpověděl na dvě otázky: Proč nebyla provedena tzv. RIA, tzn. provedeno hodnocení dopadu regulace, co nás to bude stát?

A chtěl bych se zeptat, proč Rada pro rozhlasové a televizní vysílání má mít přístup k registru a proč dochází ke změně knihovního zákona, kde patrně knihovny také budou přistupovat do registru obyvatel?

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Do obecné rozpravy se dále hlásí pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Hezké dopoledne. Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, já mám také jenom jeden dotaz. Předpokládám, že byl v rámci legislativního procesu konzultován také Úřad na ochranu osobních údajů. Zajímalo by mě stanovisko tohoto úřadu.

A pak jsem nenašel v návrhu zákona žádný odkaz na trestní zákoník. Domníváte se, že už teď je dostatečná ochrana zneužití těchto registrů, anebo naopak byste požadoval, aby v rámci lepší průchodnosti tohoto návrhu zákona byl změněn i trestní zákoník, eventuálně zpřísněny tresty za zneužití přístupu do těchto registrů?

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Nikdo další se nehlásí, takže končím obecnou rozpravu a slovo má pan ministr.

Ministr vnitra ČR Jan Kubice: Základní registry se budou samozřejmě vyvíjet, takže se domnívám, že v současné době je předčasné, aby se měnil trestní zákon v souvislosti se zavedením základních registrů. To neznamena, že v budoucnosti nemůže situace a některé jednotlivé případy ukázat, že taková změna bude potřebná, ale zatím se to tak nejeví a situace není taková. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Slovo má zpravodaj garančního výboru pan senátor Miloš Vystrčil.

Senátor Miloš Vystrčil: Děkuji za slovo. V rámci rozpravy vystoupili dva senátoři. Co se týká poznámek pana senátora Drymla, zřejmě si mohl přečíst v důvodové zprávě, že udělat RIA k tomuto zákonu není vůbec jednoduché, resp. je to úkol, na který ministerstvo vnitra rezignovalo. Částečně je to nepříjemné, částečně je to logické, protože v tuto chvíli lze jen velmi těžké odhadnout, zda náklady, které to přinese, budou vykompenzovány úsporami, které také by měly v rámci zavedení registrů vzniknout. I Poslanecká sněmovna nakonec i rezignovala na to, aby vyžadovala RIA.

A já tady chci jenom zdůraznit, že my, podle mého názoru, dnes nemáme moc jiných možností, pokud se chceme chovat státoporně, než tyto změny zákonů odsouhlasit, protože všechno ostatní by ještě znamenalo větší bolesti než ty, které nás čekají.

Pokud se týká pana senátora Sefziga, tak tam odpověď zazněla. Já v tuto chvíli nemám žádné další zprávy. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Máme jediný návrh, a to schválit. Po znělce budeme hlasovat.

Zahajují hlasování o návrhu schválit. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 5 ukončeno, registrováno 70, kvoru 36, pro 62, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A tím končím projednávání tohoto bodu.

Jsme u dalšího bodu pana ministra vnitra, a to je

3.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti, podepsaná dne 8. prosince 2011 v Praze (senátní tisk č. 277)

Máme to jako tisk č. 277 a pan ministr vnitra má slovo.

Ministr vnitra ČR Jan Kubice: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Účelem předkládané smlouvy je poskytnout policejním a celním orgánům obou států potřebný právní rámec pro efektivní spolupráci v boji s nejzávažnějšími formami trestné činnosti, stanovit základní pravidla pro jejich přímé kontakty a zásady nakládání s předávanými informacemi. Smlouva obsahuje standardní ustanovení o rozsahu a formách spolupráce v orgánech příslušných k jejímu provádění, náležitostech žádosti o spolupráci, možnostech odmítnutí spolupráce, možnostech vyslání styčných důstojníků, předávání a ochraně osobních údajů a utajovaných informací a hrazení nákladů.

Na výslovnou žádost ruské strany je smlouva navenek sjednána jako mezivládní. Z hlediska vnitrostátního právního řádu jde o smlouvu prezidentské kategorie, k jejíž ratifikaci prezidentem republiky je zapotřebí souhlasu obou komor Parlamentu ČR. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Garančním výborem byl ústavně-právní výbor, který přijal usnesení č. 277/1. Zpravodajem je pan senátor Miroslav Antl, který má slovo.

Senátor Miroslav Antl: Vážený pane předsedající, pane ministře, vážené dámy, vážení pánové. Pan ministr vám řekl obsah smlouvy, resp. vládního návrhu. Já k tomu nemám v podstatě co dodat. Jenom bych zdůraznil tu věc, že v podstatě tato smlouva je vstřícná v České republice, protože víc problémů asi mají občané Ruské federace na území ČR, než je tomu opačně. A můžeme být tedy rádi, že taková smlouva, resp. vládní návrh je realizovatelný.

Jinak před sebou máte naše usnesení, je to usnesení č. 163 ze 37. schůze konané dne 7. února 2012, kdy výbor:

I. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR dát souhlas k ratifikaci Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti, podepsané dne 8. prosince 2011 v Praze.

II. Určuje senátora Miroslava Antla, tj. mne, abych byl zpravodajem, což právě činím.

III. Pověřuje, abych seznámil s tímto usnesením pana předsedu Senátu Parlamentu ČR, což jsem učinil.

Děkuji vám za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Dalším výborem byl výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Usnesení má číslo 277/2. Zpravodajem je pan senátor Tomáš Jirsa, který má slovo.

Senátor Tomáš Jirsa: Vážený pane předsedající, pane ministře. Náš výbor na své 19. schůzi dne 7. března 2012 tuto smlouvu a zejména akcentoval, že je směřována k boji proti organizovanému zločinu a také k boji proti nelegální migraci, což jsou věci, které jsou s Ruskou federací důležité pro spolupráci. Všemi osmi hlasy přítomných na své schůzi vám doporučil ji přijmout. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, otevírám rozpravu. Do rozpravy se nikdo nehlásí, takže ji končím. Nepředpokládám tudíž vystoupení pana navrhovatele, ani zpravodajů.

A máme jediný návrh, a to je souhlasné stanovisko s ratifikací, a o tom budeme hlasovat.

Hlasujeme o souhlasu k ratifikaci.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování č. 6 ukončeno, registrováno 72, kvorum 37, pro 67, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji, pane ministře, děkuji zpravodajům. Končím projednávání tohoto bodu.

A jsme u dalšího bodu, a tímto bodem je

4.

Petice za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu (senátní tisk č. 249)

Máme to jako tisk 249. petici projednal ústavně-právní výbor. Ten určil svého zpravodaje pana senátora Jaroslava Kuberu. Usnesení má číslo 249/1.

Podle našich pravidel Senát při zahájení projednávání petice vezme na vědomí, které osoby zastupující petenty mají používat práv podle § 142 odst. 2 jednacího řádu a které budou mít také možnost zúčastnit se této schůze.

V tomto případě je návrh na Jiřího Štega, mluvčího ProAlt, který je uveden v usnesení výboru. O tom budeme hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování číslo 7 ukončeno, registrováno 70, kvorum 36, pro 60, proti nikdo, návrh byl schválen.

Dále musíme rozhodnout o tom, kteří z představitelů orgánů územní správy, správních orgánů a organizací, jež výbor považuje za dotčené projednávanou peticí, se mohou zúčastnit schůze Senátu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí zastoupí pan náměstek Karel Machotka. I o tom budeme nyní hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování číslo 8 ukončeno, registrováno 80, kvorum 36, pro 60, proti nikdo, návrh schválen.

Nyní uděluji slovo zpravodaji ÚPV panu Jaroslavu Kuberovi. Pan senátor Jaroslav Kubera, prosím, jestli se někde vyskytuje... Pana kolegu Kuberu zastoupí

paní senátorka Richtrová, má slovo... Zvěřinová, omlouvám se. Dostal jsem dvě informace o dvou jménech, proto jsem vzal to první v potaz.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové, já se omlouvám za tento malý nedoraz z toho důvodu, že pan kolega Kubera proběhl a řekl, vezmi to referendum, ale nedomluvili jsme se, které. Pravděpodobně vzhledem k tomu, že tu není, myslel asi tento bod. Ano, tento bod projednával ÚPV na svém zasedání a vyslechli jsme si důvod, proč navrhovatelé, petenti, požadují právě tento návrh zákona, zákonného ustanovení, a já bych vám, pokud se to podaří, přečetla usnesení ÚPV.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Počítač špatně funguje. Paní kolegyně Zvěřinová nám přečte usnesení z výboru.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Ústavně-právní výbor se na svém zasedání 40. schůze, konané dne 28. března 2012 k Petici za vyhlášení celostátního referenda o reformách

a přijetí zákona o obecném referendu, senátní tisk č. 249 vyjádřil takto:

I. Oznamuje Organizačnímu výboru Senátu, že šetření ve věci petice „Za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu“ bylo ukončeno.

II. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby na základě projednání senátního tisku č. 249 - petice „Za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu“ - přijal usnesení, jehož návrh je uveden v příloze č. 1 tohoto usnesení.

III. Navrhuje Organizačnímu výboru Senátu zařadit na pořad následující schůze Senátu bod: senátní tisk č. 249 - petice „Za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu“.

IV. Určuje, že osobou zastupující petenty, která požívá práv podle § 142a odst. 2 jednacího řádu Senátu je zástupce petentů uvedený v příloze č. 2 tohoto usnesení.

V. Doporučuje, aby se schůze Senátu dále zúčastnili zástupci:

vlády, ministerstva financí, ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstva zdravotnictví, jež výbor považuje za peticí dotčené, a kteří jsou uvedeni v příloze č. 2 tohoto usnesení.

VI. Doporučuje výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, aby určil zpravodaje pro projednání senátního tisku č. 249 na schůzi Senátu, což bylo učiněno.

VII. Pověřuje předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Jak je vidět z tohoto usnesení, ÚPV se touto materií velmi bedlivě zabýval. Není to jednoduchá záležitost, a jak jsem pochopila, tak jednotlivá ministerstva, která byla doporučena, aby se jejich zástupci zúčastnili zde na projednávání, zřejmě bude zastupovat ministerstvo vnitra.

Tolik k této materii.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobře. Paní zpravodajko, posadte se ke stolku, a já otevírám rozpravu. Jako první bude mluvčí ProAlt pan Jiří Šteg.

Jiří Šteg: Vážené paní senátorky, vážení senátoři, vážení hosté, jsem rád, že se nám podařilo nashromáždit dostatek podpisů pod petici a že díky jednacímu řádu Senátu mám možnost tady vystoupit a seznámit vás jednak s pozadím, které vedlo k vypsání té petice, a jednak s některými širšími názory, které v občanské společnosti, v jejím nestraničném spektru, levitují a které považuji za důležité, abyste si je vyslechli. Předem vás tedy musím postrašit, že plánuji využít celých deset minut, které jsou mi k dispozici, jak těch prvních, tak těch druhých.

My jsme v současné době svědky, dalo by se říci v celosvětovém měřítku, obrovské krize, krize demokracie, krize hospodářské, řady krizí osobních, krizí státních, a koneckonců i do určité míry krizí nadstátních celků, koneckonců to vidíme i na Evropské unii.

My považujeme za zdroj těchto problémů především jistou erozi demokracie, která je spojena s nástupem neoliberalismu, a s tím, že se stále více a více oslabuje postavení státu jako demokratického suveréna a posiluje se postavení exogenních sil, které potom ovlivňují konání států, a koneckonců i život lidí a občanů v těchto státech.

U nás se to projevilo v plné síle s nástupem Topolánkovy vlády, která – pardon, já vás nechci rušit – která zahájila bezprecedentním způsobem útok na stát jako takový a na jeho základní funkce, především v oblasti daňové, ale která značným způsobem naerodovala státní rozpočet, a zároveň za Topolánkovy vlády prudce narostl outsourcing různých funkcí států, čímž se vytvořilo živné prostředí pro fenomén, se kterým se dodnes podle našeho názoru pochopitelně nedokázala vyrovnat ani tato vláda, a to je obrovská korupce a vliv stínových struktur.

Otevřela se otázka, zdali stát má existovat sám pro sebe, nebo komu má sloužit. Má sloužit exogenním silám, o kterých jsem hovořil, nebo má sloužit vlastním občanům?

A makroekonomické údaje ukazují zároveň, že i kroky, které přijala Topolánkova vláda, vlastně byly kontraproduktivní. Pokud srovnáme vývoj poklesu daně z příjmů, tak najdeme naprosto prakticky stoprocentní korelaci s poklesem vývoje HDP. Což je v naprostém rozporu s neoliberálně prosazovanou myšlenkou, že nižší daně znamenají větší ekonomický růst.

Bohužel tato vláda pokračuje v tendenci, která byla nastavena a vlastně nesourodý slepenec, který vznikl na základě nejrůznějších lží, jako o Řecku a o daních, o rostoucím blahobytu, brzy ukázal, že mu dochází dech, prostě proto, že není schopen systémově a kompetentně vládnout této zemi.

Co je pro demokracii a pro tuto zemi ještě horší, je, že redukoval demokracii na jakousi excelovou tabulku, na jakýsi aritmetický úkon, což vidíme především ve sněmovně, kdy koaliční většina, ať je jakkoli velká, a bohužel je zatím dost velká, tvoří velmi silný backing těm jednotlivým vládním krokům.

Asi se nemá cenu zmiňovat ani o kádrových poklescích této vlády, jak instalací např. předsedy VV do vlády, tak instalací ministra Kalouska, který už prokázal několikrát svoji nekompetenci v řízení státních financí na ministerstvu, které se zdá, že je ministerstvem ČR, a nikoli ministerstvem financí, tak jak se nazývá.

Vláda zahájila řadu kroků, které vedly k dalšímu osekávání a erozi základních funkcí státu, které jsou směřovány především do oblastí, podle našeho názoru, do oblasti penzí, zdravotnictví a školství. Tyto všechny funkce jsou postupně erodovány jak částečnou privatizací, tak řekněme přímým útokem prostřednictvím snižování výdajů, a ukázalo se, že tato vláda nejenom že nekomunikuje s parlamenty, nekomunikuje s občany, nekomunikuje s odbornou veřejností, nekomunikuje prostě s nikým. Vystačí si sama pro sebe a dokonce přenesla politické souboje

z parlamentu do sebe sama, jak jsme toho byli v nedávné minulosti několikrát svědky, a konec konců včera jeden z takových soubojů skončil.

Cílem útoku této vlády jsou tři oblasti, jak už jsem říkal. Já se asi o nich dále nebudu rozšiřovat, ale v návaznosti na nedemokratické postupy této vlády jsme se rozhodli, že vyvoláme petici, která by všechny tři oblasti, ve které jsme navrhli, aby všechny tři oblasti byly podrobeny referendnímu hlasování, a to i s vědomím toho, že nemáme zákon o obecném referendu, nicméně už jsou vyzkoušené mechanismy, vzhledem k přístupu k EU, ve kterých je možné referendum vypsat. Získali jsme cca 27 tisíc podpisů a chtěli jsme, v té petici požadujeme, aby bylo vypsáno referendum o těchto 3 základních oblastech reforem, a zároveň aby byl přijat zákon o obecném referendu.

Bohužel paní Karolína Peake nás předběhla tím ostudným návrhem, který předložila vládě, který je výsměchem vůbec poslání referenda a je výsměchem občanům, je výsměchem a naprostým paskvilem v systému, v demokratickém uspořádání ČR. V podstatě vytváří jenom kouřovou clonu. Její návrh částečně a velmi omezeně dává občanům možnost vytvořit zákonodárnou iniciativu. To je jeho základní charakteristika, a ještě samozřejmě ponechává řadu rozhodnutí jak na zákonodárných, tak potom i na exekutivních orgánech, což považujeme za naprosto škodlivé.

Současná politická situace ukazuje, že naše demokracie bezpodmínečně vyžaduje osvěžení. My konec konců se pohybujeme už 200 let v oblasti voleb tzv. bianco šeku a úplně pomíjíme nové možnosti, které nám nabízejí jak technologie, tak postupy, které jsou vytvořené a vyzkoušené i v jiných zemích. Je to např. ono referendum, je to např. otázka participativních rozpočtů, je to otázka daňových asignací, je to otázka veřejnoprávní kontroly základních elementů státu, např. Nejvyššího kontrolního úřadu, který by ostatně si zasloužil také restrukturalizaci.

Návrh, který předložila paní Peake, odmítáme, žádáme obě komory parlamentu, aby se zabývaly reálným zákonem o referendu, žádáme obě komory parlamentu, aby se zabývaly dalšími prvky, které umožní zvětšit váhu přímé demokracie. Vyzývám vás, až k vám dojde zákon o referendu, dojde-li v této podobě, v jaké je předložen, abyste jej zamítli. Děkuji vám za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Dále má slovo pan ministr vnitra Jan Kubice.

Ministr vnitra ČR Jan Kubice: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji mi, abych jako člen vlády, stojící v čele ministerstva, do jehož gesce přísluší i právní úprava volebního procesu a které je pověřeno přípravou řady kroků, potřebných k posílení nástrojů přímé demokracie, na tomto místě tlumočil postoj Vlády ČR k předmětu projednávané petice.

Vláda ČR v souladu se svým programovým prohlášením připravila vládní návrh ústavního zákona o celostátním referendu. Podle něj by konání celostátního referenda mohla iniciovat vláda nebo každý občan ČR, podpoří-li jeho návrh petice, podepsaná nejméně 250 tisíci občany. Návrh byl vládou schválen dne 28. března tohoto roku.

V dohledné době se tedy, vážené paní senátorky a vážení páni senátoři, budete mít možnost s ním blíže seznámit a svým hlasováním o něm rozhodnout. Domnívám se tedy, že k naplnění požadavku petentů, týkajícího se ústavního zákona o obecném referendu, byly z hlediska ústavních pravomocí vlády vykonány všechny nezbytné a aktuálně možné kroky.

Jako problematický shledávám požadavek na vydání ústavního zákona o referendu, ve kterém by se občané mohli vyjádřit k zákonům, uskutečňujícím reformy zdravotního, penzijního, sociálního a daňového systému ČR. Není totiž ani zřejmé, jaká přesná otázka by měla být předmětem rozhodování v referendu, neboť předmětné reformy byly realizovány celou řadou zákonů.

Mnohé z nich již nabyly účinnosti, tudíž jejich změna či dokonce zrušení byly velmi komplexním a náročným procesem. Nikoli jediným aktem v podobě rozhodnutí občanů v referendu.

Je zapotřebí též upozornit, že obzvláště daňový systém je ve státovědné teorii označován za příklad problematiky, která k rozhodování v referendu z povahy věci není vhodná. Totéž je ostatně výslovně vyjádřeno i ve výše zmíněném návrhu ústavního zákona o celostátním referendu, podle kterého v celostátním referendu nebude možné rozhodovat o státním rozpočtu, daních nebo poplatcích.

Ústavně-právní výbor Senátu navrhuje Senátu přijmout usnesení, kterým vezme petici na vědomí, a konstatovat, že právní úprava obecného referenda se připravuje a že se jí tedy v blízké budoucnosti bude Senát zabývat.

Tento postoj plně odpovídá stanovisku vlády, a proto se s ním ztotožňuji. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji a slovo má náměstek ministra práce a sociálních věcí pan Karel Machotka.

Karel Machotka: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, děkuji za slovo a za možnost krátce vystoupit k tomuto bodu jménem pana ministra Drábka. Já bych se rád vyjádřil k věcnému meritu, kdy je navrhováno, aby předmětem referenda byla sociální a důchodová reforma.

Procesní věci tady již byly řečeny, že jsou to reformy, které byly přijaty komplexně zákonů v řádném legislativním procesu, tudíž se domnívám, že nebyly přijaty nedemokratickým postupem, a samozřejmě změna těchto zákonů je možná, ale je potřeba ji realizovat opět řádným legislativním procesem.

Pokud bychom měli mluvit o tom, proč se mění současný důchodový systém, je to zejména proto, že současný důchodový systém není diverzifikovaný. 95 % příjmů důchodců pochází ze základního důchodového pojištění, a kdybychom v tomto systému pokračovali dále, tak bychom nevyhnutelně po určité době došli ke kolapsu tohoto systému.

Nově navržený důchodový systém vychází z několika základních principů, které byly do důchodové reformy vtěleny, a byly tam vtěleny po debatě, která předcházela legislativnímu procesu, a poté i v řádném legislativním procesu. Je to zejména svázání věku odchodu do důchodu s očekávanou střední délkou života, omezení předčasného důchodu a další cesty z trhu práce, podpoření delší pracovní kariéry a zabezpečení lepšího přístupu k celoživotnímu vzdělávání, sjednocení věku pro odchod do důchodu mužů a žen a podpoření rozvoje doplňkového důchodového spoření.

Pokud bych se měl stručně vyjádřit k sociální reformě, tak ty důvody pro zavedení sociální reformy jsou obdobné. Jde o to, abychom měli systém, který je dlouhodobě udržitelný, který spravedlivěji rozděluje těm, kteří skutečně potřebují, aby podporoval ty, kteří jsou potřební.

A tyto principy byly také po řádném legislativním procesu vtěleny do zákonů, které jsou součástí sociální reformy. Sociální reforma není uzavřená, byla to první etapa. Ministerstvo práce a sociálních věcí pracuje na dalších úpravách a tyto úpravy konzultuje jak s odbornou veřejností, tak s obecnou veřejností, a je tudíž možno do

těchto debat vstoupit a podílet se na konečné podobě návrhů, které bude ministerstvo předkládat do vnějšího připomínkového řízení, a ty návrhy ovlivňovat i v tomto vnějším připomínkovém řízení. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane náměstků. Do rozpravy se nikdo další nehlásí. Pan předseda Štěch se hlásí. Právo přednosti má předseda Senátu.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Pane místopředsedo, pane ministře, vážení hosté, petenti. Požadavek petentů k přijetí zákona o obecném referendu samozřejmě podporuji. Myslím si, že rozšíření prostoru pro přímou demokracii, což určitě obecné referendum by umožnilo, podle mého přesvědčení posiluje demokracii a v souběhu s dalšími kroky by mohlo v naší zemi znovu posílit i zfunkčnit parlamentní demokracii, o kterou nám prakticky, myslím si, všem také jde.

Sociální demokracie předložila v posledních letech své parlamentní činnosti více než 10 návrhů zákona o obecném referendu. Bohužel tyto návrhy neprošly ne proto, že by nebyly dobře připraveny, ale neprošly proto, že byly odmítnuty politickou pravící, a to v našem parlamentním spektru z důvodu, že pro takový široký záběr obecného referenda není podpora a je zřejmé, že se někdo této formy asi obává.

Vláda, jak už tady bylo řečeno, přijala svůj návrh zákona o obecném referendu, tak jak jsme měli možnost se s tím návrhem přes média seznámit, spíše je to pokus, jak, je to můj názor, v očích veřejnosti obecné referendum zdiskreditovat, jak ho občanům vzdálit a jak ho udělat jako něco, co nemá žádný význam pro občany. Protože to, co je navrženo, aspoň jak jsme měli možnost číst v médiích, protože jsme k dispozici zatím ten návrh nedostali, toto referendum má být podmíněně souhlasem parlamentní většiny. Tzn., v přesném překladu vládní většiny. Tzn., že tato forma demokratického projevu bude možná, když to vládní většina uzná za možné, resp. za vhodné.

Myslím si, že právě toto vypovídá o současné vládní koalici hodně, možná dokonce nejvíce, jak ona chápe demokracii, a že správné je to, a prospěšné je to, co ona uzná za vhodné. Přitom ani jedna ze stran, které tvoří vládní koalici, nevyhrály poslední volby, dokonce v součtu vyhráli sněmovní volby, ale ostatní volby v posledních letech, ať už senátní nebo obecní, tak jednoznačně pro ně úspěšné nebyly.

Myslím si, že to je velmi odvážný krok od vládní politické většiny v Poslanecké sněmovně, že takovýto návrh předkládá, protože si myslím, že občané určitě musí přemýšlet o tom, proč se vláda bojí, aby oni mohli v širším rozsahu rozhodovat o věcech svojí přímou účastí, tzn., formou obecného referenda.

Proto podporuji, znovu říkám, podporuji požadavek petentů a z důvodu, že nemáme ten vládní návrh k dispozici, si dovolím navrhnout následující usnesení, které za chvíli dostanete písemně.

Senát podporuje požadavek petentů na přijetí zákona o obecném referendu v podobě obvyklé v demokratických zemích.

Myslím si, že to je usnesení, které dává prostor pro věcnou diskusi nad návrhem. Pokud sem ze sněmovny přijde, já si moc přeji, aby to byl návrh, který skutečně bude návrhem o referendu a ne o tom, jak referendum občanům vzdálit, jak ho v jejich očích zdiskreditovat. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má paní senátorka Marta Bayerová.

Senátorka Marta Bayerová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, projednáváme petici, která obsahuje dva požadavky.

Za prvé. Přijetí ústavního zákona o obecném referendu.

Za druhé. Přijetí zákona o referendu o zdravotních, sociálních, penzijních a daňových reformách.

V návrhu usnesení Senátu k této petici se uvádí, že právní úprava obecného referenda se připravuje a že lze tudíž důvodně očekávat, že bude v Senátu v blízké budoucnosti projednávána. Přičemž hlasování o tomto návrhu bude věcí každé senátorky a senátora.

Uvedená základní fakta zde připomínám proto, aby bylo zřejmé, do jak absurdní situace jsme se dostali. Většinu tzv. reformních zákonů jsme v Senátu zamítli a vrátili s pozměňovacími návrhy. Většina z nás tak dala najevo, že s nimi nesouhlasí a že zřejmě bychom většinově podpořili i návrh zákona o referendu o reformách. K tomu nám však chybí ústavní zákon o obecném referendu.

Jak známo, návrh ústavního zákona o obecném referendu byl již vládou schválen, a to ve znění, které budí mezi právními laiky i odborníky značné rozpaky. Zdá se, že hlavním smyslem tohoto návrhu ústavního návrhu zákona bude jeho nepřijetí. A pokud přijat bude, pak zřejmě v takové podobě, která fakticky znemožní uskutečnění platného referenda v praxi.

Mám tím na mysli takové požadavky, jako více než 50procentní účast občanů v referendu, 250 tisíc požadovaných podpisů občanů pod konkrétním návrhem otázky o referendu. Ale i to, že o vyhlášení konkrétního referenda budou stejně rozhodovat poslanci a senátoři atd.

Lidem, kteří podepsali projednávanou petici, jsou ale tyto zákonodárné pletichy lhostejné. Podepisovali ji zřejmě proto, že nám, zákonodárcům, přestali důvěřovat, že nechtějí být obětí koaličních mafiánských hrátek v našem Parlamentu.

Chtějí o svém osudu rozhodovat daleko více sami. A my jim v navrhovaném usnesení sdělujeme, že to za ně rozhodneme my, zákonodárci, a to v 21. pokusu o přijetí ústavního zákona o obecném referendu. My se lidem, kteří podepsali podepsanou petici, vlastně vysmíváme. Sdělujeme jim, že jsme sice projednávali již 20 legislativních nedodělků, ale teď si počkají na ten dvacátý první.

Pro takové usnesení hlasovat nebudu. To raději půjdu 21. dubna na demonstraci proti vládě. Ale teď si počkám, protože se mi líbil návrh pana předsedy Štěcha – a pro ten návrh hlasovat budu. Děkuji za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Jiří Dienstbier.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, já v podstatě navážu na to, co říkali mí dva předřečníci. Chtěl bych vyjádřit podporu požadavků petentů na uzákonění obecného referenda. To, že doposud nemáme obecné referendum, byť Ústava byla schválena resp. je účinná od 1. ledna 1993, tak považuji za velký dluh vůči naší Ústavě, protože ona výslovně počítá s tím, že ústavní zákon upraví podmínky, kdy lid vykonává moc přímo. Jinými slovy, měl by být schválen zákon o obecném referendu, protože to je právě ta úprava přímého výkonu moci.

Je ostuda českého Parlamentu, že se tak doposud nestalo!

Teď tedy ke konkrétnímu vládnímu návrhu, protože on vyvolává dojem, že vláda se snaží petentům a obecně požadavku na uzákonění obecného referenda vyhovět, ale ve skutečnosti to, co vláda předložila, je podvod na lidi. Je to paskvil. Troufnu si říct, že je to výsměch, vzhledem k podmínkám, jak jsou v tomto návrhu

zákona nastaveny. Ve skutečnosti je účelem vládou předloženého návrhu zákona zabránění toho, aby se referenda konala.

Bylo by od vládní koalice poctivější, kdyby řekla, že ve skutečnosti žádné obecné referendum nechce, než aby předkládala takovéto návrhy. Zejména okolnost, že podepíše-li čtvrt milionu lidí žádost o konání referenda o otázce, která je přípustná, tak jedinou povinností, která z takové petice vyplývá, je povinnost vlády předložit návrh zákona o konání referenda o této otázce. Pak je na libovůli Parlamentu, jestli takový návrh zákona schválí či nikoliv. Jinými slovy, bude pouze na vládní většině v PS, zda připustí konání referenda na základě petice čtvrt milionu nebo mnohem většího počtu lidí. To doopravdy považuji za výsměch lidem. Není to žádné referendum.

Považoval bych za zcela přirozené, že pokud takové množství lidí požaduje referendum, že ze zákona by mělo vyplývat automatické konání referenda, samozřejmě pod podmínkou přípustnosti otázky.

Je tam další problém. To je to, proč říkám, že je to způsob, jak zabránit konání referend. Protože obecně podle Ústavy platí, že zákonodárnou iniciativu má nejenom vláda, ale i jednotliví poslanci; Senát nebo zastupitelstva krajů. A ve vládním návrhu zákona o referendu se předpokládá změna Ústavy, která omezí zákonodárnou iniciativu pouze na vládu. To znamená, že faktickým výsledkem bude ještě omezení možnosti navrhnout zákon o referendu o konkrétní otázce. Je pravda, že je tam rozdíl trošku ve váze mezi běžným a ústavním zákonem. Ale pokud vláda takovýto návrh myslí vážně, tak je to skutečně výsměch!

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Paní místopředsedkyně Gajdůšková nevyužívá právo přednosti. Slovo má pan senátor Luděk Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, vážený zástupče petentů, chtěl bych připomenout, že to není poprvé, kdy se jedná o event. návrhu zákona o obecném referendu. Jsem v Senátu od roku 2000, a od prvních měsíců méj činnosti jsme zde mnohokrát diskutovali o možnosti rozhodovacích mechanismů přímou demokratickou cestou.

Chtěl bych jenom připomenout, která úzká místa, alespoň v teoretické rovině, jsou.

Samozřejmě je to zcela legální cesta. Přímá demokracie je cesta, která má vysokou legitimitu. Podle toho, jak jednotlivé rozhodovací "prvky" jsou vzdělaní, zkušení, tak i tak vysokou má odbornost. V naší zemi je, pravda, tradice rozhodování nepřímou demokratickou cestou, která má svoje nevýhody, ale má svoje nesporné výhody. Co je tradiční, nemusí být tradiční navěky. Z tohoto důvodu můžeme přistoupit vstřícně k jakémukoliv návrhu o obecném referendu.

Jenom připomínám některá úzká místa, která zde zatím nezazněla, a která se domnívám, že by zde zaznít měla.

Prvním úzkým místem je nepochybně to, že při výkonu přímé demokracie nemáte žádný pojem o zkušenostech vlastních rozhodců. Je samozřejmé, že v určitém velkém vzorku populace může být taková zkušenost, takové vzdělání pro některou oblast velice vysoká. Zase na druhou stranu pro některou oblast velice nízká. Proto také, pokud si pamatuji v Senátu, prošel zatím jediný návrh – o speciálním referendu. A to bylo referendum o přistoupení ČR do EU.

Referenda na lokální úrovni jsou běžnější, protože se vesměs týkají věcí, které se přímo dotýkají občanů jednotlivých měst a ti pak mohou vyhlásit obecní referendum, na které naše Ústava také pamatuje. Ústava je právě to, co by bylo

zapotřebí změnit, pokud by došlo k přijetí zákona o obecném referendu. Ne každý s takovým zákonem bude a priori souhlasit, bez jakýchkoliv omezení. Ale rozhodně se nikdo z těch, kteří mají výhrady, k tomu nejšířěji obecnému pojetí zákona o obecném referendu – nemůžete se divit, že takové podmínky pro vyřčení určitých nebezpečí tohoto rozhodovacího procesu budou vysloveny.

Jedna z nich je ta, že jsou nepochybně oblasti, při kterých zejména u těch občanů, kteří nemají, ani nikdy neměli možnost mít všechny informace, mohou rozhodovat vysloveně subjektivně a často s nízkou znalostí a s nízkou mírou zkušeností. Pak takové rozhodnutí může být přesně tou cestou do pekel, která dláždí všechny dobré úmysly. Na druhou stranu – nebo ještě na této straně bych zmínil jeden velice důležitý fakt, který jednoznačně upřednostňuje aspoň v mých očích způsob nepřímého rozhodování před tím svým rozhodováním, a to je to, že v případě delegovaných pravomocí k rozhodování je vždycky na tom delegátovi velká míra zodpovědnosti za takové rozhodnutí, zatímco u anonymního rozhodování obecním referendem, čili přímou demokratickou metodou, s vysokým stupněm legitimacy, nepochybně – o tom nespekuluji – může dojít k tomu, že na základě nízké znalosti v dané oblasti, v dané otázce může dojít ke špatnému rozhodnutí, kdy vám naprosto chybí zpětná vazba takového rozhodnutí. A každý systém funguje tak dobře, jak má kvalitní zpětnou vazbu. Jestliže tato zpětná vazba je nekvalitní, nemůžete očekávat od systému rozhodovacích mechanismů, že takové rozhodnutí bude správné. Proto já osobně upřednostňuji vždy – a speciálně – referenda, která mohou být vyhlášena, na tom se mohou obě komory dohodnout a takové ústavní právo přijmout před tím referendem obecním. Říkal jsem, že ne každá tradice musí vydržet na věky.

Nemyslím si to, možná se někdy dočkáme toho, že bude přijatý zákon o obecném referendu a byl bych velice rád, kdyby to bylo v době, kdy bych měl alespoň takové mínění o zkušenostech veřejnosti a o jejím politickém vzdělávání, o informovanosti a zamýšlení se nad takovými problémy, jako bylo nedávno rozhodnutí země, která má ve svém systému tradici referend – ve Švýcarsku, kdy Švýcaři, ať už z důvodu ekonomické situace v celém světě, si dobrovolně neprodloužili svou dovolenou, což považuji v dané situaci za velmi uvážlivý krok, a mně osobně takovýto krok velmi překvapil a ubezpečil mě o tom, že Švýcaři zřejmě tradici spoluzodpovědnosti na nejnižší úrovni, spoluzodpovědnosti na nejvyšší legitimační úrovni mají vysoce vypěstovanou a zřejmě tradice tam má skutečně dlouhodobé a asi i dobré kořeny.

Další velice důležitou otázkou je otázka, zdali skutečně má být v referendu položena otázka, zdali by neměly být položeny dvě protichůdné odpovědi, které mají stejnou psychologickou atraktivitu. To jsou speciální věci, o kterých se většinou nikde nedočtete a každý psycholog vám řekne, že mimořádně záleží na tom, jakým způsobem je otázka položena, protože ne každá otázka má ve své odpovědi pozitivní nebo negativní – má stejnou atraktivitu, psychologickou atraktivitu. A pak ve smyslu položení otázky můžete předjímat, jak občané budou rozhodovat. Neodmítám a priori jakoukoliv diskusi, která nezačíná tím, že tady projednáváme petici, která začala už dávno a začala už i v souvislosti s diskusí o naší Ústavě, protože diskuse v Senátu byla vždycky odborná, byla hlavně velmi zodpovědná, aniž by chtěla přenášet zodpovědnost za klíčová rozhodnutí na občany, tedy na anonymní svět, na svět, který má sice samozřejmě svou příliš velkou váženost. A nepochybuji o tom, že více hlav více ví, to je nepochybně pravda, ale já bych se raději dožil toho, protože se domnívám, že je to i efektivnější a lacinější rozhodování, kdyby i moje děti a moji vnuci mohli delegovat pravomoci tou u nás tradiční metodou delegování

rozhodovacích mechanismů na své zvolené zástupce, tedy tím, co od počátku Československa a později České republiky náš rozhodovací systém provází.

Myslím si, že je dobře, že máme zákon, kdy nám umožňuje v Ústavě přijmout zákon o speciálním referendu, myslím, že to je dobře. Nemyslím si, že situace v České republice díky tomu rozhodovacímu mechanismu je tak zoufalá, jak média píší. Vadí mi, stejně jako vám všem, vadí mi korupční aféry, které se objevují. Jenom říkám, že to jsou vesměs velmi staré korupční aféry a že už jenom tím, že se tyto aféry odkrývají, je vidět, že se s nimi něco děje a že se minimálně nezametají pod koberec, což je první krok k tomu, aby se do budoucna našim dětem a nám vedlo skutečně lépe. Nemyslím si, že situace je u nás tak špatná v legislativním procesu, že by všichni volili jenom abonenty korupčníků, lobbistů, nemyslím těch špatných lobbistů, protože lobby samo o sobě není nic negativního, bohužel naše veřejnost často nazývá lobbisty ty, kteří chtějí spíše korumpovat a postupovat nezákonnou cestou než ty, kteří přinášejí argumenty pravdivé, zcela otevřené a které stojí za to zvážit.

Proto si myslím, že je určitě doba na to, abychom i nadále pokračovali v diskusi o přímých demokratických metodách, a rozhodně situace není tak zoufalá, jak si někteří možná představují. Chápu, že je – a je to právo zcela legitimní pro opozici, aby se snažila využít všechny cesty k tomu, aby vláda, již oni tvoří opozici, aby skončila předčasně, ale domnívám se, že ta situace v naší republice není tak zoufalá, jak bývá často v médiích zmíněno.

Děkuji vám za pozornost.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má místopředsedkyně Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, páni petenti, pane ministře, kolegyně a kolegové. Jsem přesvědčena o tom, že požadavek petentů je víc než oprávněný, a to v jeho obou částech, jak vůči reformám, který zažívá každý člověk v této zemi na své kůži, tak vůči požadavku na uzákonění, o naplnění Ústavy České republiky, tedy přijetí zákona o obecném referendu.

K té první části, tedy k reformám, několik čísel. Růst domácího produktu v roce 2006, tedy na konci sociálně demokratických vlád, byl 7 %. Dneska se potýkáme už několikrát rok – plus minus – kolem recese. A to i přesto, že zahraniční obchod roste. Naše ekonomika ale klesá. Logická úvaha je, že je to důsledek vnitřní hospodářské politiky. Pod hranicí chudoby bylo v tom roce 2006, kdy končila sociální demokracie, 8 % lidí v České republice. To bylo nejnižší číslo ze všech zemí EU, dokonce nižší číslo než se uvádí ve skandinávských zemích. Poslední číslo, které bylo uveřejněno tuším v týdeníku Ekonom, uvádí 14 %. To je téměř dvojnásobek. A jestliže nedojde k valorizaci důchodů, jestliže především tato velká skupina občanů v této zemi bude postižena poklesem jejich příjmů při neustále se zvyšujících výdajích, pak toto procento ještě bude razantně růst.

K tomu, o čem byly minulé volby ze strany pravice o zadlužení země. Dluh, který má Česká republika nyní, je dvakrát takový jako v době, kdy pravicové vlády přebíraly moc v zemi. To je skutečný výsledek referend, které dopadají na každého jednoho člověka v této zemi.

A mohli bychom dlouho mluvit o dopadu reform ve zdravotnictví, o tom, co se děje ve školství, o tom, v jakém rozvalu jsou bezpečnostní složky, policie, co očekává hasiče a další a další systémy, které má stát povinnost udržovat, spravovat tak, aby sloužily lidem. A neobstojí zde výmluvy na to, že je nějaká globální krize. Stačí se

podívat do okolních zemí – Polsko, Rakousko, Německo roste. Německo má dokonce nejnižší zaměstnanost v zemi za posledních 15 let. A jestliže my jsme navázáni naší ekonomikou – říká se ze 70 až 80 procent právě na tu německou, tak jak to, že naše ekonomika neroste. Je to zase důsledek vládnutí této vlády.

Souhlasím také s hodnocením vládního návrhu zákona o obecném referendu, který tady pan Šteg prezentoval. Nedá se to pojmenovat jinak, že vládní návrh je v duchu přísloví: aby se vlk nažral a koza zůstala celá. Při současném politickém rozložení sil ale nepomůže ani zákon, ale jediné, co může napravit situaci, jsou předčasné volby. Jak vyplynulo i z vystoupení pana ministra, tato vláda prostě zpětné vazby není schopna. A ani je asi nechce vnímat, a to ani v reformách, ani v navrhovaném zákonu o obecném referendu.

Znovu tedy na závěr říkám, že podporuji požadavky petentů, a proto také budu hlasovat o návrhu usnesení tak, jak ho navrhl předseda Senátu pan Štěch. Děkuji.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má pan senátor Stanislav Juránek.

Senátor Stanislav Juránek: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já bych rád připomněl takovou maličkost z historie Jihomoravského kraje. My jsme se v prvním volebním období v době Špidlovy vlády rozhodli, že tu mezeru, která je v zákoně, kde chybí stále naplnění obecného referenda, vyřešíme naší zákonodárnou iniciativou. Tuto zákonodárnou iniciativu jsme v Jihomoravském kraji prohlašovali a předložili jsme ji Poslanecké sněmovně. Co s ní však udělala tehdy za Špidlovy vlády, podotýkám, Poslanecká sněmovna, bylo v takové situaci, že jsem jako hejtman Jihomoravského kraje musel referendum stáhnout, protože to vůbec neodpovídalo tomu, co jsme tehdy jako Jihomoravský kraj předložili.

Očekával jsem tehdy v té době, že když se to vládě nelíbí, ale referendum chce, protože to bylo deklarováno při zamítnutí v Poslanecké sněmovně, že tedy nějakým způsobem ta vláda vypracuje to obecné referendum. Ale pak se ukázalo, že ke shodě nedošlo. Já jsem tomu věnoval určitý čas a měl jsem příležitost strávit týdenní cestu ve Švýcarsku, kde jsem se s referendem zabýval v zemi referend, kteří to mají od roku 1534, takže referendum, jak mohu i prostřednictvím, ale i bez prostřednictví říci svému kolegovi, samozřejmě mají v krvi a snažil jsem se pochopit důvod, proč to u nás je – tedy u nich je a u nás. A troufnu si říci, že proto, že právě si klademe otázky dopředu, které by nás v této věci mohly zabrzdit.

Tady bych chtěl svému kolegovi – já to řeknu klidně napřímo, doufám, že se tím nedopustím nějakého faux pas, když odpovědi na všechny jeho otázky jsou ve švýcarském referendu vyřešeny a je to z hlediska toho skutečně jenom vůle, abychom tuto věc zapracovali a dopracovali do našeho právního pořádku. Jestliže jednou něco v Ústavě máme, bylo by dobře, kdybychom to naplnili. A já proto říkám zcela jednoznačně, že je zapotřebí, abychom nějakou formu obecného referenda zpracovali. Jsem přesvědčen o tom, protože k té shodě došlo v Jihomoravském kraji přes politiky různých politických stran, že to jde bez ohledu na to, jaká je momentální politická situace dohodnout takovým způsobem, aby obecné referendum v naší Ústavě bylo. Já budu velmi rád, když Senát bude ten, který toto referendum, obecné referendum dopracuje. Bohužel musím říci, že referendum, návrh referenda tak, jak vzešel ze současné vlády, nemá žádný průnik s referendem, které předkládal Jihomoravský kraj.

Takže byl bych velmi rád, kdyby obecné referendum bylo dopracováno. Doufám, že tato poznámka nepřispěje k žádné rozepři, ale přispěje k tomu, abychom

se nad tím obecným referendem zamysleli a abychom obecné referendum společně dotáhli dohromady. Děkuji.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Uděluji slovo místopředsedovi Senátu Zdeňku Škromachovi.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji. Vážený pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři. Chtěl bych reagovat na probíhající diskusi prostě, že jsem přesvědčen o tom, že to jenom ukazuje situaci, která ve společnosti je a na niž vlastně touto peticí reagovala spousta občanů. Myslím si, že ten názor je daleko rozšířenější. Tady zazněly názory, že sice vláda vznikla z demokratických voleb a že má právo dělat cokoli. Já myslím, že to je obecný omyl. Vláda má hlavně mimo jiné také v rámci svých opatření hledat konsens, který by do toho zapojil i opozici v případě takových zásadních změn, jako je důchodová reforma, jako je změna zdravotního systému a další. Jiná věc by byla, kdyby tato vláda a tyto vládní strany o těchto svých změnách hovořily už ve volbách, ale oni o nich nehovořili. Sem tam možná TOP 09 měla něco v programu, ale v zásadě ostatní strany naopak říkaly věci, které jsou naprosto v rozporu s tím, co tato vláda dělá. Chápu, že tito lidé se bojí hlasů občanů, svobodného názoru a vyjádření v referendu.

Tady bylo řečeno, že ve Švýcarsku mají tradici. Ano, tradice může vzniknout jenom tam, kde se něco děje, kde ta referenda probíhají. A jestliže nebudou, tak kde může vzniknout tradice, to budeme chodit po chodníku a sepisovat petice apod.? Já myslím, že je to o vůli. A vůle by měla být ne zahalena do spousty laciných slov, ale měla by být vyjádřena rozhodnutím. A jestliže tady vláda předloží návrh na referendum ve formě, kdy ona bude ta, která rozhodne, které referendum se hodí a které ne, no, to je přece výsměch demokracii. A ukazuje to, kam chce tato vláda směřovat. Vláda silné ruky. Ona jednou se dostala k moci a chce vládnout téměř nastálo. Další návrh, který připravuje tato slavná vláda, je fakticky neodvolatelnost vlády, která jednou vznikne. No, to je ukázka toho, kam to vlastně chce tato vláda vést. A chápu naprosto občany, že jsou nespokojení, že vyjadřují svoji nespokojenost i v ulicích demonstracemi, petičními akcemi. A mnohé napětí ve společnosti by se mohlo snížit právě tím, že bychom se zeptali občanů, co si myslí o tak zásadních věcech, které tady procházejí těsnou většinou v jedné komoře Parlamentu.

Možná jenom ještě poznámka ke kolegovi Juránkovi. V minulosti samozřejmě měla sociální demokracie koaliční vlády. Opět to byla otázka i koaličních partnerů, kteří nepodporovali například obecné referendum; a ústavní většiny se hledaly těžce, zvláště v minulosti, kdy například pravicový Senát fakticky o referendu nechtěl ani slyšet nebo hledal spoustu různých důvodů, proč referendum nemá být.

Víme sami, jak složitá diskuse byla i o přímé volbě prezidenta, kdy se hledala ústavní většina. Tato debata, kterou vedeme téměř dvacet let o tom, zda občan má právo i mimo volby vyjádřit svůj názor více nebo méně závazně, myslím, že je docela trapná. Jiná cesta, než to vyzkoušet, není. A účelově hledat pouze referenda k tématům, která se nám zrovna hodí a spoléhat na to, že ti, kteří referendum podporují nám účelové jednorázové referendum schválí, je farizejství. Myslím, že zvláště v této době by to bylo příkladem toho, že si ústavní činitelé váží názorů občanů. V situaci, kdy vládní strany a vláda mění svůj program, jak se jim to hodí a jak se některé vládní strany právě vyspí nebo nevyspí a kdy to nevychází z toho, co

voliči těchto stran schválili v rámci volebního výsledku, tak je legitimní, aby k tak zásadním věcem, které se dotýkají každého občana tohoto státu, byla vypsána referenda.

Myslím si, že Senát by měl podpořit tuto iniciativu. A vláda by měla ukázat, že si nedělá z lidí srandu, ale že opravdu chce, aby občané mohli do veřejných věcí hovořit.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane kolego. Slovo má pan senátor Miloš Vystrčil.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, kolegyně a kolegové, vážení petenti, myslím si, že pokud někdo stojí za tímto stolkem, měl by kromě jiného také říkat věci pravdivě a v souvislostech.

Dovolím si, prostřednictvím pana předsedajícího, upozornit paní místopředsedkyni Gajdůškovou, že její řeč nebyla v souvislostech. Byla demagogická, populistická. Byla to řeč, která, dle mého názoru, není hodná místopředsedy Senátu. Všechny diváky prosím, aby nevěřili všemu, co se říká, aby si data případně dohledali a aby si uvědomili, že je potřeba vždycky dvakrát měřit a jednou řezat! Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Přednostního práva využije jako první místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková, prosím.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, byla bych také velmi ráda, kdyby si všichni dohledali fakta, protože pak by možná náhled společnosti na mnohé věci, které se tu dějí, byl ještě jiný...

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Slovo má paní senátorka Jiřina Rippelová.

Senátorka Jiřina Rippelová: Kolegyně a kolegové, chci nejprve upozornit kolegu Miloše Vystrčila, že mé krátké vystoupení bude k věci a bude pravdivé.

Když projíždím po českých komunikacích a silnicích, tak byť se nám blíží volby, jestli se nepletu, někdy za půl roku, tak už naše silnice lemují billboardy naší nejmenší politické koaliční strany Věcí veřejných, ze kterých se můžeme dočíst: "Přímá volba prezidenta – splněno", "Omezení doživotní imunity zákonodárců – splněno", "Předložení zákona o obecném referendu – splněno".

Tady musím říci, že člověk, který na Úřadu vlády připravoval zákon o obecném referendu, by měl dostat metál nebo alespoň minimálně vysokou odměnu. Byť předložení zákona o obecném referendu je kompromisním návrhem této vlády, ke kterému se zavázala v roce 2010, všichni víme, že návrh zákona, jak byl předložen do Poslanecké sněmovny a jak byl zatím schválen vládou, je v reálném životě v podstatě nerealizovatelný.

Není přece možné, aby prvky, které v návrhu zákona jsou, a to znamená, že o vypsání referenda musí požádat 250 tisíc obyvatel, že s daným referendem musí souhlasit nadpoloviční většina obou komor Parlamentu, pak bude referendum vyhlášeno do 3 měsíců; a aby byly výsledky referenda platné, musí být voličská účast minimálně 50 % občanů – to se v reálném světě nemůže stát!

Proto si myslím, že pokud vláda navrhuje a pokud se shodla na tom, že předloží návrh zákona o obecném referendu, tak by měla předkládat takové návrhy, které jsou v reálném světě reálné. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Slovo má paní senátorka Soňa Paukrtová.

Senátorka Soňa Paukrtová: Zákon o obecném referendu tady debatujeme už opravdu velmi dlouhou dobu. Debatujeme o něm, protože je to změna Ústavy, která si zaslouží, aby byla zcela vážně diskutována.

Dnes nevedeme debatu nad peticí občanů, ale v zásadě nad vládním návrhem zákona o obecném referendu, který nemáme k dispozici. Přála bych si, abychom vedli debatu nad skutečným zákonem, který doputuje do Senátu.

Pokud kolegyně Rippelová tady říká, že zákon není z reálného světa, ubezpečuji vás, že jsem absolvovala zákon o komunálním referendu v praxi.

Zákon byl schválen, tam se vlastně komunálním referendem nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva města, jestliže seženete - u Jablonce to bylo 10 % voličů - a tehdy se požadovala také 50procentní účast voličů, což je nesplnitelná záležitost.

Pokud nám vadí zákon o obecném referendu, měli bychom se zcela vážně zamýšlet nad tím, jakým způsobem novelizovat zákon o komunálním referendu. My jsme ho tady sice novelizovali, ale udělali jsme to způsobem, že fakticky opět požadujeme, aby občané rozhodovali velkým kvorem. Oni se prostě v tom počtu k urnám nedostaví, a my můžeme říkat, že měli přijít, když je to zajímavé. Ono to tak doopravdy není.

Pak ještě jedna poznámka. Řekla bych, že zákon o obecném referendu by měl být dokumentem vyváženým. Řeknu, proč. Myslím, že, když se vrátím do minulosti, v době Topolánkovy vlády se vážně uvažovalo o tom, že se Lisabonská smlouva bude schvalovat referendem. Tehdy má dcera, které bylo v té době 19 let a která se poprvé stala voličkou, mi položila celkem logickou otázku. Říkala mi – jak se dozvím, co v Lisabonské smlouvě je? Tak jsem jí přinesla Lisabonskou smlouvu, kterou jsem měla k dispozici se všemi přílohami. Vytřeštila zrak a říkala – a to si jako mám všechno přečíst? Já jsem říkala, no budeš-li zodpovědný volič a budeš-li o tom hlasovat, tak by sis to prostě přečíst měla...

Je to o tom, že vlastně dnes za této vzrušené atmosféry, kdy občané nedůvěřují zákonodárcům, se zapomíná na jednu důležitou věc: Jsou věci, které lze rozhodovat jenom tak, že získám určitý druh odbornosti a samozřejmě mám důvěru občanů. Je to i o tom, že zákonodárci občas musí rozhodnout nepopulárně a nepopulisticky, protože je to ve prospěch všech občanů ČR. Na tento aspekt věci se zapomíná!

Říkám to tady jenom proto, že je třeba opravdu vyváženě diskutovat o tom, jak má zákon o obecném referendu vypadat.

Velmi bych se přimlouvala za to, aby se novelizoval zákon o komunálním referendu. Na komunální úrovni jsem stoupencem prvků přímé demokracie. Prosadila jsem si do jednacího řádu našeho – z vaší vůle statutárního města – to, že pokud vznese 300 občanů, případně 50 právnických osob námitku, tak o tom povinně jedná zastupitelstvo. Představa kalvárie, kterou musí občan udělat, pokud by chtěl realizovat komunální referendum, to je doopravdy kalvárie. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Nyní se o slovo přihlásil pan senátor Jan Žaloudík.

Senátor Jan Žaloudík: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, v průběhu debaty, kterou tady poslouchám, mě napadlo, že mohu něco použít z dob, kdy jsem hledal pravdu také v teorii chaosu a v analýze rizik. To jsou oficiální disciplíny.

Z analýzy rizik v aplikaci na naši situaci plyne, že riziko nesprávného rozhodování mezi občany, které – někteří tady – pokládají za "vyvíjející se část lidstva", my jsme potom už ta "vyvinutá část lidstva", ti zastupitelé, tak riziko, že se občané rozhodnou nesprávně, je velmi podobné tomu, jako riziko, že se nesprávně rozhodnou zastupitelé.

Myslím, že první bod byl zrovna, když, jsme tady opravovali nějaké zákony. Myslím, že paní místopředsedkyně Poslanecké sněmovny v tom, že se napřed 250 tisíc lidí na něčem domluví, a ona se pak ještě rozhodne, tak to je z říše uvažování ze světa, kde bych asi žít nechtěl.

I o těch billboardech – s radostí očekávám, kdy se tam někdo přizná k tomu, že zařídil jediné jistoty této země, a to je jaro, léto, podzim, zima. Čili – takto asi.

Máme spoustu příkladů, když někdo tři týdny po návrhu zákona přednese vůči vlastnímu návrhu komplexní pozměňovací návrh zákona, kterým vytvoří zmatek, i v tom, co vytvořili předtím, a už se ztratíme potom kompletně, a pak to zase spravujeme. Pro mě toto nejsou záruky, že když budeme bojovat proti referendu – a vyvinutější část lidstva, což jsou zastupitelé, budou věci prosazovat, že riziko chyb bude menší. A to vám říkám i na základě toho, že tyto věci platí v biologii obecně. Teorie chaosu o tom říká svoje, a teorie rizik svoje. Takže já bych byl úplně klidný, a šel bych stejnou cestou, jakou jsme šli u přímé volby prezidenta. Protože v životě si má člověk vyzkoušet všechno, a není jistota, že v dalších životech budeme mít tu příležitost. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Slovo má pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, s rozkoší poslouchám o referendu. Můj vztah k obecnému referendu jsem už tady jednou deklaroval. Proti přímé demokracii vůbec nic nemám, ale pan senátor Sefzig tady mluvil o úskalích nebo o těch úzkých cestách. Udělal jsem si drobné poznámky, co jsme projednávali, a jak by asi dopadlo obecné

Například zvýšení poplatků za emise. Určitě by všichni byli pro, aby se limity zdražily, a aby znečišťovatelé platili co nejvíce. Ale museli by se také dozvědět, že jim to potom rozpočítají do jejich tepla, že to nakonec zaplatí oni sami, protože teplo z tepláren bude dražší. Jak by potom taková otázka měla znít?

Nedovedu si představit, že by na otázku, zda chceme mít rozvinutou dálniční síť, odpověděli tazatelé, občané, v přímém referendu odpověděli – nechceme. Určitě by odpověděli – ano. Ale museli bychom se zeptat, jestli také dálnice má být v blízkosti jejich obydlí. To už by řekli – ne.

Bioplyn, který jsme tady projednávali nedávno. To je stejný případ! Proč bychom neměli dotovat kubík bioplynu, vždyť je to přece tak ekologické. Ale bude dražší pro všechny občany! To už by taky řekli – ne.

O fotovoltice se tady snad ani nemusím zmiňovat. Snažili jsme zmírnit, nebo napravit to, co se tady stalo. Samozřejmě, všichni budou podporovat čistou a krásnou fotovoltiku. Ale že zaplatí více elektrické energie; že to je pravda, to už se potom nedozvedí. Nedovedu si představit, jak by otázka měla vlastně potom znít.

Nedávno se projednávala petice – zákaz vjezdu kamionů do města. Je to tak krásná otázka. Samozřejmě, každý řekne – ne. Ale přesuneme je do těch malých

obcí. To se musí potom občané dozvědět, že obecním referendem také přesouváme zátěž někam jinam.

Trest smrti. Kdybychom se ptali na trest smrti, myslím si, že bychom dopadli obdobně, zvláště po nějakém případě malé ztracené holčičky v aleji, což bylo nedávno. Stoprocentně bychom se dozvěděli v referendu nejméně v sedmdesáti procentech zavést trest smrti, což by nás vyvedlo z EU okamžitě.

Dokonce při průzkumu veřejného mínění jsem si zcela jist, že na otázku, zda by se měly zrušit politické strany, by lidé odpověděli v tuto chvíli – ano. To je ale konec demokracie úplně! Ne zastupitelské, úplně! Koneckonců, ve třicátých letech v Německu se to tak postupně stalo, že zůstala jenom jedna strana.

Naposledy – jenom prostřednictvím pana předsedajícího – k panu místopředsedovi Škromachovi. Nedovedu si představit, až zvítězí sociální demokracie a sestaví vládu, že by nechtěla vládnout naplno, že by nechtěla realizovat svůj program, že by ho nechtěla naplňovat. To si nedovedu docela dobře představit. Vládu nastálo tady nikdo nechce. Volby přece nerušíme. Nestrašte občany tím, že někdo chce stále vládnout.

Prosím pěkně, zapamatujme si velkou afilaci sociální demokracie vůči obecnému referendu a referendu o reformách. Těším se, opravdu se těším, a chci si to zapamatovat, až sociální demokracie zvítězí a sestaví vládu a vzhledem k fiskální unii bude muset prosazovat nějaké reformy, jak si je obecným referendem nechá zakázat. Protože si pamatuji na stávky odborů i za vlády sociální demokracie. Myslím, že si je pamatujeme všichni.

Nepřeji to sociální demokracii příliš ze srdce – tu Ficovu cestu, až získají vládu jednobarevnou, a budou muset reformy v jakémkoliv způsobu dělat. Protože Fiskální unii, kterou rádi podepíšou, budou muset naplnit.

Pamatujme si to. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Slovo má pan senátor Miroslav Škaloud.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, dovoluji mi pár poznámek. Zdá se, že přímá demokracie a referenda nejsou tak jednoduché, jak se zde zpočátku jeví. Když jdete trochu do hloubky, určitě najdete věci, o kterých je zapotřebí přemýšlet. Zdá se, že tyto příspěvky pro referendum nebo od ProAltu o přímé demokracii v obecné rovině, jsou spíše na základě emocí nebo snahy nějak oslovit své voliče, pokud jde o politické strany.

Myslím si, že je vhodné posoudit, zda zákonodárné iniciativy prostřednictvím referenda, mají proti tvorbě zákonů prostřednictvím zákonodárného sboru nějaké výhody a jaká rizika se mohou objevovat a zda je vhodné to posoudit v nějakém komplexu.

Bylo tady několikrát hovořeno o Švýcarsku. Doplnil bych, že v podstatě existují pouze dva státy nebo útvary, kde je propracovaný systém přímého rozhodování občany velice silně zakotven v legislativě států, a to je Švýcarsko a Kalifornie, popřípadě pár států v USA.

Senátor Miroslav Škaloud: Pokud jde o Švýcarsko, má velmi dlouhou tradici a je to tam velmi dobře zkulturnované. Kromě toho mám pocit, že Švýcaři mají snahu se dívat spíše do budoucna. O tom svědčí například nedávné referendum ve Švýcarsku o prodloužení dovolené ze čtyř na šest týdnů. Neprošlo to, Švýcaři moudře rozhodli, že by to snížilo konkurenceschopnost. Dovedu si představit, že by to u nás prošlo velkou většinou, když vidím různé demonstrace a požadavky.

V Kalifornii to vzniklo v padesátých letech, po dvaceti letech to bylo vyhodnoceno jako katastrofa. Kalifornie je nejrozsáhlejší ukázkou přímé demokracie na celém světě.

Ocituji: Dálnice, které byly kdysi vzorem pro celý svět, se rozpadají, z dopravy se stala noční můra, brzda produktivity. V padesátých letech Kalifornie dávala ze své rozpočtu na rozvoj infrastruktury 22 procent, dnes stěží 5 procent, veřejné parky přežívají jen proto, že se v nich vybírá vysoké vstupné, školský systém státu zkolaboval, kalifornské školy dnes stojí nejnižší v celoamerickém měřítku atd. atd. Proč je tomu tak? Dá se to charakterizovat jednou větou: Protože přívalem stále narůstajících občanských příkazů vytvořil v Kalifornii směsici často si protiřečících zákonů vznikajících bez předchozí debaty, rozvažování a kompromisů, které jsou pro tvorbu zákonů nutné. Zákonodárné iniciativy pak způsobily, že proces vládnutí nemůže nadále fungovat. Politikům ponechává odpovědnost, ne však pravomoci. To byl extrémní příklad přímé demokracie zavedené bez dlouhé tradice.

Rozhodovat o tom, zda je správné rozhodovat o referendu na základě tohoto sdělení, asi neobstojí, nicméně stojí za to přemýšlet i tímto směrem.

Pokud jde o pár dalších poznámek, které zde zazněly zejména od kolegyně Gajdůškové – o hranici chudoby. Nemohl jsem to rychle zkonfrontovat na webu, ale mám takový pocit, že rozdíl jsou v tom, že se změnil způsob hodnocení poté, co jsme vstoupili do unie; co je to hranice chudoby.

Pokud jde o argument, že je tu krize, a proto nerosteme, že je to argument nevhodný – a bylo argumentováno Polskem, tak to je opět vytrženo z kontextu evropských zemí nebo z širšího pohledu. Samozřejmě, že vytrhnout z kontextu jednu nebo dvě země, které mají jiné specifické podmínky, o kterých tu nebylo hovořeno, je snadné. Celá Evropa má ale velice nízký růst. Takže to není tím, že by to naše vláda nedělala správně jako v Polsku, ale souvisí to s celou řadou dalších aspektů.

Ale co je podstatné, že celosvětová krize způsobila, že výběr daní byl nižší, proto se nemohlo investovat do dalších projektů, zvyšovat dále zaměstnanost, další spotřebu atd.

Každý rok si musíme půjčovat peníze. Myslím, že tento rok je to asi 200 miliard korun, nebo kolik. A to si musíme půjčit. Pokud bychom si to půjčili a neměli takový kredit jako nyní, pokud bychom to udělali jako v Polsku nebo na Slovensku, měli stejný úvěrový kredit, tak bychom přišli asi o 30 mld., které bychom museli příští rok zaplatit.

Jde o pečlivé vážení pohledu do budoucnosti a okamžité spotřeby nebo okamžitého výnosu. To není tak jednoduché spočítat a zvážit. Daleko jednodušší je vystřelit s nějakým dílčím argumentem jako argumentem pro to, aby se ukázalo, jak je vláda špatná. To nepovažuji za korektní.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore, slovo má předseda Senátu Milan Štěch. Je to zatím poslední přihlášený.

Předseda Senátu Milan Štěch: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, pane ministře, petenti, doufám, že nevyprovokují další diskuzi. Myslím si, že je to velmi vážná záležitost. Je zřejmé, že drtivá většina zákonodárců v horní i dolní komoře si nepřeje bezbřehé referendum. Nestrašme se tím. Myslím si, že všichni byli velmi obezřetní. Není možné referendum dělat o náležitostech právního státu, o pilířích demokratického státu, o podstatné změně ústavních principů apod. – v tom je shoda a tím se nemusíme strašit. Bezbřehé referendum drtivá většina nechce, v tom si snad věříme.

Proto nás překvapilo, že návrh, který přišel do sněmovny, je opakem bezbřehého referenda, ale s kádrovákem. Nejdříve to posoudíme a zjistíme-li, že je to v našem zájmu, tak to pustíme. To není možné, mantinely nemohou být dány rozhodnutím parlamentu, ale musí být nastaveny v zákonech. O tom je řeč. O tomto zákonu nechci jednat, teprve ho sem dostaneme. Byl bych rád, aby se kolegové z pravice – prostřednictvím předsedajícího se na ně obracíme – pokusili najít ve svých řadách nějakou harmonii. Věřte nám, že nechceme bezbřehé referendum. Co říkali někteří senátoři jako kolega Töpfer a další, si také uvědomujeme. Je ale otázka, zda lidé v rámci objemu prostředků, které jsou na sociální a zdravotní pojištění, zejména na sociální pojištění, si přejí nebo nepřejí zavést druhý pilíř, kde řada lidí hovoří o tom, že efektivnost návratu je malá, tj. legitimní. Donutí to alespoň část lidí, aby se touto otázkou zabývali.

Myslím si, že v tomto je možné zákon vydefinovat tak, aby byl o pragmatických otázkách, které nebudou bourat právní řád zásadním způsobem a narušovat demokratický systém právního státu. Proto jsem do usnesení dal "jako je obvyklé v demokratických zemích". Neříkám které země, to je prostor, abychom dohodu hledali a našli.

Promiňte, ale to, co je připravené a co jsem viděl v podobě mediálních výstupů, to je zákon proti referendu. Byl to pokus diskreditovat referendum. Jestli to autoři tak nemysleli, omlouvám se jim.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Slovo má senátor Petr Bratský.

Senátor Petr Bratský: Vážené kolegyně a kolegové, milí petenti, vážím si každé petice, kterou občané sepíší. Když jsem starostoval, za dvanáct let jsem zjistil, že je spousta důležitých otázek, které občany zajímají a u nichž si zastupitelé neuvědomují jejich závažný dosah. Nikdy jsem si nemyslel, že tím, že jsem byl kamkoliv zvolen na dočasnou dobu do dočasné funkce, že jsem něco víc než občan, který mi dal hlas. Případně než občan, který ho dal jinému kolegovi ze zastupitelstva za jinou politickou stranu. Myslím, že v těchto věcech si v tomto sále rozumíme všichni. Senátoři si prošli zvláštním typem přímé volby a tím se tato komora liší od Poslanecké sněmovny a obecních zastupitelstev, kde se vezou na vlně politických stran, které zastupují v jejich dočasné popularitě nebo nepopularitě.

Pokud se jedná o změnu Ústavy, měli bychom být opatrní. Ti, kdo ji tvořili, určitě měli před sebou velký rejstřík všech ústav ze všech možných zemí světa a vybírali vhodný model pro Českou republiku. Mysleli si, že by Ústava měla vydržet delší dobu a měli bychom si zvyknout podle ní žít. Jak zabránit bezbřehému referendu, pokud je referendum obecné, jak zabránit věcem, které petenti považují za mravné a správné, které považují za etické? Jak ale zabránit neetickým otázkám nebo věcem, kterým chce společnost většinově zabránit? Jak velká má být většina, která by rozhodla? Jestliže někdo připravuje zákon o obecném referendu a připraví většinu, která je nastavena pro závažné politické nebo společenské otázky naší země tak, aby alespoň rozhodovala kvalifikovaná většina občanů, nebo alespoň kvalifikovaná menšina občanů, kde je hranice zdravého rozumu? Kde je hranice, jestli má ještě rozhodnout zvolený zastupitel, nebo v přímé demokracii občan sám.

To jsou závažné věci, o kterých je dobré, že se bavíme. Ta debata neskončí dnes. Ale já si říkám, v době, kdy každý z nás po svém zvolení musel slíbit na ústavu, ústavní slib, a je jedno, jestli v Poslanecké sněmovně, nebo v Senátu, nebo dokonce v našich obcích, a pak existuje výrok Ústavního soudu a někteří zákonodárci jím pohrdnou a nerespektují ho, tak v jakém čase se nacházíme? Když

sami zákonodárci, nebo zastupitelé v obcích nerespektují výrok Ústavního soudu. Jak chceme měnit naši ústavu, kam ji máme posouvat, kdo jiný, než zákonodárci by měli být jako první příkladem občanům v dodržování ústavy? A my chceme přivést obecní referendum do našeho ústavního pořádku a dát občanům možnost vyslovit otázku, třeba i neetické, a rozhodovat nějakou menšinou nebo většinou, jestli je někdo chce. A připusťme si, že to bude i velká většina. Ale budou to otázky, které se budou týkat menšin. Budou to otázky, které se budou týkat cizinců. Budou to otázky, které byly i zmíněny – třeba i trestu smrti, třeba i otázky toho, s odpuštěním, kolik psů smím chovat. Jak se ta většina bude rozhodovat? Kdo to bude rozhodovat? Jaký bude vliv médií v té době? Jak bude veřejnost před takovým referendem ovládána? Všechny tyto věci je třeba si velmi zvážit. Já jsem pro, abychom tu debatu vedli ještě dlouho, možná i několik let, radši, než dáme definitivní stanovisko, než všichni budeme mít vnitřní pocit, že já, který jsem sliboval této zemi ve svém ústavním slibu, že budu dodržovat svoji ústavu, budu dodržovat zákony této země a budu respektovat výrok referenda, pro které jsem hlasoval. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. O slovo se přihlásil pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane předsedající. Já mám tak strašně rád mikrofon, že k němu musím ještě jednou. Nechci to extendovat. Jenom jsem chtěl mít malou poznámku. Chápu pana předsedu Štěcha, že nechce bezbřehé referendum, chci to opravdu smírně, pojďme o tom diskutovat. Ale byli jsme svědky přesně toho, o čem já jsem mluvil. Nechci chytat pana předsedu za slovo, ale říkal, že by měli rozhodnout občané o druhém pilíři důchodového zabezpečení. A to je přesně ta otázka, kdy to referendum nemá být. Protože buď mohou vyvést 3 %, když si přidám 2 % ze svého, do svého soukromého pojištění, anebo nemusím. Mohu spoléhat pouze na státní důchodové zabezpečení. Čili v referendu budou lidé rozhodovat o tom, že mně tu možnost zakážou? Nechci chytat pana předsedu za slovo, ale to byl ten přesně názorný příklad, o čem to referendum být nemá.

Já tady nechci předbíhat nepřítomného pana senátora Kuberu, protože vím, že to bude jeho pozměňovací návrh v jiném případě, ono by těch petentů ubylo, kdybychom museli předkládat pod petice ověřené podpisy za pouhých 30 Kč na CzechPointu, tak jsem přesvědčen, že by se tolik podpisů, které nic neznamenají – takhle na ulici se můžu podepsat – nesešlo, že by jich tam tolik tisíc nebylo. A bude se to týkat i přímé volby prezidenta. Podepsat se takhle na ulici, to umí každý, protože to nestojí vůbec nic. To není žádná odpovědnost, to je jenom můj podpis. Ale přidat k tomu 30 Kč a ověřený podpis a udělat těch pár kroků za ten svůj hlas, to jsem zvědavý, kde ti kandidáti na prezidenta těch 10 tisíc, pardon, 50 tisíc podpisů seženou. Děkuji mockrát za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Teď mají dva kolegové právo přednosti. Pan předseda Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Já jenom zareaguji na věc kolem penzijního připojištění, respektive spoření. To by tak bylo – prostřednictvím pana řídícího – pane kolego Töpfere, kdyby peníze potom nechyběly v prvním pilíři. To znamená současným důchodcům. A ty peníze tam vláda dodá. Ale čím? Že všem ostatním zvýší DPH. O tom to právě je, že lidé mají všechno vědět. Jinak by to bylo, kdybychom tu neměli to připojištění. My ho tu máme. Máme tu třetí pilíř, tu svobodnou volbu občané mají. Ale když svobodnou volbu, tak ne na úkor všech

ostatních, protože těm lidem, kteří si ty peníze vyberou, budou si je šetřit na svoji hromádku, to zaplatí všichni ostatní, včetně těch důchodců. A důchodci to v DPH nejvíce pocítí!

Já tady nechci rozvíjet nijak odbornou diskusi, ale tady si to o tuto reakci přímo říkalo. Takže ano, je potřeba zvažovat některé věci, jestli mají nebo nemají být předmětem referenda. Ale tyto věci, jestli druhý pilíř nebo ne – víte, že nedávno, jestli se nepletu, právě ve Švýcarsku, které není mým vzorem v referendu, právě otázka důchodového připojištění byla předmětem referenda občanů.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Nyní promluví pan místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, páni senátoři, dámy a pánové, já se musím usmívat, když poslouchám – a teď vynechám předsedu Milana Štěcha – ty dva předřečníky a mnohé další i v Poslanecké sněmovně. Já mám pocit, že asi zřejmě zvolením do Parlamentu jsme se stali chytřejšími, rozumnějšími a že jsme prostě o něco lepší než ti prostí občané, kteří nás sem zvolili. Musím říci, že tuhle zpupnost osobně nechápu. Já myslím, že ta nedůvěra, která se tady vyjadřovala, o tom, jak by ten občan rozhodl, když "já jako senátor či poslanec to vím daleko lépe". Lidé mi byli dobří, když mě zvolili, ale rychle jsme na to někteří zapomněli. Někteří. Já si myslím, že občan je suverén. Občan má svůj rozum a občan je mnohdy chytřejší než my všichni poslanci a senátoři dohromady.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Pan senátor Richard Svoboda má slovo.

Senátor Richard Svoboda: Pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já myslím, že ta debata splnila svůj účel demonstrace politických názorů jednotlivých stran. Já jsem rád, že se můžu ve svém indiferentním názoru na referendum připojit ke svému ctěnému kolegovi Žaloudíkovi, že si nemyslím, že by parlamentní většina rozhodovala lépe než občané v referendu. Ale nemyslím si ani nic opačného. Myslím si, že analýza rizik toto opravdu jasně naznačuje. Patřím k lidem, které nepopuzuje nijak, že v tomto státě rozhoduje parlamentní většina zvolená v demokratických volbách. K tomu se hrdě hlásím a věřím, že to tak činíme my i ostatní. Ke svému předřečníkovi chci říci, že já jsem tady neslyšel od svých kolegů žádné známky nepokory nebo vyvyšování se nad občany. To tady nezaznělo. Je to taková poměrně jednoduchá a poměrně primitivní figura nařknout někoho z toho, co neřekl a potom mu to velkými slovy vyvrátit.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. Pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji. Pane předsedající, jenom jednu větu. Já si opravdu nemyslím, že jsme chytřejší než občané. Možná, jak který senátor, samozřejmě. (Veselost.) Rozhodně nejsme třeba chytřejší, ale máme právo být poučenější a máme dokonce tu povinnost být poučenější. Máme přístup k informacím nebo si je můžeme dožádat. A odpověď pana předsedy Štěcha svědčí o tom, že právě proto on je senátorem, protože mně může odborně odpovědět. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. Ptám se, jestli se ještě někdo hlásí do rozpravy. Nikdo. Rozpravu končím. Poprosím paní zpravodajku, aby se k proběhlé rozpravě vyjádřila a především aby nám navrhla, o čem, jak, v jakém pořadí budeme hlasovat.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Vážený pane předsedající, v proběhlé diskusi vystoupilo 15 senátorů, z toho 5 vícekrát. Já bych chtěla říci, že zástupce petentů vystoupil, upozornil a zdůvodnil požadavek skupiny občanů, jaké podněty a vývoj společnosti je vedly k sepsání této petice a podkladů pro Senát a jeho dnešní jednání. Vedly je k tomu některé kroky vlády a dopady zákonů na běžné občany. Pan zástupce petentů také upozorňoval na nekomunikaci vládnoucí garnitury s občany. V petici se vyjádřili právě k názoru, že by některé postoje rádi viděli promítnuté do politického dění formou zákona, který umožňuje vyhlášení celostátního referenda a přijetí zákona o obecném referendu. Zároveň upozornili, že projednávaný vládní návrh, který je připravován a zatím není ještě v Senátu, o celostátním referendu nepokrývá jejich názory, a požádali o nepodpoření této podoby.

Já bych chtěla říci, poté vystoupil zástupce ministerstva vnitra, pan ministr Kubice a upozornil právě na předkládaný a projednávaný vládní návrh tohoto zákona, zákona o obecném a celostátním referendu. Zároveň také upozornil na fakt, že se jedná o zásadní požadavek a že se jedná o ústavní zákon.

Zástupce ministerstva práce a sociálních věcí pan náměstek Karel Machotka upozornil, že zákon o obecném referendu, který by byl směřován do oblasti sociální, by postihoval problematiku, která je v kontinuálních změnách, v některých případech se došlo již k bodu, kdy některé zákony začaly platit, a upozorňoval na problematiku právě vyhlášených referend v těchto oblastech.

Poté vystoupil pan předseda Senátu Štěch. Podpořil myšlenku petentů, která měla podpořit vznik zákona, přijetí zákona o obecném referendu. Navíc připomněl, že již několikrát takovýto zákon byl projednáván a nedošel nikdy ke konečnému schválení. Nicméně právě projednávaný návrh zákona, který předložila vláda, nepodporuje, byť může se k tomu vyjádřit výhradně pouze z dostupných informací, tato materie ještě do Senátu nedorazila. A proto předkládá vlastní návrh dnešního usnesení.

Poté vystoupila paní senátorka Bayerová, která podpořila myšlenku petentů ohledně referenda. Připomněla rovněž dlouhodobou a strastiplnou cestu přijetí zákona o referendu. Rovněž nepodporuje vládní návrh a připojuje se k podpoře návrhu dnešního usnesení, který předkládá pan senátor Štěch.

Rovněž pan Dienstbier podpořil myšlenku petentů, jejich snahu o zavedení referenda, o přijetí zákona o obecném referendu. Nevidí možnost řešení této situace formou vládního návrhu a podporuje návrh pana senátora Štěcha.

Poté vystoupil pan senátor Sefzig, který upozornil na vážnost referenda. Upozornil na to, že se jedná o ústavní zákon. Dále nás upozornil na to, že je spíše příznivcem tradičních postupů. Rovněž upozornil na složitost otázek ohledně referenda, to znamená jejich specifikaci a jejich upřesnění tak, aby občané se mohli jasně vyslovit. Nicméně samotnou myšlenku zavedení referenda nevyločil s tím, že situace se může měnit a tradice nikdy nemusí být konečná.

Paní Gajdůšková ve svém vystoupení naopak upozornila na fakt, který zřejmě vede petenty k tomu, aby požadovali v této své materii schválení zákona o obecném referendu, a to především upozorňuje na ekonomickou oblast, která dopadá na občany, a oni takto mají pocit, že by se mohli vyjádřit k některým projednávaným záležitostem.

Pan senátor Juránek naopak upozornil na jednu věc, že jako hejtman Jihomoravského kraje již se setkal s problematikou referenda – pořádání referenda s tím, že nakonec byli nuceni představitelé Jihomoravského kraje toto referendum zrušit. Podporují je naplnění vůle ústavy i v tomto bodě, to znamená schválení zákona o referendu, a požaduje, abychom v této snaze dále pokročili.

Pan senátor Škromach upozornil na projednávanou tematiku, a to především právě jako vůli tisíce občanů, aby se obě komory posunuly v projednávání zákona ohledně přijetí zákona o obecném referendu. V podstatě však se neztotožňuje s návrhem, který předkládá vláda.

Pan senátor Vystrčil upozornil na fakt – na některé ekonomické nesrovnalosti v projevu paní senátorky Gajdůškové.

Dále pan senátor Žaloudík vystoupil s tím, že i on rovněž svým způsobem podporuje zákon a požadavek petentů na schválení zákona o celostátním referendu.

Paní senátorka Rippelová se rovněž k tomuto návrhu připojila a především upozornila na to, že nemůžeme očekávat příliš nadšeně vládní návrh ohledně celostátního i obecného referenda, a to z toho důvodu, že zatím z dostupných materiálů určité kvóty, kterých bude muset být dosaženo, aby referendum bylo platné, jsou tak nereálné, že v podstatě v reálném světě zatím tento návrh pravděpodobně neustojí.

Jinak paní senátorka Paukrťová, která po ní vystoupila, upozornila na to, že tento návrh zatím není Senátu k dispozici a upozornila také na podmínky v obecném referendu, to znamená na komunální úrovni, a její zkušenosti z této problematiky.

Pan senátor Töpfer, který vystoupil několikrát, upozorňoval na problematiku pokládání a vyspecifikování otázek, na které by měli občané odpovídat. V podstatě touto formou bude zákonodárce takto uvažovat. Několikrát varoval svým způsobem před unáhleným formulováním otázek.

Pan senátor Škaloud rovněž upozornil na možná rizika při pořádání těchto referend s tím, že dává přednost nepřímé demokracii.

Poté vystoupil pan senátor Bratský s tím, že se jedná opravdu o změnu ústavy, že v podstatě je třeba k tomu postupovat velmi obezřetně, uvážlivě a věnovat tomu i patřičný čas.

Pan senátor Svoboda, který také vystoupil, upozornil především na způsob projednávání tohoto tisku, to znamená tisku 249.

Já si myslím, že v podstatě byly všechny tyto myšlenky mnou souhrnně vyspecifikovány.

Jedná se vysloveně o záležitost důležitou, a to z jednoho prostého důvodu, jedná se také o změnu ústavy. To znamená, tento návrh bude muset být promítnut do ústavy, a není to tak úplně jednoduché, prostě touto formou přistoupit k tomuto zákonu. Z toho vyplývá i postoj našich kolegů.

Já bych chtěla říci, že jsou zde dva návrhy, a to návrh, který sem přišel jako usnesení č. 180 ústavně-právního výboru, který máte k dispozici. Přesto ho přečtu.

Je to návrh na usnesení Senátu Parlamentu ČR, a to:

Senát PČR

I. Bere na vědomí Petici za vyhlášení celostátního referenda o reformách a přijetí zákona o obecném referendu.

II. Konstatuje,

a) že se právní úprava obecného referenda připravuje a lze tedy důvodně očekávat, že se projednáním návrhu tohoto ústavního zákona bude Senát v blízké budoucnosti zabývat,

b) že hlasování v této věci je záležitostí osobního rozhodnutí jednotlivých senátorů.

Toto je usnesení, které přišlo z ÚPV – návrh.

Dále byl předložen návrh, který předkládá pan předseda Senátu Milan Štěch, který jste obdrželi a máte ho písemně doručen na lavicích. Předpokládám, že ho nemusím číst.

Vzhledem k tomu, že se jedná o důležitou materii, navrhovala bych, aby se nejdříve hlasovalo o usnesení, které navrhuje pan senátor Štěch v právě předkládané materii, kterou jste obdrželi. Pokud tento návrh nebude schválen, tak poté o návrhu ÚPV.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní zpravodajko, prosím pěkně, zůstaňte u mikrofonu. Ptám se, zda jsou nějaké námitky proti navrhovanému pořadí.

O slovo se přihlásil 1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka. Prosím.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, ještě nemáme uzákoněné referendum o tom, že zákon o jednacím řádu neplatí. Takže podle zákona o jednacím řádu musíme hlasovat v pořadí, jak byly návrhy na usnesení podány. Výsledek je jasný, ale abychom úplně hned zkraje, když chceme tak dokonalou přímou demokracii, porušovali své zákony, bych považoval za velmi, velmi špatné.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji. To byl návrh paní zpravodajky. Ozvala se námitka. Prosím, paní zpravodajko, reagujte na tu námitku.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Já bych chtěla upozornit, že tento postup jsem konzultovala s legislativním odborem s tím, že bylo řečeno, že můžu navrhnout způsob hlasování. V případě, že Senát neschválí tento způsob hlasování, tak se hlasuje podle jednacího řádu.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Takže paní zpravodajka trvá na navrženém pořadí hlasování. Pan místopředseda Sobotka, prosím.

1. místopředseda Senátu Přemysl Sobotka: Já nechci dlouze polemizovat, ale návrh kolegy Štěcha není protinávrhem, je to návrh, a pak hlasujeme v pořadí, jak to bylo předloženo.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Prosím, pokračujte, paní zpravodajko.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Já bych chtěla říci, že jsou to přece jenom dva návrhy. V podstatě pan senátor Štěch trvá na svém návrhu, to znamená, že o něm budeme hlasovat odděleně.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: O slovo se hlásí předsedkyně klubu paní senátorka Paukrťová.

Senátorka Soňa Paukrťová: Já si myslím, že by to měl rozhodnout Senát a jsem také toho názoru, že nejprve bychom měli hlasovat o návrhu výboru a teprve potom o tom, co bylo předloženo na plénu panem předsedou. V případě nesouladu si myslím, že má rozhodovat Senát.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Nezbývá, než cosi jako předběžné hlasování. Nebudeme to – budeme to muset asi počítat. Jsou tu prostě dva návrhy, oba zřejmě mají oporu v jednacím řádu, takže já svolávám kolegyně a kolegy k hlasování, budeme hlasovat o procedurálním návrhu 1. místopředsedy Senátu Přemysla Sobotky, že máme hlasovat v pořadí, jak byly návrhy předloženy.

Byl podán procedurální návrh, vlastně protinávrh k návrhu paní zpravodajky, abychom nejdříve hlasovali o návrhu výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo s tímto návrhem souhlasí, zvedněte ruce a stiskněte tlačítko ANO. Děkuji. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskněte tlačítko NE.

Registrováno 74, kворum bylo 38, pro 24, čili kvora nebylo dosaženo, proti byli čtyři. Návrh byl zamítnut.

Hlasujeme o návrhu usnesení, tak jak byl předložen paní zpravodajkou, čili hlasujeme o návrhu, který předložil pan senátor Štěch.

Kdo je pro, zvedněte, prosím, ruce a stiskněte tlačítko ANO. Kdo jste proti, stiskněte tlačítka NE a zvedněte ruce. Děkuji.

Tento návrh byl přijat, registrováno 74, kворum 38, pro 43, proti 10.

Takže – nemýlím-li se – hlasování o návrhu výboru je bezpředmětné.

Tím skončilo projednávání tohoto bodu.

Vyhlašuji hodinovou přestávku, to znamená, za deset minut půl třetí se tady znovu sejdeme.

(Jednání přerušeno ve 13.18 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.22 hodin.)

Další část schůze řídila místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dobré odpoledne, zahajuji odpolední jednání 20. schůze Senátu Parlamentu České republiky.

Budeme nyní projednávat bod, kterým je

5.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o programu pracovní dovolené, podepsaná dne 19. prosince 2011 v Praze (senátní tisk č. 280)

Vládní návrh jste obdrželi jako senátní tisk č. 280 a uvede ho ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg, kterému uděluji slovo. Pane ministře, prosím.

1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČR Karel Schwarzenberg: Vážená paní předsedající, slovutný Senáto. Dovolte, abych uvedl návrh Dohody mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o programu

pracovní dovolené, podepsané dne 19. prosince 2011 v Praze, který předkládá vláda Senátu k vyslovení souhlasu s ratifikací.

Dohoda umožňuje mladým lidem z obou států uskutečnit střednědobý poznávací pobyt na území státu druhé smluvní strany, v jeho průběhu vykonávat pracovní činnost a získat tak finanční prostředky ke krytí části nákladů spojených s pobytem.

Sjednání dohody má usnadnit občanům obou států získání dlouhodobého víza, včetně možnosti vykonávat na území druhého státu krátkodobá zaměstnání.

Korejská republika je nejen turisticky přitažlivou zemí a ze strany české mládeže lze očekávat zájem o využívání možnosti, kterou dohoda nabízí.

Korea je fascinující země. Když ji člověk navštíví, je pln obdivu, když zjistí, že během 40 let se z opravdové nouze a bídy vypracovala k jedné z nejvyspělejších bohatých průmyslových zemí na světě. My jsme trochu hrdi na náš automobilový průmysl. Je pravda, že Tatra a Škoda byly založeny před první světovou válkou. Nicméně firmy Hyundai a další, které byly založeny teprve před několika desetiletími, jsou dneska samostatné světové koncerny, které mají už u nás, jak známo, velké továrny.

Je ostatně pozoruhodné, že jsem ještě nenavštívil zemi, kde máme tolik sympatií, jako právě v Koreji. Ze mně ne úplně vysvětlitelných důvodů Korejci mají rádi naši hudbu, každý tam zná Smetanu a Dvořáka i Janáčka. To je jedna věc. Ale například prostřednictvím Koreje docházejí také novodobé české muzikály do celé východní Asie. Korejci znají Prahu velmi dobře, spousta jejich turistů sem jezdí a opravdu mají zájem. A bohemistický ústav v Soulu je něco, za co by se ani česká univerzita nestyděla.

Doufám tedy, že mladí lidé, kteří do Koreje přijedou, se opravdu důkladně rozhlédnou a uvidí, co se pilnou prací a soustředěním i pilným studiem během desetiletí může dosáhnout a jak se země může opravdu vypracovat. V 60. letech tam lidé žili v chatrčích, země byla zničená dlouhou válkou a byla tam opravdová bída, nouze a hlad. A nyní jsme tam jeli do takového města plného věžáků, pan velvyslanec mi to ukázal a řekl: To vzniklo před třemi lety.

Říkám to jenom proto, abychom věděli, jakou fascinující zemí Korea je.

Sjednání této dohody přispěje též k dalšímu rozšíření dosavadních velmi dobrých vzájemných vztahů. Lze očekávat zintenzivnění spolupráce a vazeb, mimo jiné v kulturní a školské oblasti.

Oprávnění pracovat trvá po dobu nejvýše 12 měsíců, s tím, že zaměstnání nebude hlavním, ale pouze vedlejším účelem pobytu. Vízum pracovní dovolené nelze prodloužit, ani vydat opakovaně.

Dohoda předpokládá zavedení roční kvóty maximálního počtu občanů, kteří mohou v daném roce vízum pracovní dovolené obdržet. Kvóta se stanoví a může měnit diplomatickou cestou.

Podobné dohody o pracovní dovolené má Česká republika sjednány s Kanadou a Novým Zélandem a možnosti, jež tyto dohody zakládají, jsou ze strany českých občanů hojně využívány.

Vážená paní předsedající, slovný Senáte, závěrem si vás dovoluji požádat, aby plénum Senátu vyslovilo souhlas s ratifikací této dohody. Děkuji mnohokrát.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane navrhovateli, a požádám vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Garančním výborem je výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Tento výbor přijal usnesení, které jste obdrželi jako senátní tisk č. 280/1. Zpravodajem

výboru je pan senátor Jozef Regec, jehož žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Jozef Regec: Děkuji za slovo. Paní předsedající, kolegyně a kolegové. Pane ministře, jak jste již zmínil, cílem dohody je umožnit mladým lidem ve věku od 18 do 30 let uskutečnit střednědobý poznávací pobyt na území druhého státu za předpokladu, že splňují podmínky stanovené dohodou.

Vše podstatné jste již řekl. Dohoda se sjednává na dobu neurčitou a přípustné jsou také její změny. Každá ze smluvních stran ji také může kdykoli písemně vypovědět. Dohoda je vyhotovena v českém, korejském a anglickém jazyce, přičemž všechna znění jsou autentická.

Závěrem mohu říci, že dohoda je svou povahou smlouvou prezidentské kategorie, sjednání a provádění dohody si vyžádá náklady ve výši 300 tisíc korun, která budou hrazeny z rozpočtové kapitoly ministerstva.

Dovolím si přečíst usnesení výboru:

Po odůvodnění zástupce předkladatele Pavla Fischera, politického ředitele ministerstva zahraničních věcí, zpravodajské zprávě senátora Jozefa Regece a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR dát souhlas k ratifikaci předložené dohody, určuje zpravodajem výboru mne a pověřuje předsedu výboru Jozefa Regece, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Také vás požádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Otevírám k tomuto návrhu obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu tedy uzavírám. Zeptám se ještě pana ministra, zda chce ještě něco dodat? Ne, děkuji. Pan zpravodaj také ne.

Můžeme tedy přistoupit k hlasování, svolám kolegyně a kolegy do sálu.

Budeme hlasovat o návrhu, který podal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, kterým je usnesení:

Senát dává souhlas s ratifikací Dohody mezi vládou České republiky a vládou Korejské republiky o programu pracovní dovolené, podepsané dne 19. prosince 2011 v Praze.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, necht' stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, necht' stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 11** se z 56 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 29 pro vyslovilo 47, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji panu ministrovi, děkuji panu zpravodaji a projednávání tohoto bodu končím.

Následujícím bodem, který budeme projednávat, je

6.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů (senátní tisk č. 313)

Tento návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 313. Návrh uvede zástupkyně skupiny poslanců Lenka Kohoutová, kterou nyní prosím, aby nás seznámila s návrhem zákona. Paní poslankyně, prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Kohoutová: Dobré odpoledne. Paní předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji vám, abych vám v krátkosti představila drobnou, ale co do významu velmi důležitou změnu zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, senátní tisk č. 313.

Jde o jediný zákon, který byl v rámci sociální reformy I. schválen oběma komorami Parlamentu ČR, tedy i Senátem. Nicméně, tak jako každý nový systém vykazuje občas chyby, tak se stalo i zde, a proto dnes před vámi stojím.

V zákoně jsme přehlédli přechodné ustanovení, které znamená, že ten, komu končí pětiletá lhůta příspěvku na pořízení motorového vozidla, čili tomu, komu byl uznán před datem 1. 1. 2012, tak by se díky tomuto přechodnému ustanovení tento požadavek prodloužil o pět let, nicméně by se mu nedoplácena částka do 200 tisíc Kč. V praxi by to znamenalo, že tito lidé budou skutečně pět let čekat. My jsme tímto záměrem chtěli spíše pomoci než přitížit, a vinou tohoto přehlédnutí přechodného ustanovení se stalo to, co se stalo.

Již jsem předdeslala, že tímto dojde k nápravě současného. V Poslanecké sněmovně byly dva podobné návrhy, nakonec se projednávaly ve sloučené rozpravě oba a dohodli jsme se na tom, že přijmeme tento návrh zákona, který nebyl v rozporu ani s vládou ČR, která vyslovila s ním souhlas. V PS získal tento návrh 100 % hlasů a byl prohlasován v prvním čtení, čili nevedla se k němu žádná jiná rozprava než v Poslanecké sněmovně.

Dámy a pánové, ráda bych vás poprosila, aby v zájmu napravení stavu tento zákon byl odsouhlasen i vámi. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, paní navrhovatelko, a požádám vás, abyste zaujala místo u stolku zpravodajů.

Návrh projednal ústavně-právní výbor. Usnesení jste obdrželi jako senátní tisk č. 313/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Václav Vlček, kterého nyní prosím o předložení zpravodajské zprávy.

Pardon, pane senátore, nejprve musí vystoupit garanční zpravodaj.

Organizační výbor určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro zdravotnictví a sociální politiku. Výbor přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 313/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Radek Sušil, kterého prosím, aby nás nyní seznámil se zpravodajskou zprávou. Omlouvám se, garanční výbor má samozřejmě přednost.

Senátor Radek Sušil: Dobrý den. Vážené kolegyně, vážení kolegové, děkuji paní místopředsedkyni za udělené slovo. Už jsem se radoval, že nebudu dneska vystupovat, ale byl bych možná trochu smutný, že jsem dnes něco nepředvedl.

Budu trochu rozvláčnější, než jsem byl při projednávání tohoto zákona ve zdravotním výboru, a dovoluji vám, abych vás nyní seznámil s obsahem své zpravodajské zprávy k projednávání novele tohoto zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

V předloženém návrhu zákona se reaguje na problém, který vznikl počátkem roku 2012, který se projevil při uplatnění tohoto zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.

Návrh tohoto zákona byl projednáván na podzim minulého roku a v rámci zákonných předloh, které byly prezentovány jako součást tzv. sociální reformy, kdy bylo projednáváno celkem zákonných předloh, které byly zpracovány v gesci ministerstva práce a sociálních věcí a v rámci kterých bylo vedle nové zákonné

úpravy, která se týká tohoto projednávaného zákona, ovlivněno celkem 57 zákonů, ve kterých bylo promítnuto více než 900 změn.

Předřečnice tady hovořila o tom, že se vždycky vyskytne nějaká chybička při vzniku nebo při přijímání nových zákonů. Já mám na to trochu jiný názor, a docela mě zaujala zpráva našeho legislativního odboru, který k tomuto uvedl, že v rámci projednávání zákonů o sociální reformě bylo v PS předloženo celkově 215 pozměňovacích návrhů. Z toho bylo akceptováno celkem 200 tzv. pozměňovacích návrhů. K samotnému zákonu o dávkách osobám se zdravotním postižením bylo předloženo celkem 26 pozměňovacích návrhů. I tato chyba vznikla předložením pozměňovacího návrhu měnícího vládní novelu a vládní předlohu.

Všechny tyto pozměňovací návrhy významně zasahovaly do vládních předloh, byly projednávány v určitém kvapu, nebyl čas k tomu nějakým způsobem posoudit a zhodnotit jejich eventuální dosah. A dostali jsme se do situace, kdy lidé opravdu spadli do situace, kdy nebylo myšleno při přijímání tohoto pozměňovacího návrhu na tu tzv. retroaktivitu, o které hovořila paní poslankyně.

Samotná novela v podstatě upravuje tuto retroaktivitu, do které spadají klienti, kteří by si v podstatě nenaplnili požadavky této novely, a jejich požadavek na další čerpání tohoto příspěvku byl odložen o dalších pět let.

Závěrem mi dovolu, abych vás seznámil s legislativním procesem, který byl taky trochu "nakousnut". Návrh zákona předložila skupina poslanců – paní poslankyně Lenka Kohoutová, pan poslanec Jaromír Drábek, pan poslanec Martin Vacek, pan poslanec Petr Gazdík, pan poslanec Vít Bárta a pan poslanec Zbyněk Stanjura – dne 12. ledna 2012 s žádostí, aby s ním Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas již v prvním čtení podle § 90 odst. 2 zákona o jednacím řádu PS. Dne 16. ledna 2012 byl návrh zákona zaslán k vyjádření vládě, která s ním vyjádřila souhlas.

Vláda dostala v tento okamžik i návrh sociální demokracie, k němu dala vlastně negativní stanovisko z čistě legislativně technických důvodů, že návrh poslanců koalice byl legislativně technický správný a čistší.

Poslanecká sněmovna na své 36. schůzi dne 13. března 2012 tento návrh v prvním čtení a 147 přítomných poslanců hlasovalo pro, nikdo se nezdržel a nikdo nebyl proti.

Na úplný závěr mi dovolu, abych vás seznámil s 66. usnesením výboru pro zdravotnictví a sociální politiku z 22. schůze konané dne 10. 4. 2012 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, senátní tisk č. 313.

Po odůvodnění zástupkyně skupiny navrhovatelů paní poslankyně Lenky Kohoutové, zpravodajské zprávě senátora Radka Sušila a po rozpravě výbor

I. doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou,

II. určuje zpravodajem výboru pro jednání o návrhu zákona na schůzi Senátu senátora Radka Sušila.

Děkuji za pozornost.

Místopředsdkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a také vás požádám, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů.

Nyní se táží zpravodaje ústavně-právního výboru, zda chce vystoupit? Ano, pane senátore, máte slovo.

Senátor Václav Vlček: Vážená paní místopředsdkyně, dámy a pánové, dovolu, abych vás seznámil se 179. usnesením ústavně-právního výboru k projednávanému návrhu zákona:

Po úvodním slově poslankyně Lenky Kohoutové, která vystoupila jako zástupce navrhovatele, po zpravodajské zprávě senátora Václava Vlčka a po rozpravě výbor

I. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona schválit, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

II. Určuje zpravodajem výboru pro projednání této věci na schůzi Senátu senátora Václava Vlčka.

III. Pověřuje předsedu výboru senátora Miroslava Antla, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, a ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat? Nikoho takového nevidím, otevírám tedy obecnou rozpravu k tomuto návrhu. Do obecné rozpravy se hlásí pan místopředseda Senátu Zdeněk Škromach. Prosím, pane místopředsedo, máte slovo.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Vážení paní předsedající, vážené paní senátorky, páni senátoři, paní poslankyně. Je potřeba při této příležitosti, že je to sice dobrý počín, že se napravuje paskvil, který tady byl předložen ze strany vládní koalice a kde chyb je daleko více, než tato, která byla, myslím si, i mediálně dostatečně zviditelněna. A je to zajímavé, že vládní koalice a vládní poslanci – a nakonec jsme projednávali podobný zákon ze zdravotnictví dneska dopoledne – předkládají stovky změn různých zákonů v jednom zákoně, aby si náhodou vládní poslanci nerozmysleli a neměli vlastní vůli hlasovat o jednotlivých návrzích samostatně. A potom vítězoslavně se jde: A tady máme jednu změnu, kterou jsme opravili.

Bohužel, mám obavu, že nás za pár měsíců čeká obdobný problém na základě nynější tzv. úsměvné vládní krize, která byla šaškárnou pro občany této země, kde se ukázala jenom stejná režie, jaká byla vždycky, kdy věcné věci se překryjí dohadováním v rámci vládní koalice. Nechci hovořit o tom, co kdo kde natáhl, jakou ruku, a kdo komu co podal nebo případně, kde pomohl.

Ale výsledek bude opět stejný, že tady přijde balík změn zákonů dohodnutý, nikoliv jednotlivé zákony, které je možné opravit i tady v Senátu, ale balík komplexních změn stovek zákonů, které budou tzv. politickou dohodou této vládní koalice. A opět tady budeme sedět a opět budeme řešit tyto hříchy, které tady páchá pan ministr Drábek a jeho další kolegové v rámci vlády. A je zajímavé, že potom přicházejí vládní poslanci a říkají: Ale my ty drobné chyby opravujeme. Ano, je dobře, že se ty drobné chyby opraví, je dobré, že se lidem se zdravotním postižením pomůže. Ale takovéto paskvily by vláda předkládat opravdu, ale opravdu neměla.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji. Ptám se, zda ještě někdo se hlásí? Pan senátor Tomáš Töpfer. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, paní předsedající. Já nikdy neodolám, když pan senátor Škromach vystoupí. Jsem rád, že to říká právě on, který přišel sem k nám ve svém prvním funkčním období z Poslanecké sněmovny. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. V této chvíli nikoho dalšího přihlášeného do rozpravy nemám, obecnou rozpravu tedy uzavírám.

Ptám se paní navrhovatelky, zda chce vystoupit? Nechce. Pan zpravodaj také nemá potřebu vystoupit k proběhlé rozpravě.

Můžeme tedy přistoupit k hlasování. Byl podán jediný návrh, a to je schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

V sále je aktuálně přítomno 60 senátorek a senátorů, aktuální kvorum je 31.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 12** se z 60 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 58, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji paní navrhovatelce, děkuji pánům zpravodajům a projednávání tohoto bodu končím.

Dalším bodem našeho jednání je bod, kterým je

7.

Návrh senátního návrhu zákona senátorů Jiřího Dienstbiera, Milana Štěcha, a dalších, kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 248)

Návrh zákona jste obdrželi jako senátní tisk č. 248. Tento návrh zákona uvede pan senátor Jiří Dienstbier, kterého nyní prosím, aby předložil návrh. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Jiří Dienstbier: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, pokusím se předklad návrhu zákona zkrátit, neb už tady vystupuji s tímto návrhem podruhé. Návrh zákona má za cíl zpřehlednit oblast financování politických stran, zlepšit obecně politickou kulturu na české politické scéně, a dá se říci, že má protikorupční charakter díky tomu, že zavádí jasnější pravidla do financování politických stran, financování politických kampaní a zejména princip transparentnosti do těchto procesů.

Zmínil bych některé okruhy úprav, které v zákoně jsou obsaženy. Zmínil jsem už právě transparentnost, to je asi nejdůležitější z principů. Konkrétně se to projevuje návrhem, aby veškeré kampaně politických stran byly financovány ze speciálního účtu. Z tohoto účtu by měly být vynakládány veškeré prostředky na úhradu celé volební kampaně.

Z tohoto principu se při projednávání v Senátu domluvil na jednání výboru určitý drobný ústupek, který se týká úhrady drobných výdajů v hotovosti, ale to asi není zásadní, ale naopak je to praktické, vzhledem k tomu, jakou máme zkušenost s realizací kampaní.

S transparentností souvisí dále i povinnost politických stran po skončení volební kampaně předložit zprávu o kampani. Zprávu, která by měla zahrnovat právě i výpis ze speciálního účtu. A tato zpráva by měla být stejně jako nově i standardní výroční zpráva, kterou strany předkládají, už dnes zpřístupněna na internetu, tzn., že nejenom poslanci kontrolního výboru, ale každý občan České republiky by mohl nahlédnout a zkontrolovat si, jakým způsobem strany nakládají s finančními prostředky.

Vedle transparentnosti je dalším principem, který je v návrhu zákona obsažen, je limit na výdaje politických stran, hnutí a jejich kandidátů, případně kandidátů do

Senátu, na jednotlivé typy voleb, původně ty limity byly navrženy 80 milionů na výdaje do Poslanecké sněmovny, do Evropského parlamentu a zastupitelstev krajů, a 3 miliony za kandidáta strany a hnutí ve volbách do Senátu, resp. 3 300 000, jde-li o nezávislého kandidáta, a dále 300 000 pro jednotlivé kandidáty ve všech typech voleb, protože ty výdaje mohou vynakládat nejenom politické strany a hnutí, ale i jejich kandidáti. Opět došlo k určitým úpravám na jednání výborů Senátu, kde se více rozlišuje v jednotlivých typech voleb, zejména se to týká krajů, kde se navrhuje nikoli celá částka za ČR, ale limit 7 milionů na každý kraj, v kterém je registrována kandidátka politické strany nebo hnutí.

Další princip se týká financování politických stran, konkrétně úpravy darů, poskytovaných politickým stranám, a já bych řekl, že tak jak je to v návrhu zákona navrženo, že se jedná o občanský princip, občanský přístup k financování politických stran, tak jako ve volbách při rozhodování je garantováno rovné postavení všech občanů, všech voličů, každý má možnost svým jedním hlasem ovlivnit politické rozhodování, jako kdokoli jiný, tak stejně tak by se tento princip měl promítnout i do financování politických stran a bez ohledu na své majetkové poměry by měli mít občané srovnatelná práva. Dokonale samozřejmě toto promítnout nejde, a v návrhu se předpokládá, že by jednak bylo zakázáno právníkům osobám, poskytovat dary politickým stranám, a dále že jednotliví občané by měli limitovanou výši darů částkou 1 milion korun. Tzn., ti, kteří mají volební právo, naši občané, by zároveň mohli výhradně financovat politické strany.

Ta částka 1 milion není důsledným uplatněním toho občanského principu, protože je nepochybné, že zdaleka ne každý má šanci poskytnout milion korun politické straně. V některých evropských zemích je tento limit mnohem přísnější a vychází z násobku minimální nebo průměrné mzdy, třeba 2 – 3 násobek, což by samozřejmě bylo mnohem důslednějším uplatněním tohoto principu. Ale řekněme, že v této podobě je to alespoň dobrý začátek.

Poslední věc, kterou bych zmínil, tak je rozšíření povinnosti auditovat hospodaření z politických stran i na obchodní společnosti a družstva, kde jsou politické strany členem nebo společníkem, tak aby nedocházelo přes tyto subjekty k obcházení pravidel pro financování politických stran. Nepochybně tady zpravodajové jednotlivých výborů, které tuto věc projednávaly, budou informovat o pozměňovacích návrzích. Pokud vím, v obou výborech byl schválen identický návrh, a jak už jsem ve svém vystoupení naznačoval, tak se jednalo o dohodnutou záležitost, a já za navrhovatele bych chtěl podpořit, aby zákon byl schválen ve znění právě těch pozměňovacích návrhů, které tady zřejmě budou uvedeny. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane navrhovateli, a požádám vás, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Tento tisk projednal VUZP. Zpravodajem výboru je pan senátor Martin Tesařík. Usnesení výboru jste obdrželi jako senátní tisk č. 248/3. Následně tisk projednal VHZD. Zpravodajem výboru je pan senátor Josef Řihák. Usnesení výboru jste obdrželi jako senátní tisk č. 248/2. Senátní tisk projednal ÚPV jako výbor garanční. Zpravodajem výboru je pan senátor Miroslav Nenutil. Usnesení výboru jste obdrželi jako senátní tisk č. 248/1. Prosím nyní pana senátora, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane kolego, máte slovo.

Senátor Miroslav Nenutil: Vážená paní místopředsedkyně, milé kolegyně, vážení kolegové, děkuji za slovo, nepovažuji za nutné se tady dlouze zmiňovat o tomto návrhu senátního návrhu zákona senátorů, protože pan senátor Dienstbier to provedl dostatečně podrobně.

Snad jen ty tři nejzákladnější cíle této novely bych chtěl zopakovat. Snahou je tedy zabránit korumpování stran prostřednictvím soukromého dárcovství, omezit výdaje, vynakládané stranami na volební kampaně, a pak v neposlední řadě posílit transparentnost financování stran a se stranami spojených obchodních společností, družstev, jakož i pak posílit objektivitu kontroly jejich financování.

Jak už tady bylo řečeno, ÚPV se tímto návrhem zákona zabýval na své 38. schůzi 8. února letošního roku a na základě připomínek naší legislativy a potom po domluvě s předkladateli přijal pozměňovací návrh, s jehož nejzákladnějšími principy vás tady pan senátor Dienstbier již seznámil. Je součástí usnesení tohoto výboru, takže mně nezbyvá nic jiného, než vás požádat, abyste tento senátní návrh zákona schválili ve znění pozměňovacích návrhů. Zatím děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a také vás požádám, abyste se posadil u stolku zpravodajů. Ptám se nyní pana zpravodaje VUZP, zda si přeje vystoupit. Nyní ano, prosím, pane senátore.

Senátor Martin Tesařík: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegyně, já budu velmi stručný. To nejdůležitější tady již bylo řečeno. Nicméně při projednávání na našem výboru chci říci, že k tomuto zákonu je potřeba také přiřadit diskusi o návrhu zákona o volbě prezidenta republiky, protože ona velmi úzce souvisí s materií, upravenou zde projednávaným senátním návrhem.

Jsem přesvědčen, že regulace nákladů volební kampaně by měla být také zavedena v přímé volbě prezidenta republiky, a s ohledem na stav projednávání návrhu zákona o volbě prezidenta republiky by bylo nekonceptní promítnout tuto úpravu do zde projednávaného senátního návrhu zákona, protože v zásadě asi nelze novelizovat zatím neexistující právní předpis.

Nicméně považuji za vhodné, aby byla tato výše zmíněná regulace zapracována přímo do vládního návrhu zákona. V návaznosti na tuto skutečnost jsem pak požádal kolegy z výboru, aby tento požadavek tlumočili svým klubům v Poslanecké sněmovně.

Nicméně nyní k vlastní materii, tak jak ji projednával náš výbor. Já si dovoluji vás seznámit s přijatým usnesením. Náš výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh senátního zákona ve znění pozměňovacích návrhů, které tvoří přílohu tohoto usnesení. Děkuji vám za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji vám také, pane senátore, a táži se nyní pana zpravodaje VHZD pana Josefa Řiháka, zda si přeje vystoupit. Evidentně přeje. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Josef Řihák: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegyně, hospodářský výbor se zabýval touto problematikou a my jsme se věnovali pozměňovacím návrhům ÚPV, které jsme také přijali, ale největší diskuse byla kolem toho, že bohužel na náš výbor se nedostavil nikdo z předkladatelů, a tak jsme prožili velice živou diskusi. Byl velký zájem o tento zákon. Já nechci teď mluvit o tom, čím se zabývá ten zákon, protože to zde všechno bylo řečeno.

Ale zazníval tu názor, když transparentnost a boj proti korupci, tak všude, a třeba i v Praze. Tzn., zaznívaly tam názory, proč tento zákon se nevztahuje na Prahu. My víme, že Praha má zvláštní postavení jako obec i jako kraj, ale vlastně kompetence Prahy jsou obrovské. Já jsem třeba ze středních Čech. Praha má hodně obyvatel, má velké kompetence, má velký rozpočet. A proto byla škoda, že tam

nebyli předkladatelé a neodpovídali na tyto záležitosti, ale já myslím, že s tím vystoupí někteří členové hospodářského výboru.

Jinak my jsme přijali usnesení na své 21. schůzi 6. března 2012 k tomuto senátnímu tisku č. 248, po zpravodajské zprávě senátora Josefa Řiháka a po rozpravě výbor:

I. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh senátního návrhu zákona s pozměňovacími návrhy, které tvoří přílohu tohoto usnesení.

II. Žádá výbor doplnit předmětný návrh senátního návrhu zákona tak, aby se vztahoval též na Zastupitelstvo hl. m. Prahy.

III. Určuje mě zpravodajem.

IV. Pověřuje předsedu výboru Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu. Děkuji vám.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore, a otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy mám dvě písemné přihlášky. První je pan senátor Petr Pakosta. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Petr Pakosta: Děkuji za slovo. Kolegyně a kolegové, jak už tady říkal zpravodaj VHZD, tak k projednávání tohoto zákona na VHZD se nedostavil nikdo z předkladatelů. Já jsem na tuto skutečnost reagoval tím, že jsem navrhl odročit tento bod, což v jiných případech výbor běžně dělá, ale v tomto případě mi nebylo vyhověno.

Měl jsem k projednávanému návrhu řadu dotazů, které by určitě mohl zodpovědět předkladatel. Bohužel ten tam nebyl. Pokoušel se odpovídat zpravodaj, ale neodpověděl zdaleka na všechny dotazy.

Dokonce tam padlo to, že zákon je jakýmsi polotovarem, ale že jej pošleme do sněmovny, protože v každém případě ve sněmovně dozná změn.

Já konstatuji, že jako člen této komory Parlamentu jsem tímto způsobem poněkud roztrpčen, že s ním nesouhlasím.

Domnívám se, že to je nedůstojné Senátu, a proto se omlouvám, ale dalšího projednávání tohoto bodu včetně hlasování se nezúčastním! Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, je to vaše svaté právo. Další přihlášený písemně je pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážená paní předsedající, vážený předkladateli, kolegyně, kolegové, vždycky když je nějaký zákon, který, řekněme, chce páchat dobro, tak je hrozně těžké proti němu vystupovat, protože pokud tak někdo učiní, potom může být pokládán za toho, kdo v tomto případě například je proti omezení výdajů na volby nebo proti omezení transparentnosti. Já vás chci ubezpečit, že tomu tak není, a troufnu si říci, že moje politická historie je taková, že je z toho vidět, že rozhodně jsem proti tomu, aby se volby staly více volbami o lidech a o tom, co oni si myslí, než o tom, co dokáží mediální agentury a další organizace, které případně volby kolikrát za nás dělají.

Přesto v duchu toho, co tady zaznělo, např. i v případě debaty o obecném referendu, musím k tomu zákonu přednést větší množství připomínek, a pokusím se vysvětlit, proč si myslím, že by ten zákon, byť se tak už vlastně jednou stalo, měl být navrácen k projednání všem výborům, které ho projednaly, protože si nemyslím, že bude sloužit ke cti Senátu, pokud nás takto budou cupovat v Poslanecké sněmovně,

a věřím tomu, že by se tak minimálně v některých případech, které budu uvádět, stalo.

Pokud začnu listovat tím zákonem, který není tak dlouhý, resp. k úpravám, tak začnu od těch prvních změn, které se týkají § 17 odst. 1, tak budu-li počítat s tím, že budou přijaty pozměňovací návrhy, tak je evidentní, že ze zákona vypadají omezení výdajů u transparentnosti měst a obcí, tzn. i u Prahy, i u Ostravy, i u Brna. Upozorňuji, že Praha je větší než Karlovarský kraj. Upozorňuji, že Brno je stejně velké jako Karlovarský kraj, a podobně to málem platí i o Ostravě.

Dále upozorňuji na to, že bude velmi obtížné správně a odpovědně zařazovat jednotlivé položky na ten účet, který má být k těm volbám zřízen, protože ke každým volbám má být zřízen zvláštní účet, a já upozorňuji, že v některých případech, zvláště když se volby sejdou dohromady, některé výdaje jsou vynakládány na všechny volby najednou, čili je obtížné je prostě potom psát na jeden z těch účtů, když pro každé volby má být jiný účet. Čili se ptám, jak to bude uděláno. To je má první otázka.

Potom pokud bude přijat pozměňovací návrh, tak ten říká, že bude možné v případě volebních stran a hnutí, nikoli v případě výdajů jednotlivců, kteří kandidují. V případě volebních stran a hnutí utrácet až do výše 5 tisíc korun v hotovosti, platit v hotovosti. Nikde se nedočtete, jestli těch 5 tisíc korun je to jednorázově, nebo je to za týden, za měsíc, je to za celou dobu té kampaně, se může utratit pět tisíc korun, jestli je to jednorázově, tak za hodinu je můžu utratit podruhé, potřetí, nebo jak to je s těmi pěti tisíci?

Moje druhá otázka je, tzn., jestliže tam bude přijat pozměňovací návrh, že je možné utrácet v hotovosti do výše 5 tisíc, tak se ptám: Je to jednorázově? Můžu to udělat každou minutu? Každé dvě minuty? Každou hodinu? Každý týden? Každý měsíc? Nebo je to dohromady jedna částka? Nebo jak to budeme dělat? Jestli to můžu udělat každou minutu, tak potom vlastně je to neomezené a je to celé nesmysl a je to proto, že to je nedomyšlené, a o tom, kdo nám sem posílá nedomyšlené zákony, jsme se dneska několikrát bavili a kolikrát jsem vám musel dávat, kolegové z opozice, za pravdu.

Další věc, kterou považuji za velmi důležitou, je, že pokud někdo má sledovat výdaje 12 měsíců dopředu, tak uvědomte si, že také volby nejsou v řádných termínech, ale také v mimořádných termínech. A když jsou v mimořádných termínech, tak potom najednou jak vím, že mám 12 měsíců dopředu sledovat výdaje na volby, když nevím, kdy budou? Jak to chcete dělat? Jak to budete evidovat? Pak se budete vracet nazpátek? Nebo to budeme dělat celou dobu? Jakým způsobem to budeme dělat? Atd.

Pak k těm částkám. Já se k tomu dostanu ještě podrobněji, ale upozorňuji, více méně implicitně z toho, co tam můžete vyčíst, zjišťujete, že existuje několik druhů, jak to mám říci, nákladů na volby. Jsou to tzv. výdaje na volby, které utrácejí strany, pak jsou to výdaje těch, co kandidují a jsou za nějakou stranu, a pak jsou to ještě ty výdaje těch, kteří nekandidují za žádnou stranu. Jsou tzv. nezávislí. A teď jsou výdaje na volby, které vydává strana, a pak jsou výdaje na volební kampaň. A výdaje na volební kampaň se skládají z výdajů na volby a z výdajů jednotlivce, který kandiduje.

A v tom okamžiku začíná docela zajímavý kolotoč. Já vás upozorňuji, a pak ty výpočty ještě provedu přesně, že např. výdaje na volby do Poslanecké sněmovny ze strany nebo hnutí můžou být maximálně 80 milionů korun, pokud to schválíme.

Zároveň, a to vy asi moc dobře víte, za každý kraj kandiduje v průměru za volební stranu 15 kandidátů. Každý kandidát může utratit 300 tisíc korun; 15 krát 300 000 korun je 4,5 milionu. Tzn., na jeden kraj je tam dalších 4,5 milionu, které můžou

být utraceny těmi kandidáty. A to nejsou výdaje na volby, to jsou výdaje na volební kampaň. A 4,5 milionu krát 14 krajů je 63 milionů. Čili výdaje na volební kampaň můžou už být 80 plus 63, což je 143 milionů, a dále upozorňuji, že tam nikde není zakázáno to, že by volební strana nebo volební hnutí nemohla dát dar svému kandidátovi. Pokud volební strana nebo volební hnutí dá dar svému kandidátovi, znamená to, že to není volební výdaj prodanou stranu, a v tom okamžiku najednou navyšuje strana své výdaje z 80 milionů na 163 milionů korun.

Jinými slovy, zamotáváme se do toho, že chceme být chytřejší než ten, kdo používá zákon, což se nám vždycky nepodaří, a zvláště se nám to potom nepodaří tehdy, když zákony zesložitujeme.

Takhle to vypadá, a to je jeden z příkladů. Ještě úžasnější situace vzniká v případě krajských voleb, protože tam je v průměru 55 kandidátů, 45, 55, 65, každý může utratit 300 000. Když to potom vynásobíte, dostáváte, to jsem si spočítal, dostáváte 7 milionů na kraj, což je dohromady 14 krát 7 milionů, další možnost utratit 231 milionů. Čili je to 98 milionů plus 231 milionů, 329 milionů je možné utratit buď skrze volební strany a jejich kandidáty v případě krajských voleb.

Tento zákon nám říká, že naprosto legálně můžeme utratit na krajské volby 329 milionů korun, protože je to 98 milionů, máme 14 krajů, 14 krát 7 je 98, plus každý kandidát 300 000 korun. Když dostane dar od své volební strany, tak potom ho dostane, 55 krát 300 000 je 16,5 milionu krát 14 krajů je 231 milionů korun dalších, které můžeme utratit, a je to v souladu se zákonem. Akorát my to máme v zákoně a jsme bezvadní.

To jsou dary a věci, jak to máme bezvadně rozmyšlené, jak to v Poslanecké sněmovně budou rádi číst a budou říkat, jak jsme chytří.

Znovu upozorňuji, dary nejsou výdajem volební strany. Jinými slovy, pokud budete za volební stranu, pozor, ne za sebe jako kandidáta, za volební stranu dávat pivo, tak je to v pořádku. Problém nastane, a to se dívám na některé právníky, třeba nalevo se podívám, když ten dar nepřijmou a to pivo vylejou. V tom případě ten dar přestává být darem, neboť nebyl přijat, a když ten dar nebyl přijat, tak byste ho měli zaevidovat. A když ten volič za vámi přijde a řekne, že to pivo od vás nechce, tak ten dar nebyl přijat, nebo propisovačku, a vy byste ho měli mít zaevidován na svém individuálním účtu jako kandidáta.

Každý kandidát musí mít svůj individuální účet, který musí obhospodařovat. Pak ho kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny, nevím, proč Poslanecké sněmovny, zřejmě je nejlepší, proč ne zrovna výboru Senátu nebo já nevím, NKÚ nebo nevím, komu jinému. Ale každý z vás, kdo chce kandidovat, někdy, aniž by to věděl, protože my někteří nevíme, jestli budeme kandidovat do Senátu nebo ne. Protože jsou primárky atd., tzn., my to nevíme, přesto si musíme založit individuální účet, nésti ho, a kdybychom náhodou kandidovali, tak tam, prosím, zapisujeme všechny výdaje, které máte, protože pak je musíte odevzdat Kontrolnímu výboru sněmovny, a kdyby náhodou jste tam něco neměli, tak byste mohli mít problém. Takhle vás k tomu nutí zákon. A já upozorňuji, že já nevím, jestli budu kandidovat do Senátu, ale přesto si účet založím, protože bych chtěl. Ale také v primárkách nemusím uspět, a pak ho povedu zbytečně, a možná potom budu, když budu chtít po Senátu nebo po sněmovně, aby mi vrátila náklady za účet, který jsem založil zbytečně, nevím, jestli to je možné, nebo ne.

Já to, prosím vás, nechci zlehčovat, protože nechci říkat, že nemá cenu se snažit o to, abychom omezili výdaje na volby, abychom přestali z voleb dělat takový cirkus, jako je to dneska.

Na druhé straně, z toho všeho, co říkám, já budu pokračovat ještě nějakou dobu, plyne, že tohle není cesta. Tohle opravdu není cesta. A jestli chceme pokračovat tímto způsobem, tak se nikam nedostáváme. Plyne to z čísel, co jsem říkal, i z těch nelogičností, které tam mám, které jsem už také jmenoval.

Když teď popojdu kousek dál, což je úplně úžasné, to je také senzační paragraf, výdaje na volební kampaň v neprospěch stran, hnutí a jejich kandidátů, směřjí vynakládat pouze strany, hnutí a jejich kandidáti. Pouze strany, hnutí nebo jejich kandidáti.

Jinými slovy, pokud tady přítomného nebo někoho jiného, pokud vás se rozhodne podpořit nějaký známý nebo populární herec nebo sportovec, a pokud tam přijede autem, tak dle mého názoru, pokud vás jede podpořit, tak ten benzín, co on projel, to je jeho výdaj na vaši volební kampaň. A on nesmí tím pádem vás podporovat, protože výdaje na volební kampaň smí vynakládat pouze strana hnutí, nebo jejich kandidáti. Nikoli ten nestraničský populární sportovec nebo ten. Nebo chcete říkat, že on nic nevynaložil, když vás podpořil? Že nemá žádné náklady? A jestli má ty náklady, tak jsou to volební náklady, nebo nejsou to volební náklady? Podle mého názoru, pokud mě podpoří populární sportovec z Vysočiny a dělá se mnou volební kampaň a je se mnou na pódiu a přijel např. z Telče do Jihlavy, tak má volební náklady, tzn., které jsou náklady volební kampaně, mojí volební kampaně, a v tom případě porušil částku 5 § 17a), protože tam je napsáno, že výdaje na volební kampaň ve prospěch nebo v neprospěch stran, hnutí a jejich kandidátů směřjí vynakládat pouze strany, hnutí a jejich kandidáti.

V žádném případě žádný herec, žádný sportovec, nikdo takový. Tak to bude. Nikdo se nebude účastnit vaší volební kampaně kromě vás samotných a případně členů strany, případně členů hnutí. Tak to aspoň vypadá, tak tomu rozumím. Pokud je to jinak, velmi rád si to vysvětlím, že to je jinak a že ty výdaje člověka, co mi pomáhá s kampaní, nejsou volebními výdaji, si vyslechnu. To také nejde. Budou to výdaje. To je další věc.

Když to procházíme dál, tak je tady ještě další zajímavost. V případě, že strana a hnutí, v případě hotovostních výdajů my jsme povinni, resp ne my, strany a hnutí jsou povinny v rámci vyúčtování, které se předkládá, výpisu nebo zprávy, která se přikládá kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny, ji doložit, a ta zpráva, a teď zase bych mohl se dívat upřeně na některé z vás, bude vypadat tak, že tiskopis udělá ministerstvo financí. Ten tiskopis tam nikde není, neboť předpokládám, že ještě neexistuje předepsaný formulář s přílohami.

Přestože předepsaný formulář s přílohami ještě neexistuje, je tady návrh od – a mohl bych jmenovat, kritiků toho, že schvalujeme něco, kde ještě nejsou přílohy, prováděcí vyhlášky atd., atd., abychom to schválili. Upozorňuji, že podobnou povinnost, jako strany a hnutí, mají i jednotliví kandidující kandidáti, ale ti už nemají stanovené, jak má vypadat příloha, a nebude to dělat ministerstvo financí, ani nikdo jiný.

Dokonce u kandidátů, a to je moje další otázka, je to tak daleko, že u kandidátů tam ani není napsáno, že to je jejich přiznání, resp. svůj výpis nebo zprávu, kterou budu dávat kontrolnímu výboru Poslanecké sněmovny, že je veřejná. Ani to, že to je veřejná, tam není. Tak je veřejná, nebo není veřejná, nebo jak to tam bude u kandidátů, kteří kandidují? Oni to tam dají a bude si to moci někdo číst? Nebude? Jak to s tím vypadá? Tam žádná podmínka na formuláři apod. není uvedena. Ani u kandidátů do Poslanecké sněmovny, ani do Senátu, ani do krajů, ani do Evropského parlamentu. Tam se najednou jaksi zapomnělo na to, že by také měl existovat nějaký formulář, nebo ho tam nevyžadujeme, a pak samozřejmě není jasné,

jak by to mělo vypadat, a pak není jasné, podle čeho kontrolní výbor bude rozhodovat, jestli to je úplné nebo neúplné. Moje otázka zní, jak to tedy bude vypadat. Jak je to uděláno, s čím to bude uděláno?

Co se týče hodnoty darů, 1 milion korun od fyzické osoby, tak tam je to asi v pořádku. To je spíše technická věc. Jestli, nejsem právník, jestli by u bodu 8 § 19 v bodě 2 neměla být celková hodnota darů straně nebo hnutí od jednoho dárce. Doplnit, jestli by to tam nemělo být. Je to moje otázka vůči předkladateli, protože logicky to tam vždycky píšeme. Protože to tam napsáno není, tak to může vypadat, jako že hodnota darů nemůže být.

Jinak upozorňuji, že podle mého názoru to nijak nebrání jakémukoli fyzickému dárci dát jakýkoli dar přímo kandidátovi.

Přímo tomu kandidátovi. Ten tam není nikde ošetřen, tam není napsáno, že on nesmí dostat dar ve výši milionu, atd. Tady se to týká zásadně stran a hnutí. To je další věc, která tam je. Do kontrolního výboru Poslanecké sněmovny a o tom, co s tím budeme dělat a proč zrovna kontrolní výbor Poslanecké sněmovny, tomu snad nerozumím, zejména tomu nerozumím, že o tom bude rozhodovat kontrolní výbor Poslanecké sněmovny, když půjde o volby do Poslanecké sněmovny. Představte si, že nastane možná hypotetická situace, že kontrolní výbor Poslanecké sněmovny bude v nadpolovičním počtu členů obsazen vítěznou stranou, protože má nadpoloviční procento hlasů, což se teď stalo na Slovensku. V tom okamžiku kontrolní výbor sněmovny, kde bude zřejmě nadpoloviční počet členů vítězné strany, bude rozhodovat o tom, zda zprávy těch stran, které vedly volby, jsou v pořádku nebo nejsou v pořádku. Takto my máme nastaven ten náš zákon. Lidé budou – vítězná strana bude rozhodovat o tom, pokud mám rozumět tomu, že zjištění je hlasováním, o tom, jestli jsou zprávy v pořádku. Tak jsme to krásně napsali, tak jsme to krásně navrhli. Takhle to vypadá.

To znamená moje otázka předkladateli je, zda zjištění – protože tady čtu bod 9 odst. 6 částka b) předložená zpráva je podle zjištění kontrolního výboru Poslanecké sněmovny neúplná. Já nevím, co to je zjištění kontrolního výboru, jestli zjištění kontrolního výboru je hlasování nadpoloviční většinou, tak je to tak, jak jsem to říkal. Jestli zjištění je něco jiného, tak je to něco jiného. Já nevím, co to je, ale proboha, tak mi to vysvětlíte, když tedy chceme jít do těchto věcí. Takže to je k tomu.

Jinak prosím vás upozorňuji, že nikde v tom zákoně se nedočtete, co jsou výdaje na volební kampaň – co jsou výdaje na volební kampaň, to si musíte vydedukovat a nikde se nedočtete, kdy začíná volební kampaň. Nikde. Pro mě začíná volební kampaň v den zvolení. Dnem zvolení do Senátu jsem začal dělat další volební kampaň, abych byl senátorem podruhé, protože se mi tady líbí, a tudíž bych si myslel, že na účet musím tam dávat všechny výdaje, nevím, které jsou volební, protože když náhodou se zastavím v nějaké obci, něco tam dělám a říkám, že to dělám já, tak samozřejmě to dělám také pro to, aby mě ti lidé měli rádi a příště mě volili, tak si je budu poctivě psát. A pak to budu muset stejně vyhodit, protože mě nakonec v primárkách nenominují na senátora. Takhle to je. Takhle to máme napsáno. Takže to je úplně absurdní situace, do které sami sebe stavíme, ale nakonec, co by ne. Že jo, protože na první pohled to vypadá krásně. My jdeme vstříc veřejnosti, která si to žádá, která nechce jít do těch billboardů. Teď mi ukazoval pan senátor Škaloud, že například v některých zemích je to uděláno tak, že ta strana si sama omezí volební výdaje a řekne sama, že utratí maximálně tolik. Tomu rozumím. To je něco jako o politické kultuře, atd. A když to někdo udělá, tak je to pro mě, jako pro voliče, signál, že to nějak myslí. Ale psát papíry, ve kterých chceme dosáhnout toho, abychom něco popsali, není možné. Existuje v matematice něco, čemu se říká

Gödelova věta o neúplnosti. A ta hovoří o tom, jestli je možné nějakou matematickou teorii popsat konečným počtem axiomů. Výsledek je jednoduchý. První je – pokud není – pokud je teorie zcela popsána, tak není možno, aby axiomy byly bezesporné. Musí v nich dojít ke sporu. Pokud jsou axiomy bezesporné, tak potom tam nějaký chybí. Stejně to je s tím zákonem. Není to možné napsat jinak. Prosím vás, přestaňte s tím, protože to je sebemrškačství nejvyšší úrovně. Takže to je k tomu dalšímu – teď ještě k tomu, co tady mám. Ty výpočty jsem vám udělal, já je potom ještě zopakuji, aby to bylo jasné.

Čili shrnutí na závěr. Základní nedostatky – nedefinované pojmy. Kromě výdajů na volby nejsou jasné – co jsou výdaje na volební kampaň. Není jasné, co jsou výdaje pro zvolení do Senátu, protože tam je ještě třetí pojem. Ten senátor, který není ze žádné strany, tak nemá ani výdaje na volební kampaň a má tzv. výdaje pro volbu do Senátu. Výdaje pro volbu do Senátu – upozorňuji, že na tohoto senátora se například nevztahuje to – nebo kandidáta do Senátu se nevztahují některé věci, které se vztahují na strany a hnutí. To je ale další komplikace, do které se nechci dostávat, čili nejsou definovány pojmy a není jasné, co je příjmem a výdajem kandidáta na volební kampaň. Co je příjem a výdej kandidáta na volební kampaň, není jasné. Je jasné, co je výdaj na volební kampaň pro strany a hnutí, jakž takž, ale rozhodně není jasné, co je příjmem, výdajem na volební kampaň kandidáta. To tam nic takového není, to opakuji, vím, že některé otravuji, že volební kampaň má dvoje výdaje – to jsou výdaje pro strany a hnutí a potom jsou výdaje kandidátů. Jsou dvoje výdaje. Ty druhé tam nejsou popsány vůbec, těmi se nikdo nezabývá.

Potom je tam neuvěřitelná možnost navyšování výdajů díky výdajům kandidáta, tam jsem to spočítal. V případě Poslanecké sněmovny dokonce dohromady 143 milionů, žádných 80, v případě volby do krajů dohromady 329 milionů, žádných 14 x 7, to je 98.

Poslední věc k tomu jenom, potom už bude obecný závěr můj. Ten zákon neobsahuje sankce v případě kandidáta. Já jsem je tam nenašel. V případě strany obsahuje sankce, v případě kandidátů žádné sankce nejsou. Jako – my děláme zákon a on nemá sankce, jedinou sankcí by mohlo být, že o tom budou psát noviny, ale noviny, jak jsem pochopil, se k tomu nedostanou, protože v případě přiznání, respektive zprávy kandidáta – ta není veřejná – to tam napsáno není – veřejná je jenom zpráva hnutí nebo strany. Takže to je k tomu.

Když se podíváme nyní do důvodové zprávy, tak hlavní principy navrhované právní úpravy: Za prvé. Zabránění korumpování stran prostřednictvím soukromého dárcovství – dle mého názoru nesplněno, neboť strany se budou snažit obejít tím, že budou dávat dary přímo těm kandidátům, což je možné, a ty, které si tam nedá, dá poměrně dost hodně, a hlavně tam nejsou stanoveny sankce a hlavně je tam napsáno, že v případě, že se jedná o dar – a dar může být mimo jiné finanční, věcný ve formě služby, pak to není výdaj. To znamená, bude se to obcházet tím, že dar není výdaj, a tím pádem bod 1 zabránění korumpování stran prostřednictvím soukromého dárcovství – nesplněno. Dvojka. Omezení výdajů stran na volební kampaň – snad jsem deklaroval slušně, nasčítal jsem vám to, myslím si, že to by snad stačilo i našim stranám v největším rozkvětu, to co tam jsem napočítal. A za třetí posílení transparentnosti a financování stran a stranami obchodních společností a družstev, jakož i posílení objektivitu kontroly jejich financování. Neošetřuje vůbec kandidáta jako jednotlivce, to je první věc, a druhá věc, transparentnost, protože vás už tu také nebavím, a to se snažím to vykládat maximálně srozumitelně. Ti lidé prostě nemají šanci se v tom zorientovat. Čili ani jedna z těch tří věcí, které si zákonodárce vytyčil, není splněna.

Na závěr. Jedna senátorka tady zleva dneska řekla, že bychom měli předkládat návrhy, které jsou v reálném světě reálné. Jsou pro reálný svět a jsou reálné. Toto není návrh pro reálný svět, ani není reálný. Věřím, že se shodneme na tom, že ho vrátíme – a to je můj návrh – vrátit k dopracování, k projednání ve výborech. Podívat se na to pořádně. A hlavně – zamyslet se, jestli chceme jít tímto způsobem, touto filozofií, protože tato filozofie vede do pekel. Znovu opakuji, že je i vědecky dokázáno, že snažit se o konečný výčet, není dost dobře možné. To prostě nejde. Návrh není ani hospodárný, ani efektivní, ani účelný, což jsou tzv. "tři E" z Evropské unie. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. S přednostním právem je přihlášen pan senátor Petr Vícha, předseda klubu sociální demokracie. Prosím, pane senátore.

Senátor Petr Vícha: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně, kolegové, pak se divte, že mám Miloše Vystrčila strašně rád, protože to vždy tak důkladně rozebere...

Asi se všichni shodneme, že něco s financemi na volební kampaň chceme udělat. Asi se po jeho vystoupení shodneme, že ideální stávající verze není. Myslím si, že jestliže platí jeho matematická věta, kterou tady řekl, tak to nikdy nebude ideální, když to opravíme. Ale mohlo by to být lepší.

Proto žádám – na konci obecné rozpravy – o desetiminutovou pauzu pro jednání klubu sociální demokracie, ještě před vystoupením předkladatele. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane předsedo. Dále je s přednostním právem přihlášena paní senátorka Soňa Paukrtová. Prosím.

Senátorka Soňa Paukrtová: Dámy a pánové, já také doufám, že se podaří, abychom ten návrh zákona vrátili k přepracování. Protože já bych si také přála, aby volební kampaně neprobíhaly tak, jak probíhají, aby byly hospodárnější. A možná i v rámci těch volebních kampaní abychom dělali smysluplnější věci než to, že pořád se budeme dívat na billboardy a financovat různé nesmyslné akce na náměstích. Také bych si přála, aby kampaně byly transparentnější.

Já bych si navíc ještě přála, aby ti, co kandidují mimo politické strany, proto tak kandidují docela dlouhou dobu, nebo kandidují za malé politické strany, měli srovnatelné podmínky s těmi, kdo kandidují za velké politické strany. Bohužel se domnívám, že tento návrh to nesplňuje.

Pan kolega Vystrčil tady řekl celou řadu připomínek, o kterých já jsem přesvědčena, že jsou velmi relevantní. Tak mi dovoluňte, abych přidala pouze několik málo upozornění. Na příklad: Jak už tady bylo řečeno, novela limituje příspěvek kandidáta na kampaň výší 300 tis. Kč. Samozřejmě příjmy v této výši u fyzických osob by se měly danit 7 procenty. A ta novela to neřeší. Čili navádí k daňovému úniku, nebo jestli se to nechává na tom nebohém kandidátovi, který si musí všechny věci dávat do účtu atd.

Já jsem na ÚPV měla docela rozsáhlou debatu o tom, proč nemohou na kampaň přispívat právnické osoby. Bylo mi řečeno, že pokud jde o právnické osoby, nebude to transparentní, že se to může dělat přes management nějakých firem. Uvedu příklad. Já pocházím z oblasti, kde si všichni exportéři skla a bižuterie přejí, abychom přijali euro. Možná, že teď už si to tolik nepřejí, ale byly doby, kdy si to

velmi přáli. A byli ochotni podporovat každého kandidáta, ať do Poslanecké sněmovny či do Senátu, který se o to bude snažit. Já nevidím žádný důvod, proč to těm firmám neumožnit. Ony dokázaly vyčíslit – na konferenci tady v Senátu – jak doplácení na to, že Česká republika ještě nepřijala euro. Takže pokud by tak činily způsobem transparentním, pak já v tom nevidím vůbec žádný důvod.

Ta novela neřeší vůbec komunální kampaně. To mi také nepřipadá úplně dobře, protože volby do hlavního města Prahy, které do toho spadají – nepřipadá mi dobře, aby zákon neřešil komunální volby. Tam bylo v tom vysvětlení napsané, že je to pokaždé jinak, že ty obce jsou různě veliké a že se to velice těžko dá definovat. Já si myslím, že se to dá definovat docela dobře. Osobně si myslím, i když nevím, jestli je možné v té novele jít takto daleko – já bych se i zabývala financováním politických stran. Já se domnívám, že volební kampaně, tak jak jsou dneska nastaveny, jsou důsledkem toho, kolik finančních prostředků dostávají zvláště velké politické strany a nemyslím si, že by to bylo úplně správně nastaveno. Ale v tuto chvíli bych se velmi přimlouvala, abychom ten zákon odročili, vrátili do výborů a pokusili se vypracovat takovou novelu, kterou bychom asi všichni chtěli. To znamená, která by zajišťovala omezení výdajů na kampaně, která by zajišťovala, aby ty kampaně byly transparentní, a také trochu zrovnoprávnila kandidáty, kteří nemají tři miliony tři sta tisíc na senátní volby. To mi nepřipadá úplně dobře, že to tam je takto nastaveno. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, paní senátorko. Já vás poprosím, abyste doplnila svůj návrh o to, co neudělal také pan senátor Vystrčil, to je, kterým výborům má být vráceno k projednání.

Senátorka Soňa Paukrtová: Paní předsedající, já se moc omlouvám, já si myslím, že by to měl znovu projednat ÚPV, že by to měl projednat výbor pro veřejnou správu, životní prostředí a že by to měl projednat i výbor hospodářský. Děkuji.

Místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Tedy výbory, které to již jednou projednaly. Dobře, zaznamenáno. Dále je do rozpravy přihlášen pan senátor Vladimír Dryml. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Vladimír Dryml: Vážená paní místopředsedkyně, vážený pane předkladateli, kolegyně a kolegové, musíme si popravdě říci, že žádný zákon není a nikdy nebude tak technicky dokonalý, aby postihl všechno, a to ani takový zákon, který je od kolegů Dienstbiera a Štěcha.

Kolega Vystrčil – vaším prostřednictvím, paní předsedající – mluví z praxe. A je třeba férově přiznat, že má pravdu. Čísla jsou jasná. To není o ideologiích. Tyto pravdy budou a platí pro všechny politické strany napříč politickým spektrem, a proto je třeba je brát vážně a ne s úsměvem. Za třetí, a to je neoddiskutovatelný fakt, Česká republika je na stejném místě v korupci jako je kupříkladu Namíbie. Jedním z velkých zdrojů korupce v České republice je financování politických stran a různé volby. Jde samozřejmě o to, že různé finanční skupiny se snaží prosadit svoje ekonomické zájmy prostřednictvím politických stran, a to bohužel bez ohledu na prospěšnost České republiky a jejích občanů.

Já plně chápu, že je potřeba něco s tím dělat. Jsem velmi rád, že tady alespoň máme možnost o této věci diskutovat a snažit se jít řešit. Ano, řešit. Jak to tedy řešit? Kolega Vystrčil – vaším prostřednictvím, paní předsedající – řekl, že toto není cesta. Ale on nenavrhl jinou cestu. Tady je alespoň pokus o to, jak to řešit, o určité omezení současného neudržitelného stavu. Bohužel tento návrh zákona dělali právníci, a je to

vidět. Protože se neporadili možná s ekonomy nebo s daňovými poradci. Bohužel, přitom jde hlavně o finanční otázky, o to, jak ekonomicky dát do pořádku ten jasný úmysl předkladatelů, aby se zprůhlednilo financování a omezila korupce. A za to předkladatelům dík.

Tento zákon je velmi syrový a záleží na nás, jak se s tím vypořádat. Jestli skutečně po této diskusi tento zákon vrátit těm výborům, které v podstatě nám to předložily v té podobě, podle mě nekonzumovatelné, v jaké to máme. Anebo tento pustit dál do Poslanecké sněmovny, a tam se obávám, že dojde k velkým výhradám, možná i k zamítnutí. Je to otázka pro předkladatele, a proto vítám rozhodnutí předsedy našeho klubu, že si vybral desetiminutový time out na to, abychom se poradili o této záležitosti.

S ohledem na to, co tady bylo řečeno, na ty obrovské disproporce ve financování, se domnívám, že by bylo férovější, kdyby ještě jednou uvážily všechny výbory, do kterých to šlo, tato čísla, která nám tady předložil kolega Vystrčil, vaším prostřednictvím, již pane předsedající.

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se přihlásil do obecné rozpravy pan senátor Vítězslav Jonáš. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové. Já se také přimlouvám, aby se vrátil tento zákon k přepracování, protože samozřejmě mírně řečeno je nedokonalý a zadělal by nám na spoustu problémů už tím, že bychom předložili něco do Poslanecké sněmovny, co Senát nikdy nedělá. Bylo by dobře předložit skutečně zákon, který je dobrý a který má šanci být schválen.

Já si vzpomínám na projednávání v hospodářském výboru, kde nebyl ani přítomen předkladatel tohoto zákona a zhostil se toho můj kolega, který neznal celou podstatu zákona, upozorňovali jsme na některé chyby v tomto zákoně, a on říkal: Předkládáme ho proto, protože ho dáváme k diskusi, abychom na toto téma mohli diskutovat, a víme, že dozná hodně změn.

Takhle se přece nedá předkládat zákon.

Já jsem říkal, že diskuse má proběhnout na semináři, na konferenci, Senát na to má dostatek prostoru, mohli jsme k tomu udělat tématicky seminář, ale určitě ne to, abychom u takové důležité věci, která může zadělat na spoustu problémů, jenom k diskusi předložili návrh. Proto opakuji, vítám, že se to vrátí znovu k projednání. A samozřejmě, když mluvím o sobě, který letos kandiduje, pak bych byl obzvlášť rád, aby takovýto zákon byl, protože my, kteří máme šestiletý náskok a pracujeme na té kampani už ode dne svého zvolení, tak kdybychom docílili, že budou volební náklady co nejmenší, tak samozřejmě tím eliminujeme ty nové kandidáty, kteří kandidují proti nám, což by se nám určitě hodilo. Ale toto určitě také nechceme, chceme, aby to byla volební kampaň transparentní, abychom nebyli napadáni z novin, aby nebyly argumenty proti špatnému financování. Takže doufám, že budeme rozumní tak jako vždycky, a tento zákon opětovně projednáme. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Díky, pane senátore. Jako další se to obecné rozpravy přihlásil pan senátor Miroslav Škaloud. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, já se také přimlouvám, aby byl vrácen do minimálně ÚPV, popřípadě do hospodářského, kde nebylo možné získat odpovědi na některé otázky. Takže to navrácení by bylo dobré minimálně z toho důvodu, že aspoň předkladatelé řeknou, jak si to zhruba představují, řešení některých problémů, které zde padly. Samozřejmě souhlasím s tím, že žádný zákon nemůže postihnout všechny důsledky, všechno, ale můžeme si vyslechnout na výborech, jak si to představují předkladatelé.

A já bych si tu přidal ještě jednu otázku. V § 16a Výdaje kandidátů na volební kampaň je, že kandidáti politické strany atd. jsou povinni veškeré reklamní plochy a prostor pro inzerci využívaný jimi ve volební kampani označit názvem nebo zkratkou politické strany, hnutí atd. Já jsem si všiml, že v předchozích volbách se často objevovaly billboardy, ze kterých nebylo patrné, kdo je prezentoval. Dokonce to bylo úmyslné, že to nebylo patrné. A ty rozhodně podporovaly nějaké konkrétní subjekty, anebo je dehonestovaly. Byly tedy zjevně volební.

Otázkou tedy je, jak si představují předkladatelé, zda budou muset zadavatelé takovýchto billboardů odhalit svoji identitu, aby bylo možné určit, zda si je zprostředkovaně nezadával kandidát politické strany ve svůj prospěch nebo v neprospěch protikandidáta. Jasná otázka. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se do obecné rozpravy hlásí pan senátor Vladimír Dryml. Prosím, pane senátore.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, pane předkladateli, kolegyně a kolegové, jenom krátce technická poznámka, vaším prostřednictvím, ke kolegovi Jonášovi. Jeho se to týkat nebude, protože zákon má platit od 1. 1. 2013. Za druhé neodsuzujeme všechny předkladatele, oni v dobré víře se snažili potlačit korupci v České republice. Každý, kdo proti této korupci bojuje, tak zaslouží naše uznání. Že se jim to možná nepovedlo tak, jak chtěli, pomozme jim.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se do rozpravy hlásí pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, jenom aby nedošlo k omylu. Já jsem nechtěl vyvolat destrukci toho zákona – totální – tím, že jsem upozornil na některé jeho nedostatky, dle mého názoru velmi závažné. Já jsem byl pro to, abychom se možná hlouběji zamysleli nad tím, co tady vzniklo a co bylo podle mého názoru ne úplně dobře připraveno. To je ten cíl. Není cíl znemožnit, zamezit tomu, aby se omezily výdaje nebo omezila transparentnost. Tak to v žádném případě není.

A ještě něco – prostřednictvím pana předsedajícího – k mému kolegovi Drymlovi, já si uvědomuji, že jsem nenavrhl žádné jiné, lepší řešení, než je sestavení nějakého zákona. Já také žádné jiné řešení lepší nemám. Ale co si myslím je, že je potřeba změnit filozofii toho zákona, že je potřeba se o tom bavit. A já, pokud poslouchám tady ty projevy, tak z obou stran politického spektra, vlastně ze všech stran, cítím, že ta vůle tady je, pobavit se o tom a zkusit nastavit ten zákon možná v některých parametrech trochu jinak, než je tomu doposud. A za sebe říkám, že jsem k tomu také připraven. To je podle mě ještě krátký dovětek.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další je to rozpravy přihlášen pan senátor Tomáš Töpfer. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane předsedající. Dámy a pánové, já jenom, že jsem velký skeptik ke slovu regulace. To slovo regulace je vždycky taková rajská hudba pro můj sluch, protože z praxe vím, že regulace naopak přináší podvody, jednání na hraně zákona, nejrůznější triky, jak tu regulaci obejít. A ne opačně. Většinou liberální prostředí takové podmínky nezpůsobuje.

Paní senátorce Paukrtové jsem chtěl říci, že pokud jde o srovnatelné podmínky pro velké a malé strany – svět je nespravedlivý. Já mám strašně rád basketbal, a je to nespravedlivé, protože ten koš je pro mě vysoko. Tamhle pro pana senátora Regece je akorát. A přitom hraje na stejně vysoký koš. Já bych zavedl pro strany i maximální limit, například za voliče, za kterého se dává 100 Kč, tak ty strany, které mají hodně hlasů, by měly být také limitovány, protože by potom byly zvýhodňovány. Mají hodně voličů, dostanou hodně peněz. Dokonce – já doufám, až se to bude projednávat ve výborech – bych měl takový nápad pro pozměňovací návrh, že by kandidovat měli jenom ti, kteří se prokáží majetkem. Já bych navrhoval milion euro. To totiž nejvíc zamezuje korupci. Jenom bohatí, kteří jdou do politiky ne kvůli tomu, aby si vydělali svůj poslanecký nebo senátorský plat, ti budou těžko zkorumpovatelní, nebo alespoň zkorumpovatelní.

Já nepochybuji o tom, že předkladatelé to myslí upřímně. Já už jsem jednoho sociálního demokrata, který to myslel upřímně, viděl na billboardech, kolik stály, to přesně nevím, ale vím, že si koupil dobré akcie a pak je dobře prodal a velmi na tom zbohatl. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Vidím, že do rozpravy se hlásí pan senátor Petr Vícha. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Petr Vícha: Děkuji za slovo. Já musím krátce reagovat na to, co řekl kolega Töpfer o tom, že jenom ti, kdo mají milion euro, by měli kandidovat. Jinými slovy totiž říká, že ten, kdo je chudý a kdo nemá milion euro, tak je lump, který chce krást. A už jsme po minulých volbách do Poslanecké sněmovny slyšeli, jak je dobře, že byl zvolen Vít Bárta a Pavel Drobil, všichni to lidé, kteří jsou velmi majetní. A jak to dopadlo, také víme. Takže já si myslím, přestaňme se hodnotit podle toho, kdo má kolik peněz.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Další do rozpravy se přihlásil pan senátor Vladimír Dryml.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, já vím, že už po třetí, ale jenom krátce. On totiž ani ten – kdo má třeba miliony euro, nebo i tu miliardu, nebo dvě, nebo tři, nebo čtyři, tak chce víc a víc. Ono je to opravdu v těch lidech. Takže tím si asi nepomůžeme, že do politiky půjdou ti, kteří mají jenom peníze. Byla by to diskriminace, v politice by měli být lidé schopní, ne všeho schopní, ale lidé, kteří mají i určité mantinely.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, já jenom bych chtěl upozornit – projednáváme financování volebních kampaní a myslím, že zabředáváme k tématům, která už přímo s tímto návrhem nesouvisí. Ale do obecné rozpravy se hlásí pan senátor Luděk Seřiz. Prosím, máte slovo.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já jsem chtěl uklidnit pana předsedu klubu sociálních demokratů, že tím, že není v našem klubu a zřejmě se neseťkává s kolegou Töpfrem, tak nerozumí jeho jemné ironii. Protože samozřejmě, že i pan senátor Töpfer, jako my všichni, ví, že přece s jídlem roste chuť. (Veselost.)

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Dále se do rozpravy hlásí pan senátor Karel Šebek. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Karel Šebek: Vážené kolegyně a kolegové, z průběhu této debaty mě napadl jediný paragraf, který bychom mohli užít pod tento název, možná je to motto léty prověřené a zní: "Nehledej velké bohatství, ale takové, které můžeš nabýt poctivě, užít spravedlivě a opustit klidně." Francis Bacon, 17. století.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Do rozpravy se hlásí ještě pan senátor Tomáš Töpfer.

Senátor Tomáš Töpfer: Omlouvám se panu předsedovi klubu za svou ironii, je mi líto, že mě tento zákon omezí natolik, že mu budu moci financovat kampaň jen do určité míry.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu uzavírám. Táhne se zástupce předkladatelů, pana senátora Dienstbiera, zda chce vystoupit k proběhlé rozpravě. Vyjádří ve po proběhlé přestávce.

Vyhlašuji pětiminutovou přestávku na jednání klubu sociální demokracie.

(Jednání přerušeno v 15.51 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 15.56 hodin.)

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Zaujměte, prosím, svá místa. Budeme pokračovat v projednávání tohoto bodu.

Nyní vystoupí zástupce předkladatelů pan senátor Jiří Dienstbier s reakcí na proběhlou rozpravu. Požádal bych vás o klid, a abychom sledovali další jednání v klidu a bez vyrušování!

Senátor Jiří Dienstbier: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, pokusím se stručně zareagovat na některé připomínky, které tady po diskusi zazněly.

První byla připomínka týkající se voleb prezidenta, že by se obdobná úprava měla vztahovat i na přímou volbu prezidenta. Tuto věc jsme debatovali. Skutečně platí, že zatím není zákon, do kterého bychom tuto úpravu zapracovali, a je třeba obdobnou úpravu zapracovat do příslušného volebního zákona, který se teprve projednává. Skutečně není možné novelizovat zákon, který ještě nebyl ani schválen.

Další připomínka, že se návrh nevztahuje na komunální volby, zejména velká města. To je pravda. Platí to, co tady zaznělo jako argument, že podmínky pro komunální volby jsou v různých obcích velmi rozdílné. Něco jiného jsou volby v obci o 100 obyvatelích, a něco jiného ve velkých městech jako je Brno, Ostrava, nebo dokonce Praha.

Nebylo ambicí a ani v silách navrhovatelů připravit takto komplikovanou úpravu, aby se dala plně vztáhnout s uplatněním všech principů i na komunální volby.

Přes vědomí, že volby v Praze mohou být přinejmenším stejně důležité, nebo možná důležitější; a finance, které se tam točí, mnohem větší a často i pochybnější, na základě zkušeností z posledních měsíců, tak nelze přistoupit k Praze jinak než k ostatním obcím z hlediska právní úpravy.

Řešením by bylo, a považoval bych to za správné, aby se i v Praze volilo podle zákona o volbách do zastupitelstev krajů, a pak by tento problém přinejmenším – co se Prahy týče – odpadl.

Byla tady první připomínka z těch, které tady sdělil pan kolega Vystrčil.

K některým jeho připomínkám se vyjádřím, a nepovažuji je za zcela relevantní, některé bych i akceptoval. Je škoda, že nezazněly dříve, protože i při projednávání ve výborech jsme k tomu přistupovali tak, že pokud se něco objevilo, co bylo relevantní, tak za navrhovatele jsme to akceptovali.

Konkrétněji teď k některým věcem. Například zařazování výdajů na účty při souběhu kampaní. Byla to jedna z věcí, která se řešila z hlediska výdajových limitů právě ve výborech. Stejně tak si myslím, že by nebyl problém se zařazováním výdajů. Částečně by to asi bylo na rozhodnutí strany, protože by měla součtový limit. Pokud by nějaký vyčerpala, byla by ho měla vyčerpaný.

Stejně tak nevidím problém u pětitisícové částky, kterou je možné hradit hotovostně. Ze znění je zcela zjevné, že jde o opakovanou záležitost. Znamená to, že jakýkoliv výdaj, který nepřesáhne 5000 korun, tak by mohl být hrazen v hotovosti.

Je pravda, že je to průlom do původního pravidla, který byl v původním návrhu zákona, kdy se počítalo pouze s bezhotovostními výdaji. V diskusi bylo zjevné, že prakticky to není možné, protože je celá řada drobných výdajů, kde ten, kdo poskytuje nějaké zboží nebo služby, nepřijímá bezhotovostní platbu nebo není ochoten komoditu poskytnout na fakturu, ale požaduje okamžitou platbu v hotovosti. Proto částka pět tisíc korun. Pokud to někdo bude rozepisovat, může částečně obcházet toto ustanovení, ale dokonalou úpravu v tomto směru nepřijmeme. Těžko se někdo dostane po násobcích pětitisícových částek na statisícové nebo milionové částky. Je to alespoň nějaká omezující úprava, která by měla transparentnosti významně zvýšit.

Co se týká definice výdajů na volby, je tam. Na volební kampaň i u jednotlivých kandidátů. Je pravda, že by možná stálo za to zpřesnit ustanovení přinejmenším odkazem na obdobné použití výdajů, jak jsou pravidla upravena pro jednotlivé strany.

Poměrně zásadní "výhrada" se týkala sčítání limitů pro strany a jednotlivé kandidáty, samozřejmě ve sněmovních a ještě výrazněji v krajských volbách. Toho jsme si jasně vědomi. Tento "problém" tam je. Celé to vzešlo z debaty, zda pouze strany a hnutí mohou vynakládat výdaje na výdaje nebo jejich kandidáti. Nakonec jsme přistoupili k tomu, že je možné umožnit i kandidátům, aby vynakládali vlastní výdaje na volební kampaň, nejen jednotlivým stranám. Běžně se tak děje. Chtěli jsme, aby i výdaje kandidátů podléhaly nějaké regulaci a přinejmenším princip transparentnosti a nějaký limit tam byl zaveden. Vede to k tomu součtu, že reálné výdaje mohou být mnohem vyšší. Nejen těch 80 milionů, resp. 7 milionů na kraj, ale mohou tam přibýt ještě výdaje kandidátů. Na druhou stranu si nemyslím, že každý kandidát je schopen a ochoten vynakládat 300 tisíc. Jsou to ale jeho výdaje, nikoli výdaje strany. Průlom, že jsme chtěli umožnit kandidátům, aby vedli kampaň, vede

nutně k tomu, že se významně navyšuje celková částka, když se sečtou jednotlivé limity.

Je pravda, že dar strany kandidátovi teoreticky by mohl tuto situaci obcházet. Je to na úvahu, jestli to chce strana nezakázat. Jak je tam výjimka pro dary, mohla by být i výjimka, že se to nevztahuje na dary kandidátům, aby to nesloužilo k obcházení. Podle mého názoru je to i v této podobě akceptovatelné, je to lepší než žádná úprava.

Byl dotaz, proč orgánem, kterému se předkládají zprávy o kampani, je kontrolní výbor sněmovny. Je to z jednoduchého důvodu, protože už dnes podle zákona o sdružování politických stran se výroční zprávy předkládají kontrolnímu výboru. Navrhovali jsme, aby se to vše směřovalo na stejné místo. Je to nejjednodušší. Je tady možná i jiná změna, ale vyžadovala by asi komplexnější změnu než jen přiřadit další zprávu, která se předává témuž orgánu.

Další problém je to, že výdaje mohou vynakládat pouze strany, hnutí a jejich kandidáti a je to zakázáno třetím osobám. Zde je naprosto nezbytná úprava. Kdyby tam zákaz pro třetí osobu nebyl, je celá úprava výdajových limitů naprosto zbytečná. Uvedl bych příklad na situaci v sociální demokracii. Máme dceřinou akciovou společnost Cíl. Jestliže je stanoven limit 80 milionů, sociální demokracie by vynaložila 80 milionů na volby například do PS a dalších několik set milionů by mohla za sociální demokracii vynaložit jejich akciová společnost. Pokud se třetímu subjektu výdaje nezakáží, je celá úprava limitů k ničemu a snadno ji lze obejít. Problém s benzínem známého sportovce, který přijede podpořit třeba kampaň senátora, bych neviděl jako neřešitelný, tuto částku může například uhradit kandidát ze svých peněz. Právní řešení tady samozřejmě je.

Relevantní je podle mne výhrada, že je stanoven formulář pro zprávu politické strany ale není pro kandidáta. Zaslouhuje si to doplnění do návrhu zákona. Ještě k výhradě, kterou tady přednesla kolegyně Paukertová. Proč by nemohly právnické osoby dávat dary, je legitimní zájem právnické osoby, aby například bylo nebo nebylo přijato v ČR euro. Jak jsem vysvětloval v úvodním slovu, zvolili jsme občanský princip. Volební právo nemají právnické osoby, ale občané ČR a ti by měli mít stejnou možnost ovlivnit politické rozhodování nejen svým hlasem, ale i svými finančními prostředky. Není to z naší hlavy, inspirovali jsme se některými západoevropskými úpravami, například úpravou, která platí ve Francii.

Co se týká poznámky, že rozměr kampaně a velikost výdajů je dána příspěvky od státu – tady mám zcela opačný přístup. Na rozdíl od darů právnických osob, kde vidím velký korupční potenciál a bude vždy pochybné, proč právnická osoba dala peníze politické straně nebo kandidátovi a co za to očekává, naopak významný podíl financování stran z veřejných rozpočtů vidím jako zásadní protikorupční opatření, protože zbavuje politické strany nutnosti za každou cenu shánět prostředky od soukromých subjektů s nejasnými sliby, co je protiplnění politické strany za takové finanční prostředky.

Ještě jednu poznámku k tomu, co tady říkal kolega Dryml, že zákon psali právníci bez ekonomů, daňových poradců apod. Je to pravda, bylo by to dobré, kdyby to tak bylo u všech zákonů. Legislativec je speciální odbornost a zákony by neměl psát nikdo jiný, pokud by měly být v pořádku.

"Poznámka k odhalení identity zadavatele je v pořádku. Má to zabránit tomu, aby někdo dělal třeba anonymně negativní kampaň. Je pochopitelné, že by každá reklama v kampani měla být identifikovatelná, mj. právě proto, aby bylo zkontrolovatelné, zda reklamě odpovídá výdaj, který je vysledovatelný na speciálním účtu, jehož zavedení zákon požaduje.

Ještě poznámka k tomu, co říkal kolega Töpfer. Nebudu se vyjadřovat k milionu euro jako podmínce volitelnosti, ale spíše k druhému výroku, že jakákoli regulace přináší podvody, resp. porušování. Je to samozřejmě pravda, kdybychom neměli uzákoněný zákaz krádeže, žádný zloděj by takový zákaz neporušoval a nedocházelo by k protiprávnímu jednání. Je pravda, že se regulace porušují, ale je to spíše otázka efektivních sankcí a vynucení dodržování zákonů. Není to proto, abychom rezignovali na jakoukoli regulaci jen proto, že ji někdo porušuje.

Závěrem bych uvedl, že podpořím návrh, aby návrh zákona byl vrácen k projednání výborům.

Uznávám, že některé připomínky, které tady byly vzneseny, jsou relevantní, a velmi rád se budu podílet na tom, aby byly do návrhu zákona zapracovány, tak jako už některé připomínky, které zazněly při projednávání ve výborech a objevily se v pozměňovacích návrzích z výborů. Jenom možná jednu poznámku, že je škoda, že některé z nich nezazněly dříve, protože už jsme je mohli do návrhu zákona ve formě pozměňovacích návrhů zapracovat – a mohli jsme dnes být o kousek dál. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Ptám se pana zpravodaje výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, zda si přeje vystoupit. Pan senátor Martin Tesařík říká, že ne. Táhá se také pana zpravodaje výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, zda si přeje vystoupit. Pan senátor Josef Řihák? Také si nepřeje vystoupit. Děkuji.

Pana zpravodaje garančního výboru bych požádal o vyjádření k proběhlé rozpravě a k návrhům, které padly v této rozpravě.

Senátor Miroslav Nenutil: Pane místopředsedo, dámy a pánové, omezím se pouze na dvě konstatování. Vystoupilo 10 senátorů a senátorek, z nichž 4 vícekrát.

Jako zpravodaj oceňuji patrnou vůli Senátu vytvořit zákon, který by zprůhlednil financování volebních kampaní. Chtěl jsem vyjádřit politování nad postupem kritiků zákona, ale to už řekl pan senátor Dienstbier.

O tom, že zákon budeme projednávat, měli jsme možnost vědět od 10. prosince loňského roku. Proto na základě dohody s předkladateli a proběhlé podmíněné diskuse. Navrhuji dle jednacního řádu hlasovat nejprve o vrácení návrhu senátního návrhu zákona ústavně-právního výboru jako garančnímu výboru a dále výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu a výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí k novému projednání.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji. Nyní přistoupíme k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl zpravodaj, tedy o vrácení k novému projednání výborům, které byly uvedeny.

Zahajují hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Hlasování skončilo.

Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové č. 13** se z 62 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 32 pro vyslovilo 59, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Tím jsme skončili projednávání tohoto bodu.

Čeká nás poslední bod našeho dnešního jednání, a tím je

8.

Návrh usnesení Senátu k realizaci dopravně-preventivního projektu "PŘEŽIJ - linka života 112" - Mobility club

Usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu vám bylo rozdáno na lavice. S tímto usnesením nás seznámí pan senátor Petr Pakosta. Je tady přítomen, prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Petr Pakosta: Děkuji za slovo, jsem zpět... Kolegyně a kolegové, projekt "PŘEŽIJ – linka života 112", kterou každoročně realizuje Mobility club, je akce, která má v Senátu již tradiční podporu, tradiční záštitu.

Projekt spočívá v tom, že Mobility club pořádá dopravně-bezpečnostní akce ve velkých městech, v okresních a krajských městech, kde zábavnou formou jsou veřejnosti předkládána pravidla silničního provozu, bezpečnost silničního provozu a další související problematika.

V minulém roce – v roce 2011 – v období březen až listopad proběhlo 12 těchto akcí pod záštitou našich jednotlivých kolegů. Možná, že by někdo z těch, kteří se na tom podíleli, mohl tuto informaci doplnit.

Těchto 12 akcí se zúčastnilo téměř 60 000 registrovaných návštěvníků od dětí z mateřských škol přes žáky základních škol, studentů středních škol až po motoristickou i ostatní veřejnost.

Co se peněz týče, tak na tomto projektu je sympatické to, že nároky na něj ze státního rozpočtu, konkrétně od ministerstva dopravy, jsou minimální, Mobility club si potřebné finanční prostředky na tyto akce zařizuje sám. Jsou s tím spojena známá jména například Václav Upír Krejčí nebo Standa Berkovec. Pokud jsem měl možnost monitorovat odezvy k tomuto projektu, tak jsou vesměs pozitivní.

Jako v předchozích letech, tak i letos Mobility club požádal o záštitu nad tímto projektem Senát a dopravní podvýbor výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu a následně výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu tento návrh podpořil. Seznámím vás s příslušnými usneseními.

Mám zde usnesení č. 213 z 18. schůze výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, která se konala dne 8. února 2012, kdy výbor:

1. Vyjadřuje souhlas s 23. usnesením podvýboru pro dopravu ze dne 7. února 2012 k realizaci senátního dopravně-preventivního projektu "PŘEŽIJ – linka života 112" – Mobility club.

2. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby přijal usnesení, které je uvedeno v příloze.

3. Pověřuje senátory Petra Pakostu a Karla Korytáře, aby s tímto usnesením seznámili plénum Senátu Parlamentu ČR.

4. Žádá předsedu Senátu Parlamentu ČR, aby bod realizace senátního dopravně-preventivního projektu "PŘEŽIJ – linka života 112" – Mobility club byl zařazen na jednání schůze Senátu.

5. Pověřuje předsedu výboru Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Nyní vás seznámím s návrhem usnesení pléna Senátu.

Senát Parlamentu ČR:

1. Doporučuje pokračovat v realizaci dopravně-preventivního projektu "PŘEŽIJ – linka života 112" – Mobility club prostřednictvím senátorů v jednotlivých volebních obvodech ve vazbě na plnění závazku ČR vůči EU týkající se strategie snižování počtu obětí dopravních nehod.

2. Oceňuje aktivitu sdružení Mobility clubu k podpoře tohoto projektu s cílem počtu snižování obětí dopravních nehod a podpory bezpečnosti silničního provozu.

To je ode mne vše.

Prosím o podporu předneseného návrhu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Zaujměte místo u stolku zpravodajů.

Otevírám rozpravu k tomuto bodu. Nikdo se nehlásí, rozpravu uzavírám. Táží se předkladatele, zda chce vystoupit. Návrh na usnesení k tomu bodu zazněl, můžeme tudíž přistoupit k hlasování.

A nyní tedy přistoupíme k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl pan senátor Petr Pakosta. V sále je přítomno 53 senátorek a senátorů, potřebné kvorum pro schválení je 27.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, necht' zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Hlasování skončilo a já mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 14** se z 53 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 27 pro vyslovilo 49, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat. Děkuji.

Tím jsme projednali poslední bod našeho dnešního jednání. Dovoluji si vám poděkovat a ukončit tuto schůzi Senátu. Hezký den!

(Jednání ukončeno v 16.21 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
8. funkční období – 20. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY